

MIKKELIN KAUPUNKI
 Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue / Kaupunkikehitys
 Maankäyttö ja kaupunkirakenne
 PL 33, 50101 Mikkeli
 Ville Nykänen
 puh. 0401294114
 e-mail: ville.nykanen@mikkeli.fi

RAVIRADAN ASEMAKAAVA JA ASEMAKAAVANMUUTOS ASEMAKAAVAN SELOSTUS / ehdotus

VIREILLE TULOSTA ILMOITETTU	16.12.2020
KAUPUNKIKEHITYSLAUTAKUNTA HYVÄKSYNYT	17.1.2023 §11
KAUPUNGINHALLITUS HYVÄKSYNYT ALUSTAVASTI	
NÄHTÄVILLÄ	
KAUPUNGINHALLITUS HYVÄKSYNYT	
KAUPUNGINVALTUUSTO HYVÄKSYNYT	
LAINVOIMAINEN	

Tiivistelmä:

Tausta:

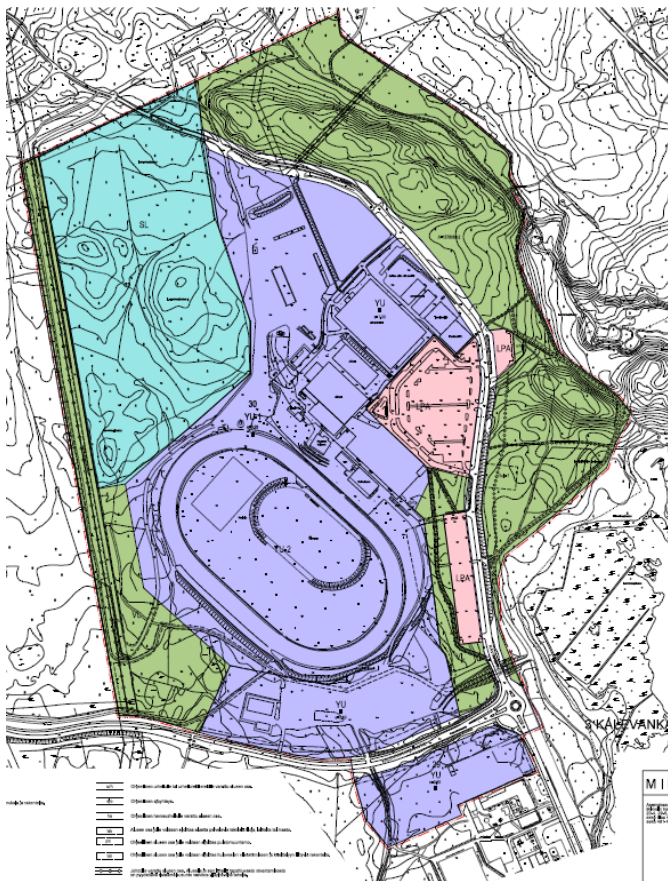
Raviradan alueen asemakaava on peräisin 80-luvulta, eikä se enää vastaa kaikilta osin nykytilannetta. Alueen toimijoille on ilmaantunut tarpeita toimintojen kehittämiselle ja voimassa oleva vanha kaava ei niitä täysin mahdollista.

Tavoite:

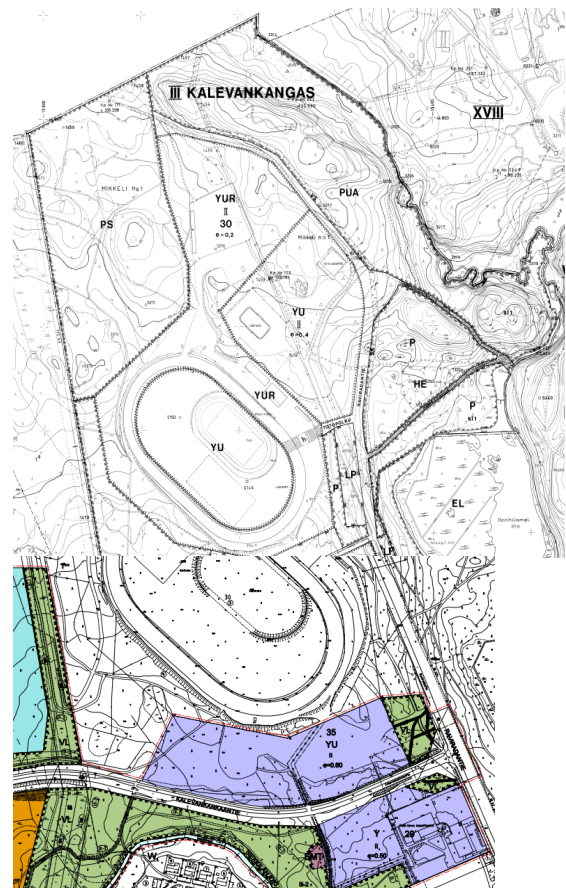
Kaavatyön tavoitteena on modernisoida kaavamerkinnot ja kartoittaa alueen tämänhetkiset ja tulevat toiminnot ja mahdollistaa niiden toimintaedellytykset ja kehitysmahdollisuudet maankäytön näkökulmasta. Kaavalla huomioidaan myös aluetta ympäröivä luonnonympäristö ja muut alueen ominais- ja erityispiirteet.

Kaavaratkaisu:

Kaavaratkaisussa alueiden kaavamerkinnot on osaltaan tarkistettu ja nykyaikaistettu. Kortteleiden ja korttelialueiden rajoja, kerroslukuja ja rakennusoikeuksien määriä on muutettu vastaamaan nykyisiä toimintoja ja tulevaisuuden laajennustoiveita. Etelässä oleva Y-korttelialue on muutettu YU:ksi ja sitä on laajennettu länteen. Ravirata Oy:n hallinnoiman alue YUR on osoitettu YU-1 merkinnällä ja sen keskelle on osoitettu tek/emt aluevaraus mahdollistamaan alueelle sijoitettua masto. Alueelle on osoitettu ohjeellinen aluevaraus jo rakennetulle ensilumenladulle.

Ote asemakaavaehdotuksesta

Otteet vuosien 1981 ja 2014 asemakaavoista

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT	5
1.1 Tunnistetiedot.....	5
1.2 Kaava-alueen sijainti	5
1.3 Kaavan nimi ja tarkoitus	5
1.4 Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista.....	5
1.5 Luettelo muista kaavaa koskevista asiakirjoista, taustaselvityksistä ja lähdemateriaalista	5
TIIVISTELMÄ.....	6
2.1 Kaavaprosessin vaiheet	6
2.2 Asemakaava.....	6
2.3 Asemakaavan toteuttaminen	6
LÄHTÖKOHDAT	6
3.1 Selvitys suunnittelun oloista.....	6
3.1.1 Alueen yleiskuvaus	6
3.1.2 Ympäristön tila, luonnonympäristö	7
3.1.3 Rakennettu ympäristö	9
3.1.4 Maanomistus.....	13
3.2 Suunnittelutilanne	14
3.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset.....	14
ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET	14
4.1 Asemakaavan suunnittelun tarve.....	14
4.2 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset.....	14
4.3 Osallistuminen ja yhteistyö	14
4.3.1 Osalliset	14
4.3.2 Vireilletulo	14
4.3.3 Osallistumien ja vuorovaikutusmenettelyt	14
4.3.4 Viranomaisyhteistyö.....	15
4.4 Asemakaavan tavoitteet	15
4.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet	15
4.4.2 Prosessin aikana syntyneet tavoitteet, tavoitteiden tarkentuminen	15
4.5 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot ja niiden vaikutukset.....	17
4.5.1 Alustavien vaihtoehtojen kuvaus ja karsinta.....	17
4.5.2 Valittujen vaihtoehtojen vaikutusten selvittäminen, arviointi ja vertailu	17
4.5.3 Yhteenveto vaihtoehtojen vertailusta	17
4.5.4 Asemakaavan ratkaisun valinta ja perusteet.....	17
ASEMAKAAVAN KUVAUS	18
5.1 Kaavan rakenne	18
5.1.1 Mitoitus	18
5.1.2 Palvelut	18
5.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen ja jatkosuunnitteluohjeet	18
5.3 Aluevaraukset.....	19
5.3.1 Korttelialueet.....	19
5.3.2 Muuta alueet	19
5.3.3 Yleismääräykset.....	19
5.4 Kaavan vaikutukset	20

0998 Raviradan asemakaava ja asemakaavan muutos

Mikkelin kaupunki

Asemakaavan selostus / ehdotus

käsittelypäivämäärä päätöksenteossa

5.4.1	Vaikutukset rakennettuun ympäristöön	20
5.4.2	Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön	23
5.4.3	Muut vaikutukset	24
5.5	Ympäristön häiriötekijät	24
5.6	Kaavamerkinnot- ja määräykset	24
5.7	Nimistö	24
ASEMAKAAVAN TOTEUTUS		24
6.1	Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat	24
6.2	Toteuttaminen ja ajoitus	24
6.3	Toteutuksen seuranta	24

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

1.1 Tunnistetiedot

Asemakaavan muutos koskee Mikkelin 3. kaupunginosan Kalevankankaan kiinteistöjä 29-4, 29-6, 30-1, 30-2, 30-5, 30-6, 30-7 sekä tilaa 491-413-1-12 (osa) 491-413-1-2 (osa) sekä 491-413-1-6 (osa).

Kaavan työnimi: "Raviradan asemakaava"

Kaavan tunnus: 0998

Kaavan DNRO: MliDno-2020-2544

Kaavan laatija: Ville Nykänen, kaavoittaja

Kaavaselostus koskee 7.11.2025 päivättyä karttaa asemakaavasta ja asemakaavanmuutoksesta.

1.2 Kaava-alueen sijainti

Suunnittelualue sijaitsee Mikkelin Kalevankankaalla n. 2 kilometriä keskustasta luoteeseen se rajautuu Mikkelin ravirataa ympäröiviin alueisiin. Alue rajautuu idästä Hanhikankaan viheralueisiin ja lännestä voimajohtoon.

1.3 Kaavan nimi ja tarkoitus

Kaavan työnimenä on "Raviradan asemakaava".

Kaavan tarkoituksena on mahdollistaa Mikkelin raviradan ja sitä ympäröivän alueen kehittäminen monipuoliseksi liikunta- ja urheilupalveluiden kokonaisuudeksi, joka palvelee sekä alueen asukkaita että muita käyttäjiä. Tavoitteena on parantaa alueen saavutettavuutta ja toimivuutta huomioiden samalla luontoarvot, maiseman ominaispiirteet sekä virkistyskäytön tarpeet. Kaavaratkaisu tukee kaupungin strategista tavoitetta tarjota laadukkaita palveluita ja vahvistaa Kalevankankaan vetovoimaa kehittämällä alueen infraa ja reitistöjä kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

1.4 Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista

1. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
2. Ote ajantasa-asemakaavasta
3. Kaavakartta
4. Tilastolomake
5. Luontoselvitys, Faunatica 2022
6. Raviradan alueen liito-oravaselvitys, FCG 2023
7. Kartta ensilumenladun esitetystä reitistä (kkltk 3.5.2022 §65)
8. Lausunnot ja mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, sekä niiden vastineet
9. Lausunnot ja mielipiteet kaavaluonnoksesta, sekä niiden vastineet

1.5 Luettelo muista kaavaa koskevista asiakirjoista, taustaselvityksistä ja lähdemateriaalista

- Kantakaupungin osayleiskaavan 2040 selvitysaineisto
- Hanhilammen luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelma
- Hanhikankaan pohjavesialueen suojelusuunnitelma 2021
- Kalevankangas nyt ja tulevaisuudessa, 2020 kysely
- Mikkelin pohjoinen kehävyö selvitysraportti, 2018

- Liito-orava- ja kangasvuokkoselvitys, Enviro 2018
- Ensilumenlatu siirtoselvitys, 2022

TIIVISTELMÄ

2.1 Kaavaprosessin vaiheet

Kaava tuli vireille ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) laitettiin nähtäville 6.12.2020. OAS:ta tuli viisi lausuntoa.

Kaavaluonnos oli nähtävillä 22.2.–27.3.2023 ja siitä saatiin kymmenen lausuntoa.

2.2 Asemakaava

Asemakaavan keskeinen sisältö on suunnitella ja ohjata Mikkelin raviradan ympäristön maankäyttöä siten, että alueen liikuntapalvelut, kuten jäähalli, jalkapallohalli ja Saimaa stadiumi, sekä ravirataa ympäröivät metsäalueet muodostavat toimivan ja viihtyisän kokonaisuuden. Kaavassa huomioidaan alueen luonto- ja virkistysarvot, polkuverkosto sekä alueen rajautuminen viheralueisiin ja suojeltuihin metsiin. Tavoitteena on turvata alueen käyttö monipuolisena liikunta- ja virkistysalueena kaupunkilaisille sekä säilyttää luonnonympäristön ominaispiirteet.

2.3 Asemakaavan toteuttaminen

Asemakaavan toteuttamisen pääperiaatteet perustuvat alueen liikunta- ja virkistyskäytön turvaamiseen sekä luonnonympäristön ominaispiirteiden säilyttämiseen. Toteutuksessa painotetaan toimivan ja viihtyisän kokonaisuuden luomista, jossa liikuntapalvelut ja metsäalueet yhdistyvät saumattomasti. Kaavaratkaisuissa huomioidaan luonto- ja virkistysarvot, polkuverkosto sekä viheralueiden ja suojeltujen metsien rajaukset. Tavoitteena on varmistaa alueen monipuolinen käyttö kaupunkilaisten hyvinvoinnin edistämiseksi ja elinympäristön laadun turvaamiseksi.

LÄHTÖKOHDAT

3.1 Selvitys suunnittelun oloista

3.1.1 Alueen yleiskuvaus

Suunnittelualue on 1960-luvulla rakennetun Mikkelin raviradan ympäristöä. Raviradan ympärille on sijoittunut monipuolisesti liikuntapalveluja, kuten Mikkelin jäähalli, jalkapallohalli ja Saimaa stadiumi. Suunnittelualue käsittää myös raviradan ympäröiviä metsäalueita. Idästä alue rajautuu Tampinjokeen ja viheralueisiin, etelästä Kalevankankaantiehen sekä eteläpuoleiseen metsäalueeseen, lännestä suojeltuun metsään sähkölinjan varressa. Rajauksessa on pyritty mukailemaan suunnittelualueen kiinteistörajoja raviradan ympärillä. Kalevankankaan alue on luonto- ja virkistysarvoiltaan kaupunkilaisille tärkeää aluetta.

KUVA 1 Suunnittelualue pohjoisesta kuvattuna

3.1.2 Ympäristön tila, luonnonympäristö

Suunnittelualueen ympäristön tila ja luonnonympäristö ovat pääosin metsävaltaisia, sillä alue sijoittuu taajaman reuna-alueelle, jossa rakennettu ympäristö ja luonnontilaiset metsäalueet limittyvät toisiinsa. Metsäalueet ympäröivät monin paikoin aluetta ja tarjoavat kaupungin asukkaille mahdollisuuden virkistyskäyttöön, ulkoiluun ja luonnossa liikkumiseen. Alueella kulkee useita polkuja ja ulkoilureittejä, jotka nivovat yhteen rakennettuja liikuntapalveluita ja metsäisiä ympäristöjä.

Vaikka alue on osittain rakennettua, säilyneet metsävyöhykkeet ylläpitävät luonnon monimuotoisuutta ja tarjoavat suojaa sekä tasaavat lämpötilavaihteluita. Metsien puustossa korostuvat tyypilliset lajit, kuten mänty, kuusi ja koivu. Metsäalueilla ei luontoselvitysten mukaan ole havaittu erityisiä uhanalaisia lajeja tai suojeltavia luontotyyppejä, mutta niiden ekologinen ja virkistysellinen arvo on kaupungille merkittävä. Kokonaisuutena ympäristön tila on hyvä, ja luonnonympäristö tarjoaa monipuolisia mahdollisuuksia sekä eläimistöille että alueen asukkaille.

Maisemarakenne, maisemakuva

Maisemarakenne muodostuu alueen metsäisistä vyöhykkeistä, rakennetuista liikuntapaikoista sekä avoimista viheralueista, jotka nivoutuvat toisiinsa suunnittelualueella. Metsät rajaavat ja jäsentävät aluetta, tarjoten näkösuojaa ja luoden vihreitä käytäviä rakennettujen toimintojen ja polkuverkoston lomaan. Alueen maisemakuvaa hallitsevat laajat metsäalueet, joiden lomaan sijoittuvat näkyvästi urheilurakennukset, kuten jäähalli ja jalkapallohalli, sekä avarat kenttäalueet. Kokonaisuutena maisemakuva on monipuolinen ja vaihtelee luonnontilaisista metsäosuuksista rakennetumpiin ja avoimempiin ympäristöihin, jolloin alueelle syntyy vaihtelevia näkymiä ja tunnelmia eri puolilla suunnittelualuetta.

Luonnonolot

Alueen luonnonolot ovat pääosin metsävaltaisia ja monimuotoisia, sillä suunnittelualue sijoittuu taajaman reuna-alueelle, jossa rakennettu ympäristö ja luonnontilaiset metsäalueet limittyvät

toisiinsa. Metsävyöhykkeet tarjoavat suojaa, tasaavat lämpötilavaihteluita ja ylläpitävät luonnon monimuotoisuutta, mikä on merkittävää sekä eläimistölle että alueen asukkaille. Metsissä kasvaa tyypillisesti mäntyä, kuusta ja koivua. Kokonaisuutena luonnonolot mahdollistavat monipuolisen virkistyskäytön, ulkoilun ja luonnossa liikkumisen vuoden ympäri, ja ne ovat tiiviissä yhteydessä paikalliseen maa- ja metsätalouteen.

Luonnon monimuotoisuus

Kaavatyön aikana alueelle laadittiin luontoselvitys vuonna 2022.

Luontoselvityksen laatija totesi, että alueen luonnonolosuhteet ovat pääosin metsävaltaisia ja ulkoiluun soveltuvia, eikä selvityksessä havaittu uhanalaisia lajeja tai erityisiä suojeltavia luontotyyppejä. Selvityksen perusteella suositeltiin lisäselvityksiä ennen merkittäviä maankäytön muutoksia, jotta alueen luonnonarvot voidaan varmistaa ja huomioida kaavoituksessa. Luontoselvitys on selostuksen liitteenä (LIITE 5).

Lisäselvityksenä laadittiin liito-oravaselvitys keväällä 2023. Selvitysalueen metsiköistä ei löytynyt liito-oravan jätöksiä, pesäpaikkoja tai muita merkkejä lajista, eikä kolopuista tai risupesistä tehty havaintoja. Alueella on aiempia havaintoja liito-oravasta vuosilta 2011, mutta tuoreita merkkejä ei havaittu selvityksen aikana. Selvityksen perusteella liito-orava ei tällä hetkellä esiinny selvitysalueella, eikä alueella ole liito-oravan ydinalueita tai elinympäristöjä, jotka rajoittaisivat maankäyttöä. Liito-oravaselvitys on selostuksen liitteenä (LIITE 6).

Pienilmasto

Pienilmasto tarkoittaa paikallisia ilmasto-olosuhteita, jotka voivat poiketa ympäröivän alueen yleisestä ilmastosta. Kalevankankaan alueella pienilmastoon vaikuttavat erityisesti rakennusten, parkkialueiden ja urheilukenttien sijoittuminen sekä metsän ja avoimen maan vuorottelu. Metsäalueet tarjoavat suojaa tuulelta ja tasaavat lämpötilavaihteluita, kun taas laajat asfaltoidut pinnat, kuten parkkipaikat ja urheilualueet, voivat kerätä ja säilyttää lämpöä, aiheuttaen paikallista paahteisuutta erityisesti aurinkoisina päivinä. Rakennusten ja avoimien alueiden yhteisvaikutuksesta syntyy mikroilmastoja, joissa esimerkiksi tuulisuus voi olla paikallisesti voimakkaampaa rakennusten tuulettomilla sivuilla, mutta metsiköt vaimentavat tuulta ja ylläpitävät kosteutta maaperässä. Kesäisin lämpötila voi nousta parkkialueilla ja urheilukentillä, kun taas metsäisissä osissa lämpötila pysyy tasaisempuna ja viileämpänä. Talvisin metsäalueet voivat hidastaa lumen sulamista ja ylläpitää paikallista kosteutta pidempään.

Vesistöt ja vesitalous

Suunnittelualueella ei ole varsinaisia vesistöjä, kuten järviä tai jokia, vaan alueen vesitalous perustuu pääasiassa ojitusjärjestelmiin sekä hulevesille suunniteltuihin uomiin, jotka ohjaavat sade- ja sulamisvesiä pois asutuksesta ja rakennetulta ympäristöltä. Alueen itäpuolella sijaitsee laajempi suoalue, jonka yhteydessä on Hanhilampi sekä Tampinjoki. Lisäksi itäpuolella sijaitsee merkittävä Hanhikankaan pohjavesialue, joka on tärkeä alueen vedenhankinnan ja ekosysteemien kannalta. Alueen eteläosaa sivuaa Siekkilänjoki, joka kulkee suunnittelualueen läheisyydessä.

Maa- ja metsätalous

Alueella on hevosurheiluun liittyvää toimintaa. Kaupunki hoitaa omistamiaan metsäalueita. Metsätalous on säilynyt alueella perinteisenä elinkeinona, ja metsien käsittelyssä pyritään ottamaan huomioon sekä virkistyskäyttö että luonnon monimuotoisuuden turvaaminen. Alueen metsissä kasvaa pääosin mäntyä, kuusta ja koivua, ja metsäalueita hyödynnetään myös ulkoilureitteinä sekä ratsastuspolkuina. Metsäalueiden monipuolinen käyttö ja hoito edistävät alueen ekologista kestävyyttä sekä tarjoavat asukkaille mahdollisuuksia ulkoiluun ja vapaa-

ajan viettoon vuoden ympäri. Näin ollen alueen maa- ja metsätalouden toiminnot ovat tiiviissä yhteydessä sekä luonnonympäristöön että alueen asukkaiden arkeen.

Luonnonsuojelu

Alueella tai sen välittömässä läheisyydessä on useampia luonnonsuojelualueita. Luonnonsuojelualueet on esitetty alla olevassa kuvassa (Kuva 2).

Alueen luoteisosassa on Raviradan säästömetsäksi nimetty luonnonsuojelualue, se on pinta-alaltaan 13,3 hehtaaria. Alue on luonnontilaista kuusimetsää. Kyseisen suojelualan läpi kulkee soratie, jota käytetään pienimuotoiseen autoliikenteeseen ja hevosurheilutoimintaan.

Hanhilammen luonnonsuojelualue on noin 30 hehtaarin laajuinen Natura 2000 -alue Mikkelin Kalevankankaalla. Alueeseen kuuluu harjumetsiä, lehtomaisia metsäalueita, luhtaisia soita sekä pienvesiä, kuten Hanhilampi ja Pankajoki. Suojelualan merkittäviä luontotyyppisiä ovat muun muassa harjumetsät, vaihtelutyyppiset ja borealiset luonnonsuojelut. Alueella esiintyy useita arvokkaita ja uhanalaisia lajeja, kuten kangasvuokko, saukko ja liito-orava. Hanhilampi on tärkeä osa Kalevankankaan virkistysaluetta, ja alueella kulkee luontopolkuja sekä hiihtolatuja. Suojelualan tavoitteena on turvata monimuotoinen metsä- ja kosteikkoluonto sekä ylläpitää alueen virkistys- ja opetuskäyttöä.

Lisäksi alue rajautuu luoteesta Karkialammen luonnonsuojelualueisiin, jotka ovat yhteispintaaloiltaan n.10 ha.

KUVA 2 Kalevankankaan luonnonsuojelualueet numeroituna 1-3. 1) Raviradan säästömetsä 2) Hanhilammen luonnonsuojelualue (ja natura-alue) 3) Karkialammen luonnonsuojelualue

3.1.3 Rakennettu ympäristö

Alueella ei ole lainkaan asumiseen tarkoitettuja rakennuksia, eli siellä ei sijaitse omakoti- tai kerrostaloja, eikä muitakaan asuinrakennuksia. Sen sijaan alueen rakennuskanta muodostuu pääosin liikunta- ja vapaa-ajan palveluja tukevista rakennuksista sekä erilaisista tapahtuma- ja kokoustiloista. Alue on rakennettu 1960-luvulla perustetun raviradan ympärille. Alueen rakennusten joukossa on erityisen suuria urheilua palvelevia rakennuksia, jotka mahdollistavat laajamittaisen liikunta- ja urheilutoiminnan sekä isojen tapahtumien järjestämisen. Tällaisia tiloja ovat esimerkiksi jäähalli ja Saimaa Stadiumi. Näissä rakennuksissa järjestetään paitsi

0998 Raviradan asemakaava ja asemakaavan muutos

Mikkelin kaupunki

Asemakaavan selostus / ehdotus

käsittelypäivämäärä päätöksenteossa

urheilutapahtumia, myös konsertteja, messuja ja muita yleisötapahtumia, jotka palvelevat sekä paikallisia asukkaita että vierailijoita. Rakennuksia on havainnollistettu tarkemmin suunnittelualueen valokuvissa (kuvat 3, 4 ja 5), joissa näkyy alueen rakennusten sijoittuminen ja ulkoasu. Lisäksi rakennukset ja niiden käyttötarkoitukset on eritelty yksityiskohtaisesti taulukossa 1, jossa esitellään muun muassa rakennusten nimet, rakennusvuodet ja niiden suunnittelijat. Näin alueen kokonaisuus hahmottuu sekä visuaalisesti että toiminnallisesti. Vaikka itse alueella ei ole asuinrakennuksia, sen eteläpuolella sijaitsevat Päiväkoti sekä Kalevankankaan koulu, jotka tarjoavat palveluja alueen lapsille ja perheille. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin puolen kilometrin säteellä alueesta, eli kävelymatkan päässä. Näiden lisäksi alueen välittömässä läheisyydessä on myös datakeskus sekä hotelli, jotka tarjoavat palveluita sekä yrityksille että matkailijoille.

KUVA 3 Suunnittelualueen rakennuksia kuvattuna lännestä.

Kuva 4 Sunnittelualueen rakennuksia kuvattuna pohjoisesta.

#	Rakennus	Rakennusvuosi	Suunnittelija
1	Go areena	1982	Pauli Lehti

0998 Raviradan asemakaava ja asemakaavan muutos

Mikkelin kaupunki

Asemakaavan selostus / ehdotus

käsittelypäivämäärä päätöksenteossa

2	Saimaa Stadiumi	2018	Heikki Kirjalainen
3	Raviradan pääkatsomo	1992	Reijo Seppänen
4	Raviradan vanhakatsomo	1979	Risto Manerus
5	Kahvio	1988	Risto Manerius
6	Huoltorakennus	2007	Huiskonen Hannu
7	Urheiluhallit	1980 ja 1987	
8	Kuplahalli	2021	
9	Harjoitusjäähalli	2000	
10	Eläinsuojat	1986, 2016, 2020	

Taulukko 1 Alueen rakennukset, rakentamivuodet ja suunnittelijat

Kuva 5 Raviradan katsomorakennukset

Väestön rakenne ja kehitys kaava-alueella

Kaava-alueella ei ole vakituista väestöä, eikä alueelle ole rakennettu asumiseen tarkoitettuja rakennuksia. Tämän vuoksi alueen väestömäärä ei ole historiallisesti kasvanut eikä väestörakenteessa ole tapahtunut muutoksia. Alueen kehitys onkin painottunut liikuntaan, tapahtumiin ja niihin liittyviin palveluihin, ei asutukseen.

Yhdyskuntarakenne

Alue kuuluu yhdyskuntarakenteellisesti Mikkelin keskustan reunavyöhykkeeseen ja autovyöhykkeeseen. Sijainti hyödyntää keskustan palveluja ja tarjoaa hyvät liikenneyhteydet sekä laajat pysäköintialueet, jotka tukevat tapahtuma- ja liikuntatoimintoja. Alueella ei ole asumista, vaan käyttötarkoitus painottuu liikunnan ja tapahtumien järjestämiseen. Palvelut ovat pääosin urheilu- ja liikuntapainotteisia, ja niiden saavutettavuutta tukevat hyvät yhteydet. Työpaikat liittyvät pääosin liikuntaan, tapahtumiin ja niihin liittyviin palveluihin, ja alueen elinvoima perustuu vahvasti näihin toimintoihin.

Kaupunki- / taajamakuva

Kaupunkikuvallisesti alueelle on ominaista laajat, mäntykankaalle rakentuneet avoimet tilat, joissa korostuvat mittavat liikuntapalvelut ja niitä palvelevat rakenteet. Alueen hahmoa määrittävät suurikokoiset hallimaiset rakennukset, kuten urheiluhallit ja Saimaa Stadium, sekä laajat pysäköintialueet, jotka sijoittuvat luontevasti ympäristöönsä. Rakennusten sijoittelu ja massat korostavat avaruutta ja toiminnallisuutta – alueella ei ole tiivistä asuinrakentamista, vaan rakennukset on suunniteltu palvelemaan suuria käyttäjämääriä ja erilaisia tapahtumia. Mäntymetsä luo taustan, joka tuo vahvuutta ja luonnonläheisyyttä muuten avoimeen ja suuripiirteiseen ympäristöön. Kaupunkirakenne on väljä ja tilallinen, ja liikuntapaikkojen ympärille syntyneet avoimet kentät, reitit ja parkkialueet lomittuvat maisemaan muodostaen

toiminnallisen kokonaisuuden. Kokonaisuudessaan alue ilmentää selvästi liikunta- ja tapahtumatoimintojen painottunutta luonnetta, jossa rakennusten ja ympäristön mittakaava mahdollistaa laajojen yleisötapahtumien järjestämisen ja monipuolisen julkisen käytön.

Asuminen

Alueella ei ole asumiseen tarkoitettuja rakennuksia. Lähimmät asuinrakennukset ovat yksittäisiä taloja suunnittelualueen pohjoispuolella. Varsinaiset lähimmät asuinalueet ovat Siekkilänjoen eteläpuolella. Alueen pääkäyttötarkoitus liittyy liikuntaan, tapahtumiin ja niitä palveleviin rakennuksiin, minkä vuoksi asumista ei ole aiemmin suunniteltu alueelle.

Palvelut

Alueen palvelutarjonta on keskittynyt voimakkaasti liikuntaan, urheiluun ja niihin liittyviin tapahtumiin. Käyttäjiä palvelevat muun muassa monipuoliset liikuntatilat, kuten urheiluhallit, palloilukentät, jäähallit sekä Saimaa Stadiumin kaltaiset suuret monitoimikeskukset. Näissä rakennuksissa järjestetään laajasti erilaisia urheilutapahtumia, kilpailuja, harjoituksia sekä vapaa-ajan liikuntamahdollisuuksia kaikenikäisille kaupunkilaisille. Alueella toimii myös kunnallisia ja yksityisiä palveluntuottajia, jotka tarjoavat esimerkiksi liikuntaneuvontaa, kuntosali- ja ryhmäliikuntapalveluja sekä tiloja joukkue- ja yksilölajien harrastamiseen. Lisäksi alueella on ravintoloita, kahviloita ja kioskeja, jotka palvelevat sekä päivittäisiä käyttäjiä että suurten tapahtumien yleisöä. Näiden lisäksi alueen palveluvalikoimaan kuuluu kokous- ja seminaaritiloja, joita hyödynnetään erityisesti messujen ja muiden laajempien tapahtumien yhteydessä. Palveluiden saavutettavuutta parantavat hyvät liikenneyhteydet ja laajat pysäköintialueet, mikä mahdollistaa sujuvan asiainnin myös kauempaa saapuville vierailijoille. Alueen elinvoimaisuuden ja vetovoiman kannalta palvelut näyttelevätkin keskeistä roolia, sillä ne mahdollistavat monipuolisen käytön ympäri vuoden ja tukevat myös lähialueiden yritysten ja yhteisöjen toimintaa.

Työpaikat, elintoiminta

Alueen työpaikkarakenne muodostuu pääasiassa liikunta- ja urheilupalvelujen sekä niihin liittyvien toimintojen ympärille. Suuret urheiluhallit, ravirata sekä Saimaa Stadiumin kaltaiset monitoimitilat tarjoavat työllistäviä mahdollisuuksia esimerkiksi tapahtumajärjestäjille, liikuntakeskusten henkilökunnalle, ravintola- ja kahvilatyöntekijöille sekä teknisen huollon ammattilaisille. Sesonkiaikoina, kuten suurten urheilutapahtumien ja ravien yhteydessä, alueella työskentelee huomattavasti enemmän henkilökuntaa tilapäisesti, mikä elävöittää aluetta ja tuo lisätuloja myös lähialueen palveluyrittäjille.

Alueen taloudellinen elinvoima perustuu näin ollen vahvasti liikunta- ja tapahtumatoimintaan, jotka houkuttelevat kävijöitä sekä Mikkelin lähialueilta että laajemmin Etelä-Savosta. Palveluiden monipuolisuus ja laaja tarjonta mahdollistavat myös erilaisten tapahtumien ja koulutusten järjestämisen, mikä tukee osaltaan alueen työllisyyttä ja elinvoimaa. Vaikka pysyviä työpaikkoja on verrattain vähän, erityisesti tapahtumien aikana väliaikainen työvoimatarve kasvaa huomattavasti, ja samalla alue toimii tärkeänä kohtaamispaikkana sekä vapaa-ajan että ammatillisen toiminnan näkökulmasta.

Virkistys ja Liikunta

Suunnittelualue sijoittuu kaupunkilaisille tärkeään luonnonläheiseen ulkoilu- ja virkistystoimintaympäristöön. Alueella on hyvin monipuolisesti liikunta- ja urheilumahdollisuuksia. Kalevankankaan ulkoilureitistö polkuverkostoineen on erityisen tärkeää liikunta- ja virkistysarvoiltaan. Talvella reitistöt luovat erinomaiset puitteet mm. maastohiihdolle.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Alueella ei ole arvokkaita kulttuuriympäristöjä tai kulttuuriympäristökohteita (Etelä-Savon kulttuuriperintötietokanta).

Muinaismuistot

Alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole tiedossa olevia muinaisjäännöksiä (muinaisjäännösrekisteri).

Liikenne

Liikennöinti alueelle tapahtuu pääasiassa etelästä Raviradantien ja lännestä Kalevankankaantien kautta. Alueelle pääsee myös julkisella liikenteellä. Pysäkkejä on Saimaa Stadiumilla ja alueen eteläosan liikenneympyrän tuntumassa. Tapahtumien, kuten ravien ja Jukurien jääkiekkopelin aikaan liikenne hetkellisesti hidastuu.

Tekninen huolto

Vesihuolto ja kaukolämpö tulevat alueelle etelästä Raviradantien suunnasta. Raviradan länsipuolella kulkee voimajohto, josta on haaroitettu alueen tarvitsema sähkö. Alueella on runsaasti hulevesien ohjaukseen tarkoitettua putkistoa.

Erityistoiminnot

Alueella järjestetään suuria tapahtumia ja messuja, kuten Raveja ja SM-liigapelejä. Alueelle on poikkeamisluvan turvin sijoitettu kaavaprosessin luonnosvaiheen jälkeen sijoitettu 40 metriä korkea telemasto palvelemaan alueen tietoliikennettä. Puolustusvoimien maavoimien pääesikunta sijaitsee Karkialammella noin kilometrin päässä alueelta luoteeseen.

Ympäristönsuojelu ja ympäristöhäiriöt

Alueen itäosa sijoittuu pohjavesialueelle. Kalevankankaalla sijaitsee Hanhikankaan vedenotto n. 500 metriä suunnittelualueelta itään.

Sosiaalinen ympäristö

Alueella järjestettävät tapahtumat, kuten suuret urheilu- ja messutapahtumat, luovat mahdollisuuksia monenlaisille ihmisten välisille kohtaamisille ja vahvistavat seudun yhteisöllisyyttä. Näiden tapahtumien myötä alue toimii elävänä sosiaalisena ympäristönä, jossa eri ikäiset ja taustaiset henkilöt voivat tavata toisiaan.

Lisäksi alueen monipuoliset urheilupalvelut – kuten jäähalli, ravirata ja Saimaa Stadiumi – palvelevat niin harrastajia kuin kilpaurheilijoitakin ja tarjoavat puitteet liikkumiselle, yhdessäololle ja vapaa-ajan vieton. Näissä tiloissa järjestetään niin arjen harrastusvuoroja kuin laajoja urheilutapahtumia, jotka houkuttelevat osallistujia ja katsojia laajasti myös muualta. Urheilupalvelut vahvistavat yhteisöllisyyden tunnetta, tukevat alueen identiteettiä sekä tarjoavat matalan kynnyksen mahdollisuuksia osallisuuteen, terveyteen ja hyvinvointiin.

Lisäksi suunnittelualueen läheisyyteen sijoittuvat ulkoilureitit tarjoavat mahdollisuuden aktiiviseen liikkumiseen, virkistytymiseen ja luonnossa olemiseen, toimien samalla sekä fyysisen että psyykkisen hyvinvoinnin lähteinä. Näillä reiteillä ihmiset voivat kohdata toisiaan rennossa ympäristössä, mikä tukee alueen viihtyvyyttä ja yhteisöllistä ilmapiiriä entisestään.

3.1.4 Maanomistus

Suunnittelualue on kaupungin omistuksessa pois lukien voimalinjan alla oleva alue (491-413-1-6) suunnittelualueen länsilaidassa, jonka omistaa valtio. Raviradan, Saimaa Stadiumin ja jäähallin tarvitsemat määraalat ovat tahoilleen vuokrattuina.

3.2 Suunnittelutilanne

Maakuntakaava

Katso osallistumis- ja arviointisuunnitelma (liite 2).

Yleiskaava

Katso osallistumis- ja arviointisuunnitelma (liite 2).

Asemakaava

Katso osallistumis- ja arviointisuunnitelma (liite 2).

3.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

- maakuntakaava, yleiskaava ja lähiympäristön kaavatilanne on esitelty osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa
- Mikkelin kaupungin rakennusjärjestys 2017
- pohjakartta
- suojelupäätökset (luonnonsuojelualueet)
- Mikkelin kaupungin maapoliittinen ohjelma
- alueelle lähtökohtavaiheissa laaditut tai aikaisemmat selvitykset

ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

4.1 Asemakaavan suunnittelun tarve

Aluetta koskeva asemakaava on vuodelta 1981 ja alueelle katsottu ilmaantuneen tarpeeksi päivitystarpeita kaavan ajantasaistamiseksi.

4.2 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset

Kaupunki on käynnistänyt kaavoituksen Ravirata Oy:n aloitteesta.

4.3 Osallistuminen ja yhteistyö

4.3.1 Osalliset

Osalliset selviävät osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, liite 2.

4.3.2 Vireilletulo

Katso Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, liite 2.

4.3.3 Osallistumien ja vuorovaikutusmenettelyt

Kaavoitustyö järjestetään siten, että alueen maanomistajilla ja niillä, joiden asumiseen, työnteekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa sekä viranomaisilla ja yhteisöillä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään, on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta kaavan laadinnan eri vaiheissa.

Osallisten informoiminen ja kuuleminen aloitettiin laatimalla osallistumis- ja arviointisuunnitelma. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on nähtävissä kaupunginvirastolla sekä kaupungin kotisivuilla koko kaavoitusprosessin ajan. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa täydennetään kaavatyön aikana tarpeen mukaan.

Luettelo osallisista sekä osallisten mahdollisuudet osallistua kaavan laadintaan sekä alustava aikataulu on kuvattu kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (liite 1).

4.3.4 Viranomaisyhteistyö

MRA 66§.

Valmisteltaessa muuta kaavaa, joka koskee valtakunnallisia tai tärkeitä seudullisia alueidenkäyttötavoitteita tai joka muutoin on yhdyskuntarakenteellisten vaikutusten, luonnonarvojen tai kulttuuriympäristön kannalta erityisen merkittävä taikka valtion viranomaisen toteuttamisvelvollisuuden kannalta tärkeä, on oltava yhteydessä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja kunnan kesken on järjestettävä neuvottelu tällaisen kaavan laadintaan liittyvien valtakunnallisten, seudullisten ja muiden keskeisten tavoitteiden selvittämiseksi.

Viranomaisyhteistyö tämän kaavahankkeen osalta on toteutettu kaavaa valmisteltaessa kuulemisin, joihin on tarvittaessa vastattu lausunnoin.

4.4 Asemakaavan tavoitteet

4.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Kaupunki on panostanut alueen kehittämiseen vuosien saatossa erilaisin hankkein ja tämä kaava pyrkii mahdollistamaan alueen jatkojalostuksen kohti yhä toimivampaa kokonaisuutta, kuitenkin alueen luonto-, maisema- ja virkistysarvojen puitteissa.

Kunnan asettamat tavoitteet

Kaavalla on tarkoitus ajantasaistaa alueen asemakaava rakennusoikeuksien, korttelialuerajauksien ja muiden määräysten osalta. Kaavalla halutaan vahvistaa ensilumenladun sijoittuminen alueelle, jos tai kun latuhanke aikanaan hyväksytään (ks. liite 7). Kaavassa varataan yhteys mahdolliselle pohjoiselle kehätielle.

Osallisten tavoitteet

Kaavahanketta on esitelty luonnosvaiheessa Saimaa Stadiumi Oy:n ja Mikkelin Ravirata Oy:n edustajille. Saimaa Stadiumi on ilmaissut halunsa laajentaa vähäisissä määrin. Ravirata Oy haluaa, että kaavalla tarkistetaan aluetta koskevan kaavamääräyksen ajantasaisuus.

Alueen oloista ja ominaisuuksista johdetut tavoitteet

Kaavalla halutaan säilyttää ja kehittää alueen asemaa paikallisesti tärkeitä virkistys-, liikunta- ja urheiluarvoja. Raviradan aluetta ympäröi luonto ja luonnonsuojelualueet, kaavalla halutaan turvata luontoarvojen säilyminen.

4.4.2 Prosessin aikana syntyneet tavoitteet, tavoitteiden tarkentuminen

Prosessin aikana ilmeni tarve pienimuotoiselle tekniselle rakentamiselle Raviradan alueella, tälle varataan määräala kaavassa. Hankkeen aikana kaupungin ylläpitämä ensilumenladun uudelleen sijoittaminen tuli ajankohtaiseksi ja se avataan vuoden 2025 aikana Raviradan läheisyyteen, tähänkin on kaavassa varattu asialliset merkinnät. ESE Oy:n pyynnöstä lisättiin ohjeellinen ala puistomuuntamolle Saimaa Stadiumin eteläpuolelle.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin viisi lausuntoa. Lausunnot ja niiden vastineet ovat nähtävissä kokonaisuudessaan liitteellä 8.

Etelä-Savon maakuntaliitto huomauttaa, että OAS:ssa ei ole esitelty muiden alueiden tavoitteita riittävästi, keinolumen ladun sijainti tulisi esittää, Hanhilammen natura-alue on jäänyt pois ja tulee huomioida sekä tarvittaessa tehdä natura-arviointi, selvitykset tulee laatia asemakaavan tarkkuudella ja luontoselvitys päivittää, sekä osallisiin lisätä Suur-Savon luonnonsuojeluyhdistys, Mikkelin latu ja Fingrid Oyj. Kaavoittaja vastaa, että muutoskohteet on esitelty kaavaluonnoksessa, ladun kartta liitetään selostukseen jos saatavilla, uudet toiminnot eivät kohdistu natura-alueelle eikä arvioida vaikutuksia sinne, luontoarvot lounaisosasta on

selvitetty ja muilta osin ei tarvita tarkempia selvityksiä, sekä osalliset on lisätty ja lausuntopyynnöt lähetetty.

Etelä-Savon ELY-keskus katsoo, että hankkeen tavoite on kuvattu yleispiirteisesti ja suosittelee kaavaluonnoksen laatimista, raviradan kaavamerkintä tulee olla YU, luonnonsuojelualueet ja natura-alueet tulee sisällyttää ja merkitä asianmukaisesti, lounais- ja itäosaan tarvitaan tarkempi luonto- ja maisemaselvitys, sekä Fingrid ja aluetta käyttävät yhteisöt tulee lisätä osallisiin. Kaavoittaja vastaa, että kaavasta laaditaan luonnos, ravirata on merkitty YU-1 alueeksi, suojelualueet ja natura-alue otetaan huomioon eikä niille tule muutoksia, lounaisosan luontoarvot on selvitetty, ja Fingrid lisätty osallisiin.

Etelä-Savon pelastuslaitos ei anna huomautettavaa asemakaavasta tai OAS:sta. Kaavoittaja kirjaa asian tiedoksi.

Pohjois-Savon ELY-keskus ei anna huomautettavaa, mutta voi kommentoida liikennejärjestelyjä tarvittaessa. Kaavoittaja kirjaa asian tiedoksi.

Fingrid Oyj muistuttaa voimajohtoalueen rakentamisen ja käytön rajoitteista ja pyytää tiedottamaan kaavan etenemisestä. Kaavoittaja kirjaa asian tiedoksi.

Asemakaavan luonnoksesta saatiin 10 lausuntoa. Lausunnot ja vastineet ovat nähtävissä kokonaisuudessaan liitteellä 9.

Mikkelin seudun ympäristölautakunta pitää hyvänä kaavan päivittämistä ja VL-aluevarausta, korostaa Kalevankankaan ulkoilumaastojen ja latuverkoston merkitystä, esittää paikoitusalueen merkitsemistä kaavaan, huomauttaa liito-oravaselvityksen ja lepakkoselvityksen tarpeesta sekä toivoo YU1-alueen pohjoiskärjen muuttamista VL-alueeksi. Lisäksi lautakunta korostaa hulevesien viivytyksen parantamista ja puuston säilyttämistä. Kaavoittaja vastaa, että pysäköintiä on varattu ja sitä toteutetaan tarvittaessa YU-alueilla, liito-oravaselvitys on tehty keväällä 2023 eikä havaintoja ollut, alue varataan YU-alueeksi urheilupalveluille, hulevesiä varten on varattu alue raviradantien itäpuolelle ja puuston säilyttäminen on huomioitu kaavamääräyksissä.

Etelä-Savon pelastuslaitos korostaa sammutusveden saannin turvaamista ja riskiluokan mahdollisia muutoksia alueen rakentamisen myötä. Kaavoittaja kirjaa asian tiedoksi.

Mikkelin Latu ry ja Mikkelin Hiihtäjät ry kannattavat ensilumenladun aluevarausta, toivovat ladun monikäyttöisyyttä, korostavat Kalevankankaan monipuolista ulkoilukäyttöä ja huoltotilojen sekä WC-tilojen tarpeen huomioimista, sekä haluavat olla mukana alueen kehittämisessä. Kaavoittaja kirjaa asian tiedoksi ja toteaa, että kaava mahdollistaa ladun ja huoltotilojen toteuttamisen sekä monipuoliset toiminnot alueella.

Savonlinnan kaupunki / Riihisaari museo toteaa, ettei alueella ole rakennussuojelukohteita tai merkittäviä maisema-alueita, ja suosittelee kaavaselostuksen tarkentamista rakennetun ympäristön osalta. Kaavoittaja täydentää kaavaselostusta lausunnon pohjalta. Mikkelin-Seura ry korostaa alueen merkitystä kaupunkilaisten omaehtoiselle liikkumiselle ja polkuverkoston säilyttämistä. Kaavoittaja toteaa, että polkuverkot turvataan kaavassa.

Fingrid Oyj muistuttaa voimajohtoalueen rakenteista ja rajoituksista, ehdottaa selkeämpiä kaavamerkintöjä ja pyytää tietoa kaavan etenemisestä sekä risteämälausuntoa ensilumenladun

osalta. Kaavoittaja muuttaa määräykset ehdotuksen mukaisesti ja lisää kuulemista koskevan tekstin.

Etelä-Savon maakuntaliitto katsoo, että luonnonsuojelualueiden kaavamerkinnot eivät riitä turvaamaan luontoarvoja ja suosittelee SL-merkintää sekä huomioi Natura 2000 -verkoston. Kaavoittaja muuttaa merkinnät SL-merkinnöiksi lausunnon mukaisesti.

Pohjois-Savon ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri toteaa, että vaikutukset maanteihin ovat minimaalisia, mutta suurtaapahtumista tulee tiedottaa ja kävelyn sekä pyöräilyn yhteydet tulee huomioida suunnittelussa. Kaavoittaja kirjaa asian tiedoksi.

Mikkelin Ravirata Oy esittää hiittilenkin merkitsemistä kaavaan, ajo/hu-merkinnän lisäämistä luonnonsuojelualueen läpi kulkevalle uralle ja rakentamisen mahdollistavaa merkintää LPA-alueelle. Kaavoittaja lisää ehdotetut merkinnät ja muutokset kaavaan.

Etelä-Savon ELY-keskus ei huomautta kaavaluonnoksesta, mutta edellyttää SL-merkintöjä luonnonsuojelualueille, liito-oravaselvityksen ja lepakkoselvityksen tekemistä sekä pohjavesialueen rajauksen lisäämistä. Kaavoittaja muuttaa merkinnät SL-merkinnöiksi, rajaa kaava-alueen uudelleen, toteaa liito-oravaselvityksen tehdyn keväällä 2023 ilman havaintoja, lepakkoselvitystä ei nähty tarpeelliseksi ja pohjavesialueen rajausta on lisätty kaavakarttaan.

Lausuntojen pohjalta kaavaehdotuskarttaan on tehty muutoksia.

4.5 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot ja niiden vaikutukset

4.5.1 Alustavien vaihtoehtojen kuvaus ja karsinta

Alueelle ei laadittu useampaa kaavaluonnosvaihtoehtoa. Tämä johtui siitä, että suunnittelualue on jo nykyisellään pitkälti rakennettua ympäristöä, jossa olemassa olevat toiminnot ja maankäytön tarpeet ovat selkeästi havaittavissa. Kaavoitustyössä arvioitiin, että vaihtoehtojen luonnosten laatiminen ei olisi tuonut merkittäviä hyötyjä tai uusia ratkaisuja alueen kehittämiseen nähden. Lisäksi alueen erityispiirteet, kuten luonnonsuojelualueet, urheilupalvelut ja infrastruktuuri, rajasivat mahdollisia toteutusvaihtoehtoja. Yhden luonnoksen eteneminen mahdollisti tehokkaan vuorovaikutuksen sidosryhmien kanssa ja selkeytti kaavoitusprosessia.

4.5.2 Valittujen vaihtoehtojen vaikutusten selvittäminen, arviointi ja vertailu

Kaavasuunnitelmasta ei ole laadittu muita vaihtoehtoja.

4.5.3 Yhteenveto vaihtoehtojen vertailusta

Kaavasuunnitelmasta ei ole laadittu muita vaihtoehtoja.

4.5.4 Asemakaavan ratkaisun valinta ja perusteet

Asemakaavan ratkaisun valinta perustui alueen nykytilaan, olemassa olevien toimintojen ja maankäytön tarpeiden huolelliseen arviointiin. Koska suunnittelualue on jo pitkälti rakennettua ympäristöä, nähtiin, että vaihtoehtojen luonnosten laatiminen ei olisi tuonut merkittäviä hyötyjä tai uusia ratkaisuja alueen kehittämiseen. Lisäksi alueen erityispiirteet, kuten luonnonsuojelualueet, urheilupalvelut ja infrastruktuuri, rajasivat mahdollisia toteutusvaihtoehtoja merkittävästi.

Valitun ratkaisun taustalla oli myös tarve selkeyttää ja ajantasaistaa kaavamerkintöjä vastaamaan nykyisiä käyttötarkoituksia ja tulevaisuuden tarpeita. Yhden luonnoksen

eteneminen mahdollisti tehokkaan vuorovaikutuksen sidosryhmien kanssa ja teki kaavoitusprosessista johdonmukaisemman.

ASEMAKAAVAN KUVAUS

5.1 Kaavan rakenne

Kaavassa osoitetaan urheilupalveluiden korttelialueita (YU, YU-1 ja YU-2), autopaikkojen korttelialueita, suojelualue ja lähivirkistysalueita. Korttelialueet ovat pääosin jo olemassa olevia rakentuneita alueita, joiden kaavamerkintää muutetaan ajantasaisemmaksi. Uutta rakentamista sijoittuu kaavan eteläosan YU-alueelle.

Osa alueiden luonnonympäristöistä on suojeltu SL merkinnällä. Suunnittelualueelle on laadittu selvitys ensilumenladun siirtämisestä Rantakylästä Kalevankankaalle. Kaava mahdollistaa esityksen mukaisen latuhankkeen.

5.1.1 Mitoitus

Alueen pinta-ala on noin 77,5 hehtaaria, josta 43 prosenttia osoitetaan urheilupalveluille ja noin 30 prosenttia lähivirkistysalueille. Loppuosa kaavasta on katu-, paikoitus- ja suojelualueita. Kaava mahdollistaa uutta rakentamista n. 37500 k-m2 alueen vanhoihin kaavoihin verrattuna.

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]
Yhteensä	77,5143	100,0
Y yhteensä	33,6723	43,4
V yhteensä	23,1270	29,8
L yhteensä	7,3859	9,5
S yhteensä	13,3374	17,2

Taulukko 2 Kaavan käyttötarkoituksalueiden laajuudelliset suhteet.

5.1.2 Palvelut

Palveluiden osalta alueen kaava mahdollistaa monipuoliset toiminnot, jotka tukevat urheilun, vapaa-ajan ja kokoontumisten järjestämistä. Alueelle voidaan sijoittaa esimerkiksi kahviloita, kioskeja tai muita palvelupisteitä, jotka palvelevat niin tapahtumien osallistujia kuin päivittäisiä käyttäjiäkin. Palveluiden sijoittuminen lähelle urheilu- ja virkistysalueita edistää alueen vetovoimaisuutta sekä parantaa käyttäjien viihtyvyyttä ja saavutettavuutta.

5.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen ja jatkosuunnitteluohjeet

Alueen toteutumista valvoo Mikkelin kaupungin eri vastuualueet, mikä tarkoittaa, että kaupungin eri hallinnonalat varmistavat kaavan mukaisten tavoitteiden toteutumista käytännössä. Jos hanke vaatii erityistä asiantuntemusta tai lupia, kutsutaan mukaan myös se viranomainen, jolla on kyseisessä asiassa toimivalta ja vastuu. Tämä tarkoittaa, että esimerkiksi poikkeuksellisissa tapauksissa saatetaan kuulla erikseen, vaikka pelastusviranomaista, liikenneviranomaista tai muuta asiantuntijaa, jotta kaikki näkökohdat tulevat huomioiduksi suunnittelussa ja toteutuksessa. Näin varmistetaan, että alueen kehittäminen tapahtuu vastuullisesti ja lakien sekä määräysten mukaisesti.

5.3 Aluevaraukset

5.3.1 Korttelialueet

YU korttelit

Alueen pääkäyttötarkoitukseksi muodostuu kaavalla urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue YU ja Hevosurheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue YU-1. Raviradan sisään jäävä alue on osoitettu YU-2 merkinnällä ja sille ei ole osoitettu rakennusoikeutta. YU-korttelialueilla rakennusoikeudet on osoitettu alueen mukaan tehokkuusluvuilla $e=0.6$ tai $e=1$. Kerrosluvut on nostettu kolmeen (III). Kalevankankaantien varteen on jätetty rakennuslaviivalla 10 metriä tilaa puille ja istutuksille. Alueelle on osoitettu myös ohjeellisia varauksia ulkoilureiteille. YU-1 alueella rakennusoikeus on osoitettu tehokkuusluvulla $e=0.2$ ja kerrosluku on kaavassa nostettu alueella kauttaaltaan kolmeen (III). Lisäksi YU-1 alueelle on osoitettu ohjeellisia ulkoilureittivarauksia. Alueelle on myös lisätty rakennusala aluetta palvelevalle tekniselle rakentamiselle tai mastolle (tek/emt) ja puistomuuntamolalle (pm). Kaavoituksen uusien linjausten myötä alueille ei ole merkitty erikseen johtoja, vaan ne on maanmuokkaustoimia suunniteltaessa selvitettävä.

LPA ja Katualueet

Kaavassa on osoitettu kolme autopaikkojen korttelialuetta (LPA), alueet palvelevat alueen pysäköinnintarpeita. Kaavoituksen uusien linjausten myötä korttelialueille ei ole merkitty johtoja, vaan ne on maanmuokkaustoimia suunniteltaessa selvitettävä. Suunnittelualueen läpi etelä pohjoissuunnassa kulkevalle Raviradantielle varataan koko matkalta 25 metrin levyinen alue, jotta yhteys mahdollisuus yleiskaavan mukaiselle pohjoiselle kehätielle säilyy. Tie jatkuu alueelta pohjoiseen luonnonsuojelualueella ajoyhteytenä. Kalevankankaan tien ja raviradan tien risteyksessä olevalle kiertoliittymälle on kaavassa varattu reilusti tilaa. Kalevankankaantien katualueen rajauksessa on käytetty 35 metrin levyistä käytävää.

5.3.2 Muuta alueet

Aluetta suurelta osin reunustaa lähivirkistysalueet (VL). Virkistysalueille on merkitty ohjeellisina ulkoilureiteille varattuja (jo rakennettuja) linjauksia. Raviradantien itäpuolelle on merkitty alue hulevesien käsittelylle (hule). Luoteisnurkassa sijaitseva alue on merkitty suojelualueeksi (SL). Suojelualueelle on merkitty hevosurheilua ja ajoa osoittavat merkinnät jo olemassa oleville urille. Kaavoituksen uusien linjausten myötä alueille ei ole merkitty erikseen johtoja, vaan ne on maanmuokkaustoimia suunniteltaessa selvitettävä.

5.3.3 Yleismääräykset

Kaavaan on lisätty yleismääräyksiä koko kaava-aluetta koskevia määräyksiä.

Yleismääräyksiä tavoitteina on ohjata alueen rakentamista ja antaa suuntaviivat korttelialueiden suunnitteluun. Yleismääräykset on numeroitu.

- 1§ Hyvän rakentamisen ohjaamiseksi alueen kunkin korttelin kehittäjän ja/tai tontinomistajien yhdessä tulee laatia erilliset korttelisuunnitelmat kaupungin hallituksen hyväksyttäväksi ja rakennuslupahakemuksiin liitettäväksi. Suunnitelmissa on esitettävä sekä kunkin korttelin rakennusten/rakennelmien yhteensopivat sijoitusperiaatteet, massoittelu päämateriaalit ja tyypipiratkaisut alueenkäytölle, kuten kulkualueet istutukset ulkovalaistus, -kalusteet ja -laitteet.
- 2§ Toiminta korttelialueella ei saa aiheuttaa terveydelle, elinympäristölle ja asemakaavan mukaiselle maankäytölle rakennuslupaa haettaessa voimassa olevien säännösten mukaan haitalliseksi luokiteltavaa määrää melua tai päästöjä ilmaan, maaperään, pohjaveteen tai vesistöön.

- 3§ Alueilla sallitaan tonttien välirajoilla rakennusvalvonta- ja pelastusviranomaisten hyväksymä osastoiva seinärakenne, edellyttäen, että siihen ei rajoitu asuntoja.
- 4§ Korttelialueet on toteutettava arkkitehtonisesti korkeatasoisena. Rakennukset ympäristöineen on suunniteltava, rakennusluvassa osoitettava ja rakennettava asiantuntevasti niin, että näkymät liikenneväylille ja ympäröiville alueille ovat tasapainoiset ja siistit Ulkovarastot ja jätepiisteet on suojattava seinällisillä katoksilla tai korkeilla umpiaidoilla liikenneväylien ja muiden julkisten alueiden puolelta.
- 5§ Puustoa tulee säilyttää mahdollisimman paljon ja tarvittaessa täydentää istuttamalla. Puiden ja pensaiden valinnassa on kuultava kaupunginpuutarhuria. Rakentamattomat tontinosat, joita ei käytetä tontille välttämättömiin kulkuteihin, pysäköintiin tai oleskelu- ja leikkialueiksi, on istutettava ja pidettävä huolitellussa kunnossa.
- 6§ Kaukolämmön saatavuus ja kaukolämpöjohdon sijoittelu tulee aluetta suunnitellessa ja rakennettaessa toteuttaa siten, että kaukolämpö on järjestettävissä kaikille alueen YU ja YU-1.
- 7§ Korttelialueille on laadittava hulevesien hallintasuunnitelma. Mahdolliset hulevesialtaat on toteutettava rakentamisen yhteydessä. Hulevedet tulee ensisijaisesti imeyttää ja viivyttaa korttelialueilla. Hulevesien imeytystä tulee edesauttaa materiaalivalinnoilla.
- 8§ Muuntamoiden ja yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakenteiden rakentaminen sallitaan.
- 9§ Kaava-alueelle ei saa rakentaa yli 30 metrin maanpinnasta olevia rakennuksia, rakennelmia tai laitteita ilman ilmailulain (846/2014) 158§ mukaista lentoestelupaa Liikenteen turvallisuusvirasto Trafilta.
- 10§ Rakentamisessa on varauduttava uusiutuvan energian hyödyntämiseen. Uusiutuvan energian hyödyntämiseen tarkoitetut laitteet tulee suunnitella osana rakennusten ja piharakennelmien arkkitehtuuria.
- 11§ Rakennusten ja tilojen suunnittelussa tulee huomioida kesäaikainen varjostaminen ja sitä kautta jäähdytystarpeen minimoiminen. Kiinteistöjen jäähdytykseen voi käyttää kaukokylmää.

5.4 Kaavan vaikutukset

Kaavan vaikutukset ovat yleisesti tarkasteltuna positiivisia sekä alueen toiminnallisuuden että kaupunkirakenteen kannalta. Kaava edistää urheilu- ja hevosurheilutoimintojen kehittämistä, parantaa saavutettavuutta ja mahdollistaa monipuolisemman käytön, mikä vahvistaa alueen identiteettiä liikunta- ja vapaa-ajan keskuksena. Samalla alueen viherrakenteet ja ulkoilureitit tukevat virkistysmahdollisuuksia ja säilyttävät ympäristön viihtyisyyden. Kokonaisuudessaan kaava tukee alueen luontevaa kehitystä, mutta ei aiheuta merkittäviä muutoksia väestöön tai yhdyskuntarakenteen laajentumiseen.

5.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Kaava mahdollistaa alueen täysipainoisen hyödyntämisen urheilu- ja hevosurheilutoimintaa palvelevana kokonaisuutena, mikä tukee jo olemassa olevaa rakennettua ympäristöä ja vahvistaa alueen identiteettiä liikunta- ja vapaa-ajan keskuksena. Rakennusoikeuden ja

kerroslukujen nostaminen sekä uudet rakennusalat mahdollistavat nykyaikaisempien ja monipuolisempien urheilutilojen rakentamisen, mikä parantaa alueen käytettävyyttä ja houkuttelevuutta erilaisille käyttäjäryhmille. Lisäksi ohjeelliset ulkoilureitit ja pysäköintialueet lisäävät saavutettavuutta ja tukevat alueen toimivuutta osana laajempaa kaupunkirakennetta. Kaava siis tukee alueen luontevaa kehitystä ja vahvistaa sen roolia kaupungin reuna-alueen aktiivisena osana.

Väestön rakenne ja kehitys kaava-alueella

Kaavalla ei ole vaikutusta alueen väestön rakenteeseen tai kehitykseen, sillä alueella ei asu väestöä eikä kaavan toteuttaminen lisää asutusta alueella. Väestömäärä pysyy ennallaan, eikä kaava mahdollista uusia asuinrakennuksia tai muuta sellaista kehitystä, joka vaikuttaisi väestörakenteeseen. Näin ollen kaavan vaikutukset väestön kehittymiseen ja rakenteeseen ovat neutraalit, eikä merkittäviä muutoksia ole odotettavissa.

Yhdyskuntarakenne

Kaavan vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen ovat pääosin täydentäviä ja vahvistavia. Kaava ei laajenna olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta, vaan tukee sen kehitystä urheilu- ja vapaa-ajan toimintojen keskuksena. Alueen nykyisten toimintojen monipuolistuminen ja saavutettavuuden parantuminen lisäävät alueen vetovoimaa ilman, että väestörakenteeseen tai asuinalueiden laajenemiseen syntyy merkittäviä muutoksia. Näin ollen kaava vahvistaa yhdyskuntarakenteen eheyttä ja tukee kaupungin reuna-alueen aktiivista käyttöä, mutta ei johda hajanaiseen rakentamiseen tai yhdyskuntarakenteen hajautumiseen.

Kaupunki- / taajamakuva

Kaava mahdollistaa uusien rakennusten rakentumisen ja alueen kehittymisen. Uudet mahdolliset rakennukset ovat osa jo rakentunutta urheilupalvelualueelle ominaista ympäristöä. Kaavalla ei ole suurta vaikutusta kaupunkikuvaan, sillä alue on jo entuudestaan rakennettua metsäistä urheilupalveluita tarjoavaa aluetta.

Asuminen

Kaava-alueella eikä sen välittömässä läheisyydessä ole asutusta, joten kaavalla ei ole vaikutusta asumiseen kyseisellä alueella tai sen läheisyydessä. Myös lähimmät asuinalueet sijaitsevat riittävän etäällä, minkä vuoksi kaavan vaikutukset eivät ulotu merkittävästi olemassa oleville asuinalueille.

Palvelut

Kaavalla on selvästi positiivisia vaikutuksia alueen palveluihin. Uusien rakennusten mahdollistaminen tuo mukanaan lisää urheilupalveluja ja niihin liittyvää toimintaa, mikä monipuolistaa ja vahvistaa alueen palvelutarjontaa. Tämä voi lisätä alueen houkuttelevuutta sekä nykyisille että uusille käyttäjille ja luoda edellytyksiä myös muiden palveluiden, kuten kahvioiden, kioskien tai oheispalveluiden kehittymiselle. Palvelujen kehittyminen tukee sekä paikallisten asukkaiden että alueella vierailevien hyvinvointia ja viihtyvyyttä.

Työpaikat, elintoiminta

Kaavan toteuttaminen mahdollistaa uusien toimintojen sijoittumisen alueelle, mikä luo edellytyksiä uusien työpaikkojen syntymiselle sekä vahvistaa alueen elinkeinotoimintaa. Uudet rakennukset ja laajenevat urheilupalvelut voivat lisätä työmahdollisuuksia paitsi liikunta- ja urheilualan toimijoille, myös esimerkiksi palvelualoille, kuten kahviloille, kioskeille ja huoltopalveluille. Näin ollen kaava edistää alueen taloudellista elinvoimaa ja tukee paikallista yrittäjyyttä. Lisäksi mahdollisuus järjestää monipuolisia tapahtumia ja liikuntatoimintaa voi houkutella alueelle uusia kävijöitä, mikä puolestaan lisää kysyntää eri palveluille ja luo pohjaa

uusien yritysten perustamiselle. Kaava voi siis pitkällä aikavälillä vahvistaa alueen asemaa houkuttelevana työpaikka- ja liiketoimintaympäristönä, mikä hyödyttää sekä paikallisia asukkaita että alueella toimivia yrityksiä.

Virkistys

Kaava vahvistaa alueen virkistyskäytön edellytyksiä mahdollistamalla uusien toimintojen ja palveluiden sijoittumisen. Uudet liikuntapaikat ja parannettu infrastruktuuri tukevat monipuolista virkistysmahdollisuuksien tarjontaa, mikä kannustaa asukkaita ulkoiluun ja aktiiviseen elämäntapaan. Vaikka osa nykyisestä puustosta joudutaan kaatamaan rakentamisen vuoksi, alueen metsämainen luonne säilyy ja virkistysarvot pysyvät pääosin ennallaan. Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteiden parantaminen sekä liikuntaverkoston kehittäminen lisäävät koko alueen saavutettavuutta ja viihtyisyyttä kuntalaisille.

Liikunta

Kaava mahdollistaa uusien toimintojen sijoittumisen alueelle. Kaavalla on myönteisiä vaikutuksia alueen liikuntapalveluihin. Uudet rakennukset ja tilat parantavat liikuntamahdollisuuksia tarjoamalla esimerkiksi monipuolisia sisä- ja ulkoliikuntapaikkoja sekä mahdollisuuden järjestää erilaisia liikuntatapahtumia ja harrastustoimintaa. Alueen liikuntaverkoston kehittäminen tukee kuntalaisten hyvinvointia ja kannustaa aktiiviseen elämäntapaan kaikenikäisille asukkaille. Lisäksi parannettu infrastruktuuri mahdollistaa myös seurojen ja muiden toimijoiden paremmat puitteet liikunnan järjestämiseen sekä mahdollisesti lisää alueen vetovoimaa urheilun ja liikunnan näkökulmasta.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Alueelle ei ole tiedossa olevia rakennetun kulttuuriympäristön kohteita, ei vaikutusta.

Muinaismuistot

Alueella ei ole tiedossa olevia muinaismuistoja, ei vaikutusta.

Tekninen huolto

Kaava parantaa alueen teknisen huollon mahdollisuuksia rakentamalla uusia huoltorakennuksia, rakenteita ja johtoja sekä kehittämällä teknistä infrastruktuuria. Vaikutukset ovat myönteisiä teknisen huollon kehittymisen kannalta.

Erityistoiminnot

Kaavan vaikutukset erityistoimintoihin arvioidaan tällä hetkellä vähäisiksi. Alueelle ei suunnitella sellaisia erityistoimintoja, jotka poikkeaisivat merkittävästi alueen nykyisestä käytöstä tai aiheuttaisivat erityisiä ympäristövaikutuksia. Kaava ei myöskään rajoita olemassa olevien erityistoimintojen jatkumista, joten toimintaedellytykset säilyvät pääosin ennallaan. Mahdolliset muutokset erityistoiminnoissa voivat liittyä lähinnä liikuntapalveluiden ja teknisen huollon kehittämiseen, mutta näiden vaikutusten laajuus arvioidaan rajalliseksi.

Ympäristönsuojelu ja ympäristöhäiriöt

Kaavan vaikutukset ympäristön suojeluun ja ympäristöhäiriöihin ovat pääosin vähäisiä. Kaavassa ei sallita toimintojen sijoittamista ympäristöllisesti herkimmille alueille, mikä ehkäisee haitallisia vaikutuksia luonnonympäristöön. Lisäksi kaava määrää hulevesien käsittelystä, mikä vähentää mahdollisia vesistökuormituksia ja estää haitallisten aineiden pääsyä ympäristöön. Rakentamisen myötä alueen puusto voi paikoin vähentyä, mikä saattaa vaikuttaa pienilmastoon, esimerkiksi tuulisuuden ja varjoisuuden lisääntymisen kautta. Kuitenkin laajemmat ympäristöhäiriöt, kuten melu tai pöly, arvioidaan jäävän rajallisiksi, koska kaavan toteutuksessa noudatetaan ympäristönsuojeluun liittyviä määräyksiä ja ohjeita.

Yhteenvedona voidaan todeta, että kaava tukee ympäristönsuojelua ja pitää ympäristöhäiriöt hallinnassa asianmukaisin toimenpitein.

Sosiaalinen ympäristö

Kaavan vaikutukset sosiaaliseen ympäristöön ilmenevät erityisesti palveluiden ja yhteisöllisten tilojen lisääntymisenä. Uusien kokoontumispaikkojen syntyminen tarjoaa mahdollisuuksia erilaisten tapahtumien ja harrastusten järjestämiseen, mikä tukee alueen asukkaiden välistä vuorovaikutusta ja vahvistaa yhteisöllisyyttä. Samalla alueen vetovoima voi kasvaa, kun palvelutarjonta monipuolistuu ja erilaiset käyttäjäryhmät löytävät alueelle uusia toiminta- ja vapaa-ajan mahdollisuuksia.

Toimintaedellytykset nykyisille palveluille säilyvät, ja kaava mahdollistaa niiden kehittämisen tulevaisuudessa. Yhteisön osallistuminen suunnitteluprosessiin voi lisäksi lisätä luottamusta päätöksentekoon ja vahvistaa paikallista identiteettiä.

5.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Maisemarakenne, maisemakuva

Kaavan vaikutukset maisemarakenteeseen ja maisemakuvaan ovat pääosin paikallisia ja rajautuvat niihin korttelialueisiin, joille rakentamista suunnitellaan. Rakennushankkeiden myötä puustoa ja muuta kasvillisuutta harvennetaan näillä alueilla, mikä voi muuttaa maiseman avoimuutta ja näkymiä etenkin taajaman reuna-alueilla. Muilla osin alueen metsävaltainen luonne säilyy, ja laajat metsäalueet toimivat edelleen maiseman tunnusomaisena piirteenä. Maisemakuvan kannalta rakentaminen voi tuoda uusia rakenteita ja rakennusmassoja, jotka vaikuttavat alueen visuaaliseen ilmeeseen. Kuitenkin, koska rakentaminen kohdistuu rajatuille alueille ja ympäröivät metsäalueet pysyvät ennallaan, säilyy kokonaiskuva luonnonläheisenä ja metsäisenä. Näin ollen kaavan toteutus ei aiheuta laajoja muutoksia maisemarakenteessa, vaan alueen maisemallinen identiteetti pysyy pääosin muuttumattomana.

Luonnonolot

Kaavan vaikutukset luonnonoloihin ovat kokonaisuutena vähäisiä. Alueen nykyinen metsävaltainen luonne säilyy pääosin ennallaan, sillä rakentaminen kohdistuu rajatuille korttelialueille, joilla puustoa ja kasvillisuutta harvennetaan. Muilla alueilla metsäisyys säilyy, mikä tukee luonnonympäristön jatkuvuutta ja ylläpitää alueen ekologistia ominaisuuksia. Näin ollen kaavan toteutus ei aiheuta merkittäviä muutoksia luonnonoloissa, vaan alueen luonne pysyy samankaltaisena kuin ennen kaavaa.

Luonnon monimuotoisuus

Kaavan vaikutukset luonnonmonimuotoisuuteen jäävät vähäisiksi, sillä alueille kohdistuvan muutospainetta kartoitettaessa ei havaittu suojeltavia lajeja eikä merkittäviä luontoarvoja. Näin ollen rakentaminen kohdistuu pääosin sellaisille alueille, joilla ei ole erityistä merkitystä luonnon monimuotoisuuden kannalta. Metsävaltaisuuden säilyminen taajaman reuna-alueilla tukee edelleen elinympäristöjen jatkuvuutta ja lajiston monipuolisuutta, vaikka rakennettavilla korttelialueilla puustoa harvennetaan. Kokonaisuutena voidaan sanoa, että kaavan toteutus ei aiheuta merkittäviä heikennyksiä alueen luonnonmonimuotoisuudelle.

Pienilmasto

Pienilmaston osalta kaavan vaikutukset näkyvät erityisesti puuston harvenemisen ja rakennusmassojen lisääntymisen myötä. Rakentaminen voi aiheuttaa paikallisia muutoksia tuulisuuteen, varjoisuuteen ja paahteisuuteen erityisesti päällystetyillä alueilla, mikä saattaa vaikuttaa mikroilmaston ominaisuuksiin korttelialueilla. Metsävaltaisuuden säilyminen muualla alueella kuitenkin hillitsee laajempia muutoksia pienilmastossa.

Vesistöt ja vesitalous

Suunnittelualueen hulevesien käsittelyyn on kiinnitetty kaavamääräyksissä huomiota mutta vuotuiset sulamisvedet voivat aiheuttaa vaikutuksia alueelta pois virtaaviin vesiin. Saimaa Stadiumin parkkipaikan sulamisvesistä aiheutuvien hulevesien käsittelyyn on kaavaan merkitty ala hule -merkinnällä, jolla voidaan toteuttaa huleveden hallintaan ja käsittelyyn liittyviä toimenpiteitä. Alue on osittain pohjavesialueella ja sitä koskien on kaavaan merkitty määräys. Vaikutukset vesitalouteen ja vesistöihin arvioidaan vähäisiksi.

Maa- ja metsätalous

Maa- ja metsätalouden osalta kaavan vaikutukset ovat hyvin rajallisia. Suunnittelualueella ei ole aktiivista maataloustoimintaa, joten kaavalla ei ole vaikutuksia siltä osin. Metsätalous sen sijaan jatkuu kaupungin metsänhoitotoimien mukaisesti, eikä kaava aseta rajoitteita metsien käsittelylle muualla kuin rakentamiseen varatuilla korttelialueilla. Näin ollen metsätalouden harjoittaminen voi jatkua lähes entisellään niillä alueilla, joita rakentaminen ei koske. Kokonaisuutena voidaan todeta, että kaava ei aiheuta merkittäviä muutoksia alueen maa- ja metsätalouden harjoittamiseen, vaan nykyiset käytännöt säilyvät pääosin ennallaan.

Luonnonsuojelu

Kaavan toteutuksen osalta luonnonsuojeluun kohdistuvat vaikutukset arvioidaan vähäisiksi. Alueella olevat luonnonsuojelualueet säilyvät ennallaan, eikä kaava aiheuta muutoksia niiden suojelustatukseen tai rajauksiin. Rakentaminen on ohjattu siten, että suojeltavien kohteiden ja arvokkaiden luontokohteiden välittömässä läheisyydessä ei tapahdu merkittäviä muutoksia, mikä turvaa luonnonsuojelun perusarvot. Näin ollen voidaan todeta, että kaavalla ei ole haitallisia vaikutuksia luonnonsuojelulle, ja olemassa olevien suojeluarvojen säilyminen varmistetaan kaavan toteutuksessa.

5.4.3 Muut vaikutukset

Muita vaikutuksia ei ilmennyt tai havaittu kaavaa valmistellessa.

5.5 Ympäristön häiriötekijät

Vaikutuksia ympäristön häiriötekijöihin ei ilmennyt tai havaittu kaavaa valmisteltaessa.

5.6 Kaavamerkinnot- ja määräykset

Liite 3 näyttää asemakaavaehdotuksen. Merkinnot noudattavat pääosin ympäristöministeriön ohjeita.

5.7 Nimistö

Kaavassa käytetään jo olemassa olevaa nimistöä, uutta nimistöä ei synny.

ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

6.1 Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat

Mikkelin kaupungin rakennusjärjestys.

6.2 Toteuttaminen ja ajoitus

Kaava voidaan alkaa toteuttamaan, kun se on saanut lainvoiman.

6.3 Toteutuksen seuranta

Kaavan toteutumista valvoo Mikkelin kaupungin osa-alueittain vastuussa olevat toimielimet mm. rakennusvalvonta, kaupunkisuunnittelu, ympäristöpalvelu ja liikuntapalvelu.

0998 Raviradan asemakaava ja asemakaavan muutos

Mikkelin kaupunki

Asemakaavan selostus / ehdotus

käsittelypäivämäärä päätöksenteossa

Mikkelissä 00.00.201- (käsittelypäivämäärä päätöksenteossa)

Ville Nykänen
kaavoittaja

Kalle Ränä
asemakaavapäällikkö

LIITTEET

MliDno-2020-2544 (10 02 03)

Mikkelin kaupunki

MIKKELI

RAVIRATA / ASEMAKAAVA JA ASEMAKAAVAN-MUUTOS

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

7.11.2025

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on lakisääteinen (MRL 63 §) kaavan laatimiseen liittyvä asiakirja, jossa esitetään suunnitelma kaavan laatimisessa noudatettavista osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista.

Kuva 1 Asemakaavamuutoksen likimääräinen rajaus

1. SUUNNITTELUALUE

Kaava-alue sijoittuu Mikkelin Kalevankankaan virkistysalueelle noin 2 km etäisyydelle torilta. Alue rajautuu idässä Tampinjokeen, lännessä sähkölinjaan, pohjoisessa kaupungin maanomistusrajaan (tila 491-413-1-12) ja etelässä Kalevankankaantiehen. Rajausta pohjautuu pitkälti asemakaavan n:o 529 rajoihin.

2. ASEMAKAAVAMUUTOKSEN TARKOITUS JA TAVOITTEET

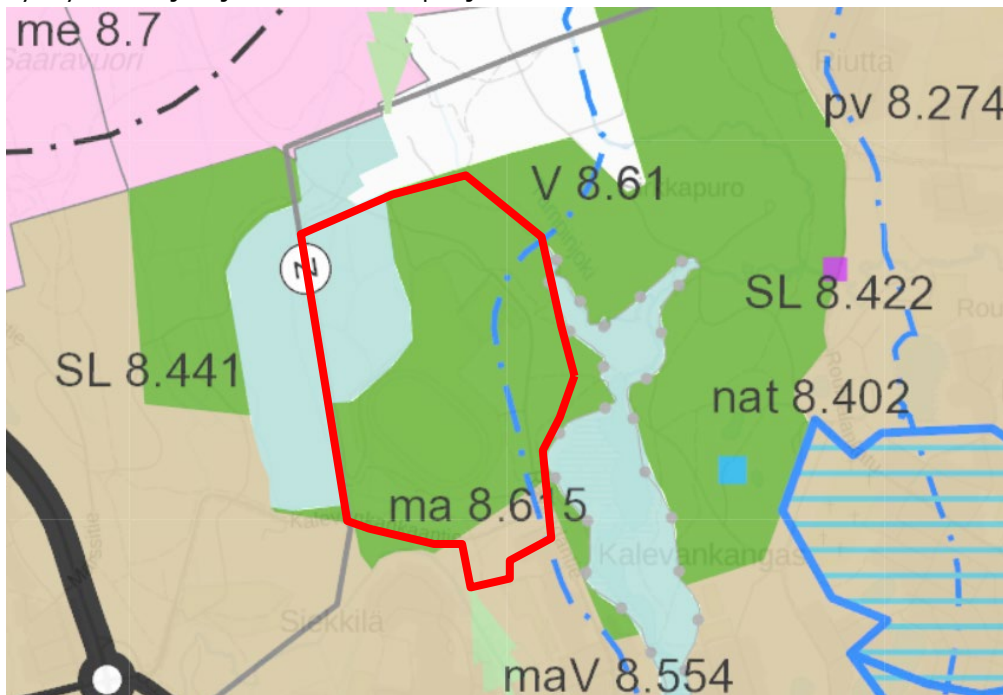
Asemakaavan muutoksen tavoitteena on vahvistaa raviradan-, liikunta- ja urheilupalveluiden toimintaedellytyksiä, tutkia ja edistää tarvittavia liikenteellisiä järjestelyitä sekä turvata alueen luonto- ja maisema-arvot.

Tarve asemakaavan päivitykselle on tullut Mikkelin ravirata Oy:ltä. Vuoden 1981 asemakaavassa raviradan alue on merkitty YUR merkinnällä ravi- ja ratsastusurheilua palvelevien rakennusten korttelialueeksi. Raviradat ovat kaavoissa yleensä merkitty maa- ja metsätalousalueiksi ja kaavamuutoksella päivitetään asemakaava(t) vastaamaan Mikkelin ravirata Oy:n tavoitteita. Samalla tarkastellaan ravirataa ympäröivien toimintojen kaavalliset päivitystarpeet. Kaupunki on investoinut viime vuosina vahvasti alueen kehittämiseen, ja alueelle on rakentunutkin uusi palloiluhalli. Keinolumenladun siirtämistä alueelle suunnitellaan. Lisäksi alueelle on ilmaantunut joitakin muita kehitysideoita, joihin kaava pyrkii vastaamaan.

3. NYKYINEN SUUNNITTELUTILANNE

3.1 Maakuntakaava

Alueella on voimassa Etelä-Savon maakuntakaava (2010) sekä vaihemaakuntakaavat 1 ja 2 (2016). Alla olevassa karttaotteesta on esitetty vuoden 2010 maakuntakaava. Suunnittelualue sijoittuu Kalevankankaan matkailu- ja virkistysalueelle (V 8.61). Rakennetusta kulttuuriympäristöstä ja kulttuurimaisemista on tuotu esille Hanhikankaan vesilaitoksen vanha osa maakunnallisesti merkittävänä (ma 8.615). Vaalean sinisellä on merkitty valtakunnallisesti merkittävä luonnonsuojelualue Hanhikankaan alue (SL 8.422) ja maakunnallisesti merkittävä luonnonsuojelualue Raviradan säästömetsä (SL 8.441). Alue sijaitsee myös Hirolan varalaskupaikan suojavyöhykkeellä ja sijoittuu tärkeälle pohjavesialueelle.

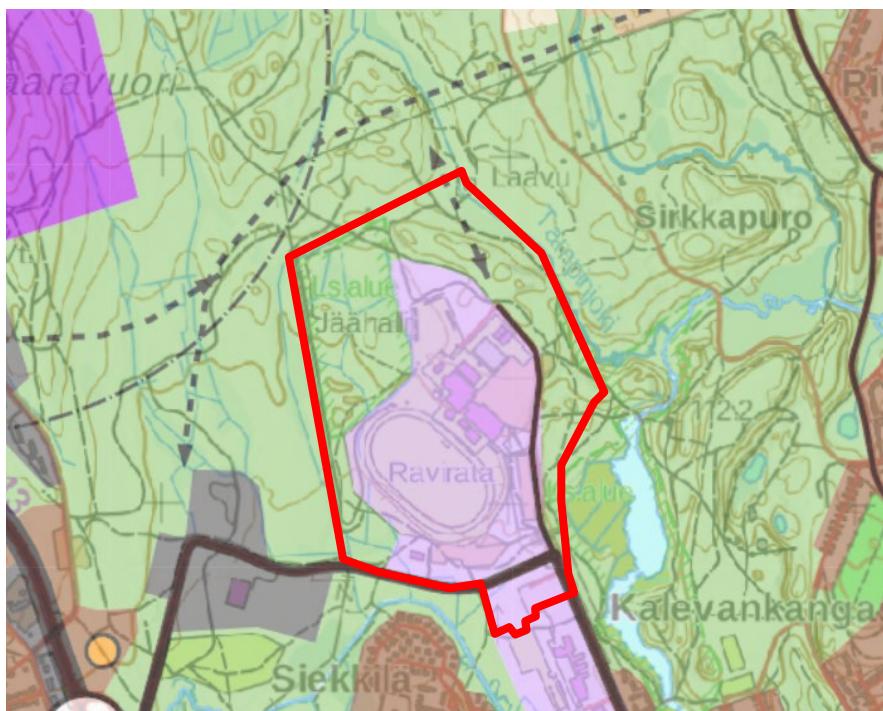

Kuva 2 Ote Etelä-Savon maakuntakaavayhdistelmästä. Suunnittelualueen likimääräinen sijainti on merkitty karttaan punaisella rajauksella.

3.2 Yleiskaava

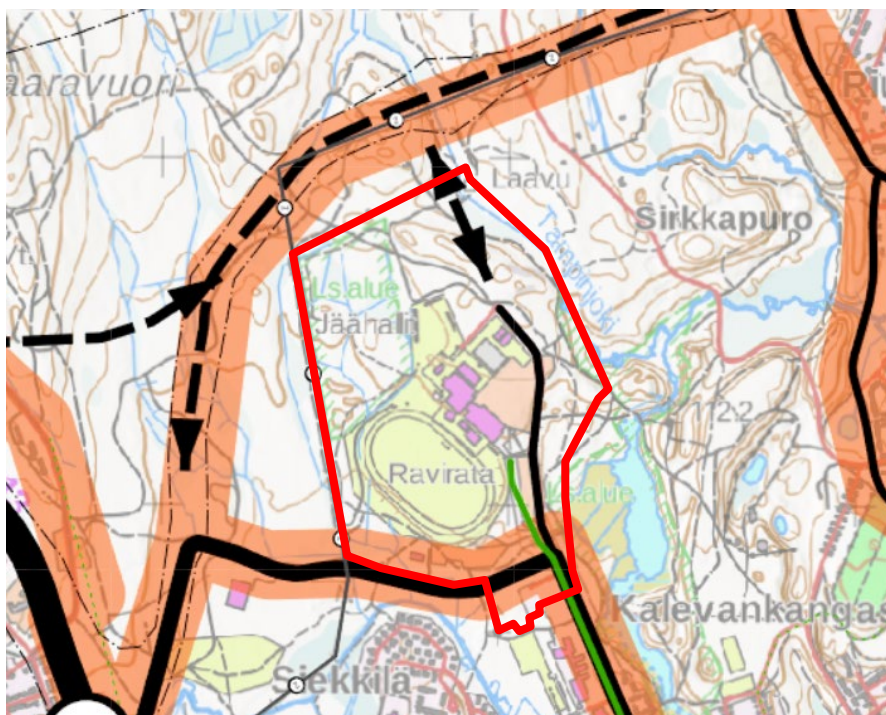
Alueella on voimassa vuonna 2019 hyväksytty Mikkelin kantakaupungin osayleiskaava 2040. Mikkelin kantakaupungin osayleiskaava koostuu seitsemästä oikeusvaikutteisesta teemakartasta.

Yhdyskuntarakenteen ohjaus -teemakartalla suunnittelualue on osoitettu palvelu-toimintojen alueeksi. Mustalla katkoviivanuolella on osoitettu Kehätie ja yhteystarve sille. Pistekatkoviiva osoittaa puolustusvoimien toiminta-alueen. Alue sijoittuu Hirolan varalaskupaikan suojavyöhykkeelle.

Kuva 3 Ote Mikkelin kantakaupungin osayleiskaavan Yhdyskuntarakenteen ohjaus -teemakartasta.

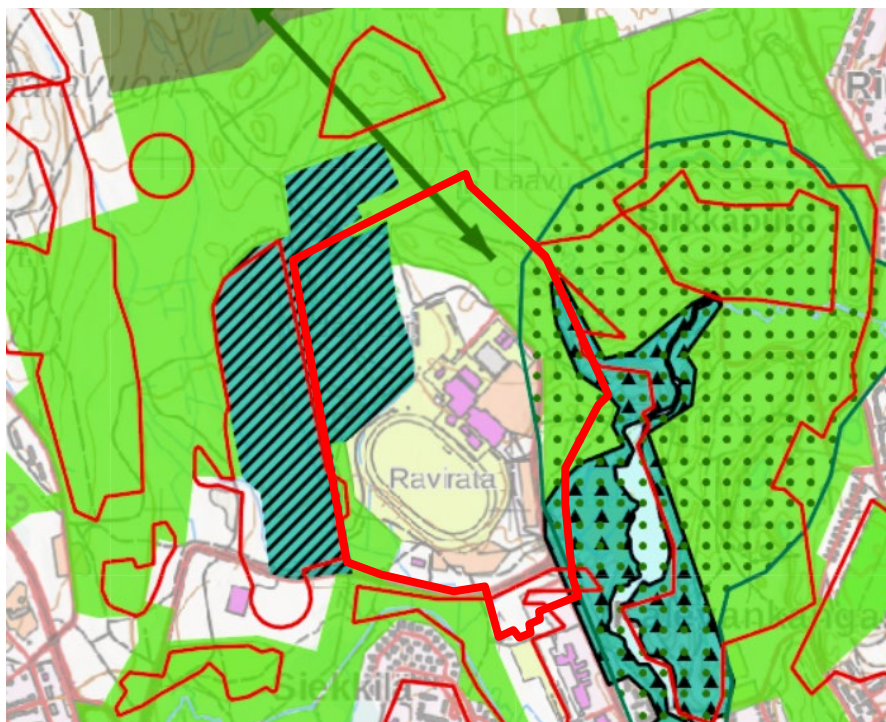
Liikenne ja verkostot -teemakartalla Mustalla katkoviivanuolella on osoitettu Kehätie ja yhteystarve sille. Vihreällä on osoitettu pyöräilyn pääreitit ja oransilla joukkoliikenneväylät.

Kuva 4 Ote Mikkelin kantakaupungin osayleiskaavan Liikenne ja verkostot -teemakartasta.

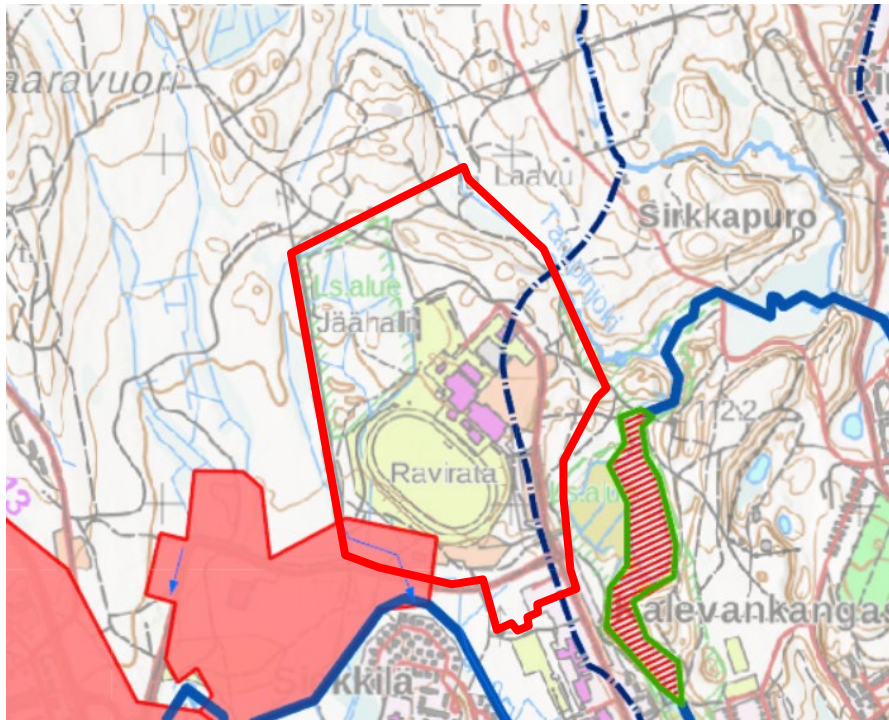
Viherrakenne -teemakartalla kaava-alueen raja on esitetty sinisellä.

Alueen länsiosassa on luonnonsuojelualue tai luonnonsuojelualueeksi esitettävä alue osoitettu mustalla ruudukolla. Vihreällä on esitetty Kaupunkivihreä. Se on kaupunkirakenteeseen kytkeytyvä viheralue, jolla voi sijaita puistoja, kaupunkimetsiä, suojaavia viheralueita sekä rakennettuja viheralueita, kuten hautausmaita. Pisterasterilla on osoitettu Sinivihreä sydän johon sisältyy ekologian, vesitalouden ja virkistyskannalta tärkeitä viher- ja vesiympäristöjä. Vihreällä nuolella osoitetaan viheryhteydet. Punaisella rajauksella on osoitettu kohteet joilla sijaitsee luontoarvoja.

Kuva 5 Ote kantakaupungin osayleiskaavan viherrakenne -teemakartasta.

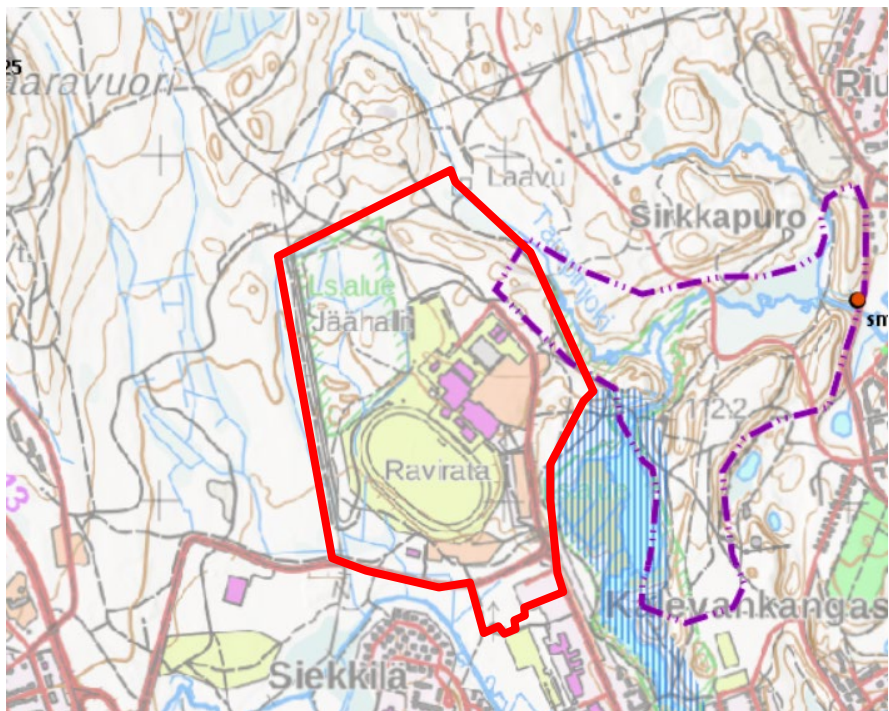
Vesitalous -teemakartalla alueet joilla hulevesien käsittelyyn tulee kiinnittää erityistä huomiota on merkitty vaaleanpunaisella. Hulevesien valumasuunta on esitetty sinisillä nuolilla. Vihreällä rajauksella osoitetaan hulevesien painealue eli alueet joissa hulevedet lisäävät riskiä vesistön pilaantumiseen. Vahva sininen pistekatkoviiva esittää tärkeä I luokan pohjavesialueen.

Kuva 6 Ote kantakaupungin osayleiskaavan vesitalous -teemakartasta.

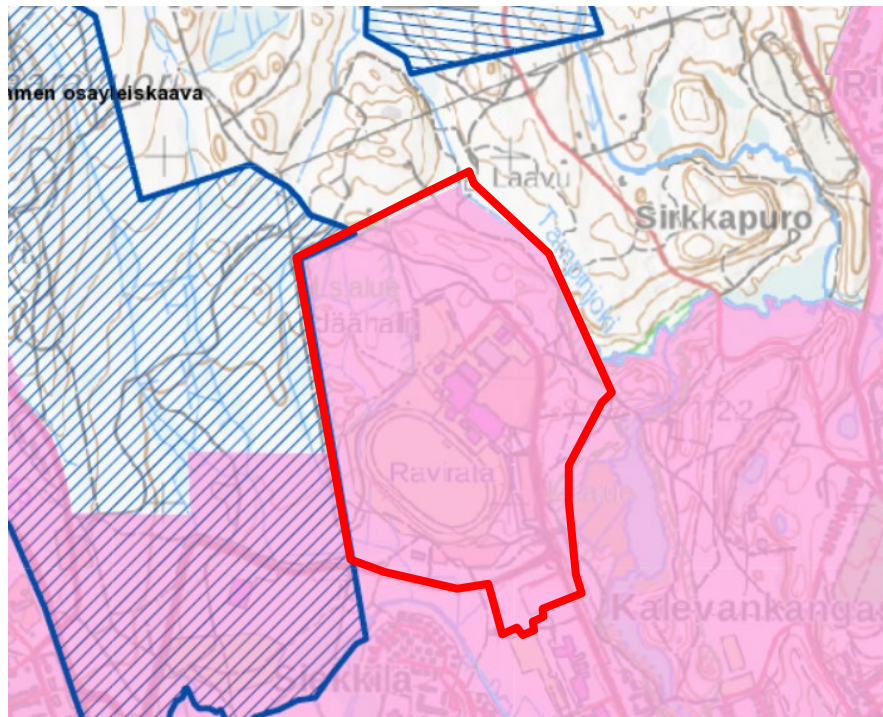
Kulttuuriympäristö -teemakartalle ei ole osoitettu aluetta koskevia merkintöjä.

Maisema -teemakartalla vinorasterilla on esitetty arvokas vesistömaisema. Lilan värisellä pistekatkoviivalla on esitetty Hanhikankaan geologisesti ja maisemallisesti arvokas harjuketjun osa, jolla rakentaminen sekä maaston ja kasvillisuuden käsitteleminen on rajoitettua.

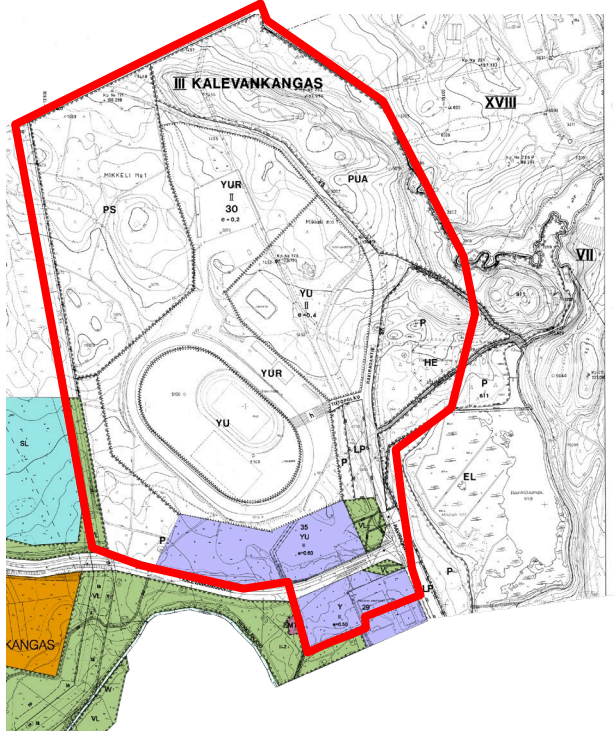
Kuva 7 Ote kantakaupungin osayleiskaavan Maisema -teemakartasta.

Voimaan jäävät kaavat -teemakartalla vaaleanpunaisella värillä on osoitettu asemakaavoitetut alueet ja sinisellä vinoviivituksella voimassa oleva Karkialammen osayleiskaava vuodelta 2013.

Kuva 8 Ote kantakaupungin osayleiskaavan voimaan jäävät yleiskaavat -teemakartasta.

3.3 Asemakaavat

Kuva 9 Ote voimassa olevista asemakaavoista. Suunnittelualue on merkitty karttaan punaisella rajauksella.

Alueella on voimassa kaava n:o 529 vuodelta 1981 (näkyv kuvassa mustavalkoisena). Kortteli 30 on kaavassa osoitettu (YUR) merkinnällä ravi- ja ratsastusurheilua palvelevien rakennusten korttelialueeksi. Sen itäpuolisella korttelialueella sijaitsevat kaupungin jäähallit ja Saimaa Stadiumin monitoimihalli. Uusi palloiluhalli rakennetaan vanhan tilalle vuonna 2021 ja

korttelialueen itä laidassa on tennis- ja agilityharrastajien hallit. Kaavakartassa korttelialue on merkitty urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi (YU). Samalla merkinnällä on merkitty raviradan ratakehän sisälle jäävä korttelialue. Raviradantien itäpuolisilla alueilla on puistoalue, joka muodostaa osan ulkoilualueesta (PUA) ja puistoalue (P) merkinnät. Puistoalueen sisäpuolelle jää eläinten hautasmaa (HE). Kaavamuutosalueen lounaisosaan on merkitty puistoalue joka suojellaan luonnonsuojelulain nojalla.

Vuoden 2014 asemakaavan alueet näkyvät värillisinä korttelialueina. Korttelissa 35 on urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue merkitty (YU) merkinnällä, sen itäpuolella on pieni lähivirkistysalue (VL) merkinnällä.

3.4 Maanomistus

Suunnittelualue on kaupungin omistuksessa aivan läntistä osaa lukuun ottamatta.

3.5 Muut hankkeet, suunnitelmat, päätökset

Alueella on luonnonsuojelualueita:

- Hanhilammen luonnonsuojelualue ja Natura-alue
- Raviradan säästömetsä

3.6 Vaikutusten arviointi

Kaavaprosessin aikana arvioidaan kaavamuutoksen toteuttamisen merkittäviä välittömiä ja välillisiä vaikutuksia (MRL 9 § ja MRA 1 §). Vaikutusten arviointi perustuu selvityksiin ja muuhun kaavoitustyön aikana saatuun tietoon.

Vaikutuksia arvioidaan suunnittelutyön aikana koko kaavaprosessin ajan ja se perustuu riittäviin lähtötilanteen tietojen selvittämiseen. Arvioidut vaikutukset kuvataan kaavaselostuksessa. Tässä työssä keskeisimpinä arvioidaan vaikutukset:

- yhdyskuntarakenteeseen
- luonto- ja maisema-arvoihin
- liikenteeseen
- virkistykseen

3.7 Lähtötietoina olemassa olevat selvitykset

Kaavahankkeen kannalta tärkeitä tausta-aineistoja ovat:

- Mikkelin kantakaupungin osayleiskaavan aineistot, muun muassa:
 - Viherrakenne ja maisema
 - Luonto ja virkistys
 - Liikenne
 - Vesitalous
- Pohjoisen kehäväylän selvitys
- Hanhikankaan pohjavesialueen suojelusuunnitelma
- Alueen aiempien kaavojen linnusto-, paahdeympäristö- ja liito-oravaselvitykset
- Kalevankangas nyt ja tulevaisuudessa kysely, XAMK

3.8 Kaavaa varten laadittavat selvitykset

Alueen eteläosan luontoarvot on tarkistettu kaavatyön yhteydessä. Täydennetään tarvittaessa.

4. SUUNNITTELUTYÖN OSALLISET

Kaavoitusmenettelyn tulee perustua riittävään vuorovaikutukseen osallisten kanssa ja myös tätä kautta saatavaan asiantuntemukseen (MRL 1 §). Osallisia ovat kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Alla on lueteltu suunnittelutyön keskeiset osalliset:

- Kaavan ja sen vaikutusalueen maanomistajat, asukkaat, yritykset ja elinkeinon harjoittajat
 - Mikkelin vesilaitos
 - Etelä-Savon Energia Oy
 - Suur-Savon Sähkö Oyj
 - Fingrid Oyj
 - Metsähallitus
 - Puolustusvoimat
 - Suur-Savon luonnonsuojeluyhdistys ry
 - Mikkelin latu ry
 - teleoperaattorit (MPY, Telia, Elisa)
- Viranomaiset, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään:
 - Kaupungin hallintokunnat
 - rakennusvalvonta
 - ympäristöpalvelut
 - kaupunkiympäristö
 - Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (alueidenkäyttö ja kaavoitus)
 - Pohjois-Savon liikenne-, elinkeino- ja ympäristökeskus ELY (liikenne)
 - Etelä-Savon maakuntaliitto
 - Etelä-Savon pelastuslaitos
 - Riihisaari - Savonlinnan museo

5. KAAVOITUKSESTA TIEDOTTAMINEN JA OSALLISTUMINEN

Kaavan vireille tulosta ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä kaavasunnitelman nähtävillä olosta valmistelu- ja ehdotusvaiheissa ilmoitetaan kaupungin virallisissa ilmoituslehdissä sekä kaupungin verkkosivuilla (www.mikkeli.fi).

5.1 Aloitusvaihe

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) pidetään nähtävillä 30 päivän ajan Mikkelin kaupungin verkkosivuilla sekä kaupunkisuunnittelun tiloissa. Tuona aikana osalliset voivat jättää mielipiteitä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Kaupunki voi tarvittaessa neuvotella Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskuksen) kanssa osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) riittävydestä ja toteuttamisesta. Osallisella on mahdollisuus esittää ELY-keskukselle neuvottelun käymistä OAS:n riittävydestä ennen kaavaehdotuksen asettamista julkisesti nähtäville. Jos suunnitelma on ilmeisen puutteellinen, ELY-keskuksen on viivytyksettä järjestettävä kunnan kanssa neuvottelu suunnitelman täydennystarpeiden selvittämiseksi. Neuvotteluun on kutsuttava esityksen tehnyt osallinen ja tarpeen mukaan ne viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaan asia liittyy (MRL 64 §).

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetään tarvittaessa suunnittelutyön aikana. Jos osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan tulee oleellisia muutoksia, niistä tiedotetaan erikseen.

5.2 Kaavaluonnos, valmisteluvaiheen kuuleminen

Kaavahankkeen sisällöstä ja/tai laajuudesta johtuen voi olla tarpeellista laatia ns. kaavaluonnos. Valmisteluvaiheen kuulemisessa kaavaluonnos ja sen valmisteluaineisto pidetään nähtävillä Mikkelin kaupunkisuunnittelussa sekä kaupungin verkkosivuilla vähintään 30 päivän ajan. Kaavan nähtävillä olosta ja voimaan tulosta kuulutetaan kaupungin virallisissa ilmoituslehdissä sekä muussa kunnassa asuville maanomistajille tavallisella kirjeellä.

Nähtävillä oloaikana osallisella on mahdollisuus antaa mielipide kaavaluonnoksesta (MRA 30 §). Kaavaluonnoksesta pyydetään lausunnot viranomaisilta, kunnan hallintokunnilta sekä muilta tarpeelliseksi katsottavilta osallisilta.

Yleisötilaisuus

Kaavaluonnoksen nähtävillä olon aikana voidaan tarpeen tullen järjestää vuorovaikutteinen yleisötilaisuus, jossa esitellään kaavaluonnoksen materiaali. Tilaisuudessa osallisilla on mahdollisuus kommentoida ja arvioida kaavaratkaisua. Kommentit kerätään ylös ja huomioidaan kaavaehdotusvaiheessa. Tilaisuuden ajankohdasta tiedotetaan kaavaluonnoksen nähtäville asettamisen yhteydessä.

5.3 Kaavaehdotus

Kaavaluonnosta tarkistetaan saatujen lausuntojen ja mielipiteiden pohjalta asemakaavaehdotukseksi, joka asetetaan julkisesti nähtäville Mikkelin kaupunkisuunnitteluun sekä kaupungin verkkosivuille 30 päivän ajaksi. Nähtävillä oloaikana osallisella on mahdollisuus antaa muistutus (MRA 27 §). Kaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot viranomaisilta, kunnan hallintokunnilta sekä muilta tarpeelliseksi katsottavilta osallisilta. Saatu palaute otetaan huomioon kaavaehdotuksen valmistelussa hyväksymiskäsittelyä varten. Muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa, ilmoitetaan kunnan perusteltu kannanotto esitettyyn mielipiteeseen.

5.4 Hyväksymisvaihe ja muutoksenhaku

Asemakaavan hyväksyy Mikkelin kaupunkiympäristölautakunta, kaupunginhallitus tai kaupunginvaltuusto. Hyväksymisestä päätetään Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saadun palautteen perusteella ja kun tiedetään hankkeen lopullinen laajuus. Kaavan hyväksymisestä ilmoitetaan MRL 67 § ja MRA 94 §:n mukaisesti. Kaavaehdotuksesta muistutuksen jättäneille ja siinä yhteydessä osoitteensa ilmoittaneille annetaan vastine. Kaavan hyväksymispäätös lähetetään heille, jotka ovat sitä pyytäneet. Asemakaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen voi hakea muutosta valittamalla päätöksestä Itä-Suomen hallinto-oikeuteen ja edelleen Korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Mikäli valituksia kaupunginvaltuuston hyväksymispäätöksestä ei jätetä, kaava saa lainvoiman 30 vuorokauden kuluttua Mikkelin kaupunginvaltuuston päätöksestä.

5.5 Viranomaisyhteistyö

Kaavaprosessin aloitusvaiheessa toimitetaan osallistumis- ja arviointisuunnitelma tiedoksi viranomaisosallisille ja tarvittaessa järjestetään Mikkelin kaupungin ja Etelä-Savon ELY-keskuksen kanssa aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu. Kaavan valmisteluaineistosta ja kaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot asianomaisilta viranomaisilta. Ehdotusvaiheessa järjestetään tarvittaessa viranomaisneuvottelu. Tarvittaessa kaavatyön edetessä järjestetään työneuvotteluja viranomaisten kanssa.

6. ALUSTAVA AIKATAULU

Kunkin kaavavaiheen osallistumismahdollisuudet on kuvattu edellisessä luvussa. Alla on esitetty kaavan tavoiteaikataulu, jota päivitetään tarvittaessa:

VALMISTELUVAIHE

12 / 2020 Vireille

12 / 2020 - 01 / 2021 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtävillä

LUONNOSVAIHE

1 / 2023 Kaavaluonnos nähtäville

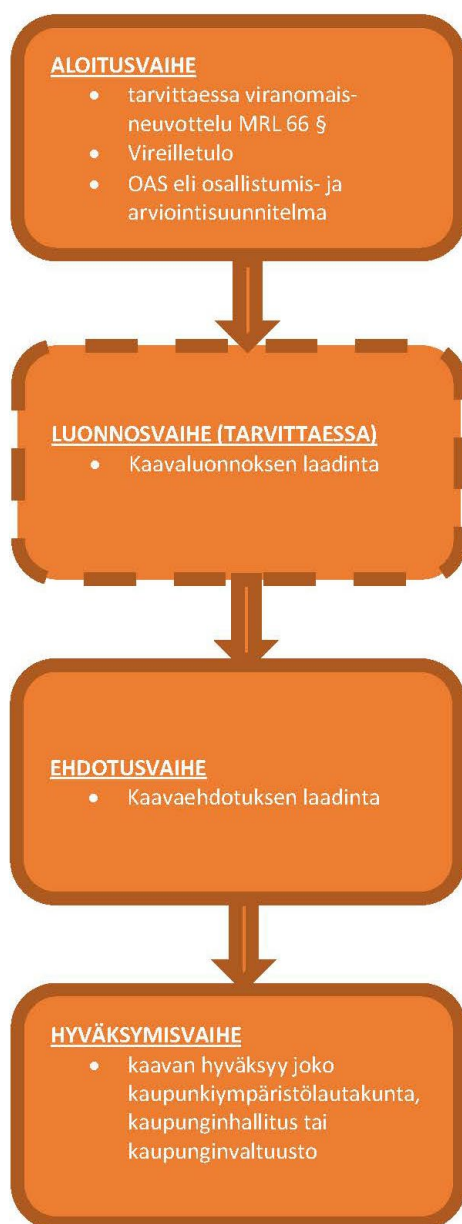
EHDOTUSVAIHE

4 / 2023 Kaavaehdotus nähtäville

HYVÄKSYMINEEN

1 / 2025 Kaavan hyväksyminen

KAAVOITUSPROSESSI

VUOROVAIKUTUS

- aineisto nähtävillä 30 päivää
- mielipiteet
- Palaute osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta
- tarvittaessa HARAVA-kysely

- aineisto nähtävillä 30 päivää
- vastineet OAS:n palautteeseen
- pyydetään lausunnot ja mielipiteet luonnoksesta
- tarvittaessa yleisötilaisuus

- aineisto nähtävillä 30 päivää
- vastineet luonnosvaiheen palautteeseen
- pyydetään lausunnot ja mielipiteet ehdotuksesta
- tarvittaessa yleisötilaisuus

- vastineet ehdotusvaiheen palautteeseen
- päätöksestä on valitusmahdollisuus Itä-Suomen hallinto-oikeuteen 30 päivää päätöksen julkistamisesta

Yhteystiedot

MIKKELIN KAUPUNKI

Verkkosivut: www.mikkeli.fi

Ville Nykänen

kaavoittaja

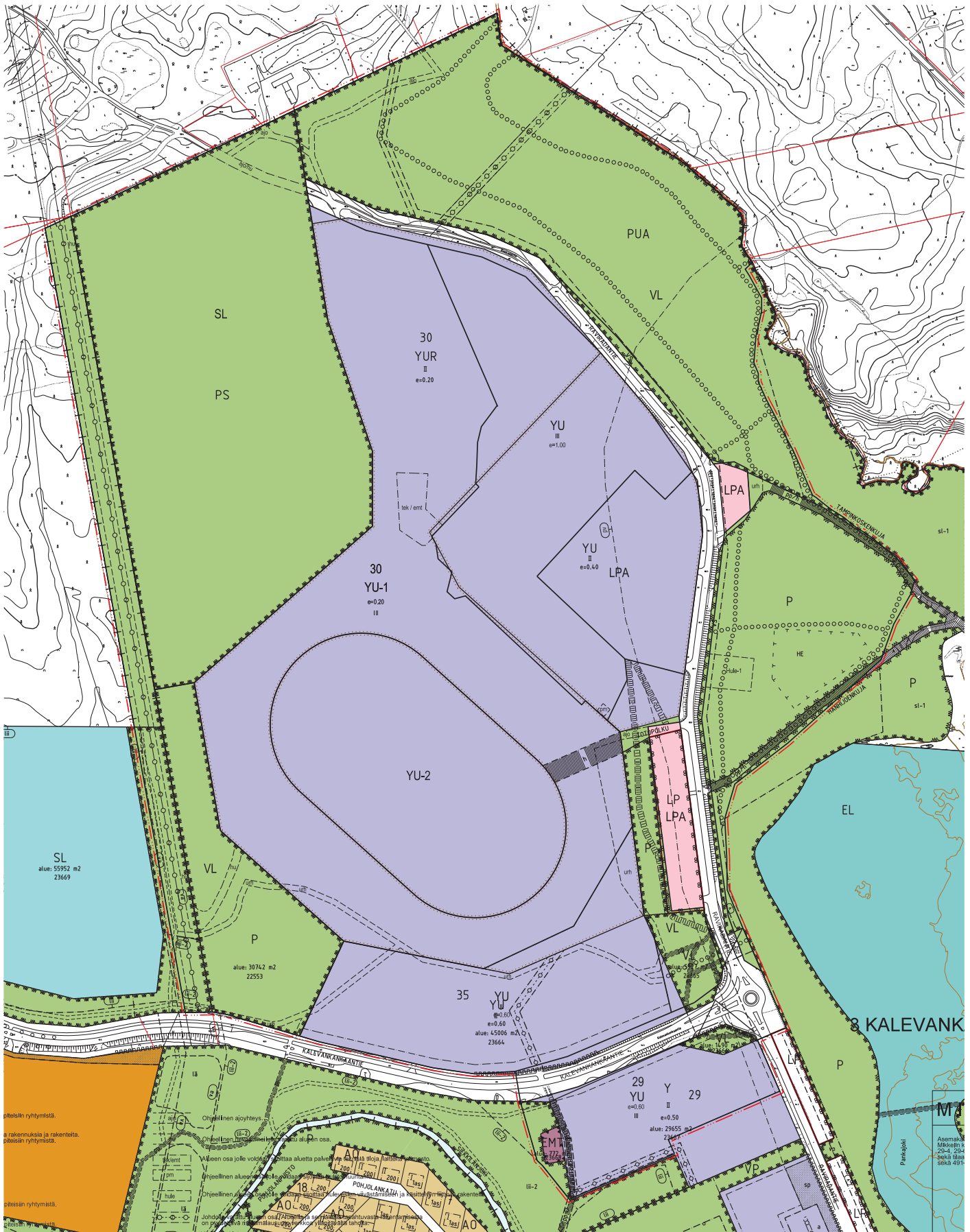
Maaherrankatu 9-11,

50101 MIKKELI

etunimi.sukunimi@mikkeli.fi

p. 040 129 4114

LIITE 2

YU	Urheilutoiminta palvelujen rakennusten korttelialue. Alueella on johtorastiteitä, jotka tulee selvittää ennen toimenpiteisiin ryhtymistä.
YU-1	Hevosurheilutoiminta palvelujen rakennusten korttelialue. Alueella voidaan sijoittaa hevosurheilutoiminta ja sitä palvelevia rakennuksia ja rakenteita. Alueella on johtorastiteitä, jotka tulee selvittää ennen toimenpiteisiin ryhtymistä.
YU-2	Urheilutoiminta palvelueka korttelialue. Alueella voidaan sijoittaa urheilua palvelevia rakenteita ja alueita voidaan muokata palveluista urheilutoimintaa.
SL	Luonnonsuojelualue.
VL	Lähiympäristöalue. Alueella on johtorastiteitä, jotka tulee selvittää ennen toimenpiteisiin ryhtymistä.
LPA	Autokäyttöalue korttelialue. Alueella on johtorastiteitä, jotka tulee selvittää ennen toimenpiteisiin ryhtymistä.
	3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.
	Kaupunginosan raja.
	Korttelin, kortteliosan ja alueen raja.
	Osa-alueen raja.
	Ohjeittujen alueen tai osa-alueen raja.
	Ohjeittujen toinin raja.
	Kaupunginosan numero.
	Kaupunginosan nimi.
	Korttelin numero.
	Kadun nimi.
	Ohjeittujen toinin numero.
	Roomailman numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suunnittelun salliin kerronnan.
	Tekniskausku ei toinin rakennusosakeuden suhde toinin pinta-alaan.
	Rakennusala.
	Katualueen rajan osa, jonka kohdalla ei saa järjestää ajoneuvollisuutta.
	Ohjeittujen sähköjohtoon linjat.
	Isutettua aluetta osa.
	Katu.
	Ohjeittujen alueen ulkoreitti.
	Jalkenulke ja kokopuolijäljele varattu katu.
	Ohjeittujen urheilulle tai urheilureittireille varattu alueen osa.

- Ajo**
- Ohjeldinen ajojyhteyt.
- Hu**
- Ohjeldinen huvosuhellus varattu alueen osa.
- Tekn**
- Alueen osa jolle voidaan sjtttaa aluetta palvelevia teknisia tloja, laitteita tai masto.
- Pst**
- Ohjeldinen alueen osa jolle voidaan sjtttaa puistomaaunanto.
- Hule**
- Ohjeldinen alueen osa jolle voidaan sjtttaa hulesvian viivastamiseen ja kstelykseen.
- Johd**
- Johdote varattu alueen osa. Alueella ja sen lhellä tapahtuvasta rakentamisesta on pyyttävä vltymisluokan mukaisia yllytyksillla taholta.
- Ves**
- Vedenhankintaan soveltuva pohjavedenalue.
- Alueelle ei tule sjoittaa pohjaveden laadulle vaara aiheuttavia toimintoja.**

[illegible]

MIKKELI				ASEMKAAVA- JA ASEMAKAAVAN MUUTOS		1:2000	
Asemakaavan muutos koskee: Mäkelän kaupungin Kalevankankaan kirjastoja 23-4, 23-6, 30-1, 30-2, 30-5, 30-6, 30-7, sekä tilaa 431-4-13-1-1-2 (osa) 431-4-13-1-2 (osa), sekä 431-4-13-1-6 (osa) ja lähysuunnitelmaa.				Asemakaavalla muutostuu: 3 kaupunginosan (Kalevankangas) kortteli 29 - 30, auto- paikkojen korttialueet ja vesi-, katu- sekä virkistysalueita.			
POHJAKARTTA TÄYTTÄÄ MAANKÄYTTÖ- JA RAKENNUSLAIN 5 A §:N VAATIMUKSET.				VIREILLE TULO		16.12.2020	
MIKKELI 7.11.2025				KAUPUNKIMÄÄRÄSTÄLUOKAUNTA		17.1.2023 §11	
MAANKÄYTTÖINSINööri				KAUPUNKINHALITUS ALUST.		13.2.2023 §73	
JUKKA PIISA				NÄHTÄVILLÄ		6.2.2023 §49	
						22.2-27.3.2023	
MIKKELIN KAUPUNKI				KAUPUNKINHALITUS HYVÄKSYNT			
ASUMISEN JA TOIMINTAMÄÄRISTÖN PALVELUALUE				KAUPUNKINHALITUS HYVÄKSYNT			
KAUPUNKISUUNNITTELUPALVELUT							
LÄHTÖ: VN		TARK.		LÄHTÖ: VN			
MIKKELI 7.11.2025				LAINVOIMAINEN			
ASEMKAAPAVALIKKO						NUMERO	
KALLE RÄINÄ				DNRO 2020-2544		998	
						LUIKE 3	

Asemakaavan seurantalomake Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	Mikkeli	Täyttämispvm	5.11.2025
Kaavan nimi	Raviradan asemakaava		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	5.11.2025
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	16.12.2020
Pysyvä kaavatunnus		Kunnan kaavatunnus	998
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	77,5226	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	1,6501
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	75,8725

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]	
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m ² ±]
Yhteensä	77,5226	100,00	0	0,00	0,0000	37555
A yhteensä						
P yhteensä	0,0000	0,0			-33,7506	
Y yhteensä	33,6723	43,4			-2,8837	37555
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	23,1270	29,8			20,5335	
R yhteensä						
L yhteensä	7,3859	9,5			2,8406	
E yhteensä	0,0000	0,0			-0,0772	
S yhteensä	13,3374	17,2			13,3374	
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m ² ±]
Yhteensä	0,0000	0,00	0	0,0000	0

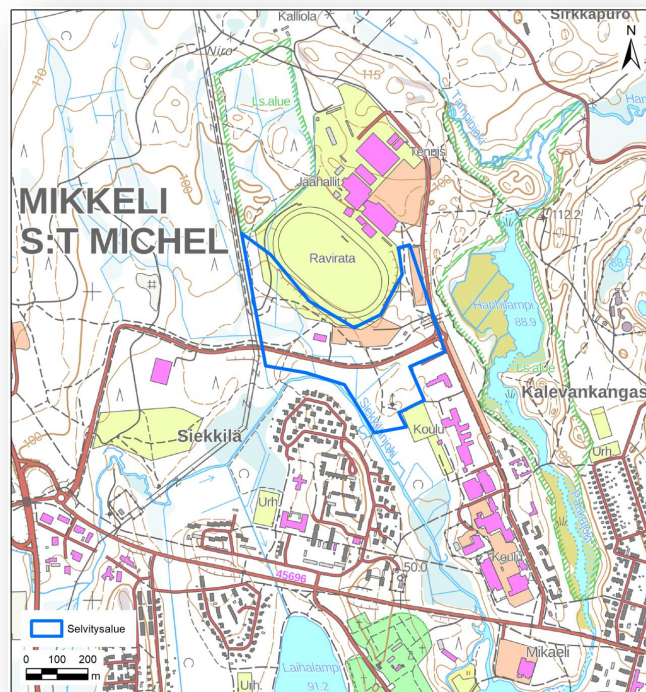
Rakennussuojelut	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm ±]	[k-m ² ±]
Yhteensä	0	0	0	0

Alamääräykset tai -merkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m ² ±]
Yhteensä	77,5226	100,00	0	0,00	0,0000	37555
A yhteensä						
P yhteensä	0,0000	0,0			-33,7506	
P	0,0000	0,0			-33,7506	
Y yhteensä	33,6723	43,4			-2,8837	37555
YU	33,6723	100,0			-2,8837	37555
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	23,1270	29,8			20,5335	
VL	23,1270	100,0			20,5335	
R yhteensä						
L yhteensä	7,3859	9,5			2,8406	
Kadut	3,9888	54,0			0,1829	
LPA	3,3971	46,0			2,6577	
E yhteensä	0,0000	0,0			-0,0772	
EMT	0,0000	0,0			-0,0772	
S yhteensä	13,3374	17,2			13,3374	
SL	13,3374	100,0			13,3374	
M yhteensä						
W yhteensä						

Mikkelin luontoselvitykset vuonna 2022: Kalevankangas

Juha Kinnunen

Mikkelin luontoselvitykset vuonna 2022: Kalevankangas

Juha Kinnunen

Sisällys

JOHDANTO	2
MENETELMÄT	3
TULOKSET.....	4
Luontotyytit	4
Uhanalaiset lajit	4
Muuta.....	4
JOHTOPÄÄTÖKSET	6
KIRJALLISUUS	7

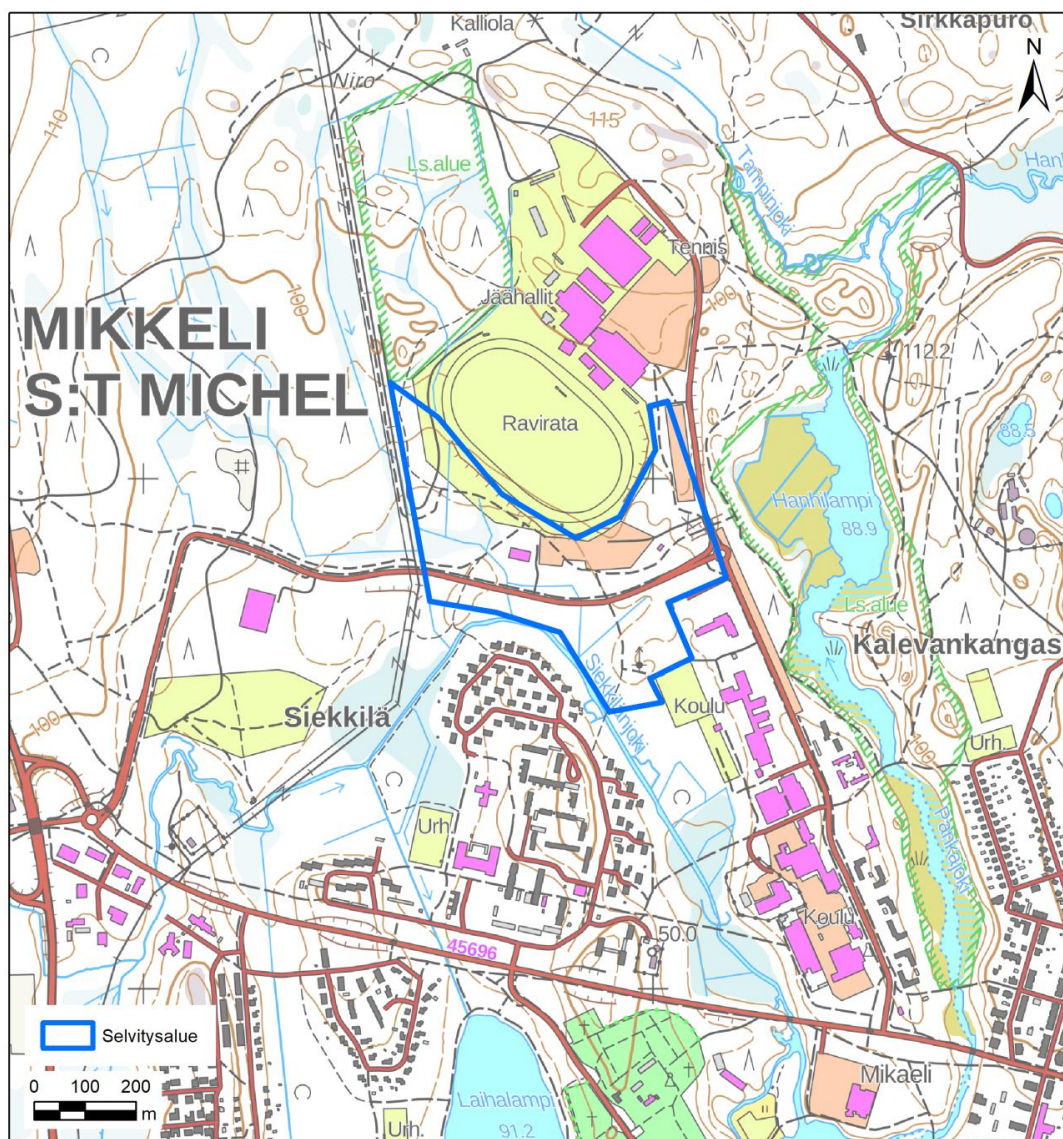
Pohjakartat © Maanmittauslaitos

Johdanto

Faunatica Oy teki Mikkelin kaupungin (maankäyttö ja kaupunkirakenne) tilauksesta asemakaavatasoisen luontoselvityksen Kalevankankaan alueella (n. 18,7 ha) vuonna 2022 (kuva 1). Työhön sisältyi:

- luontoarvoselvitys (erityisesti huomioitavat luontotyytit ja lajit).

Kalevankankaalta on tehty aikaisemmin luontoselvitys koulun alueelta (Vauhkonen 2012).

Kuva 1. Selvitysalueen raja.

Menetelmät

Taustatiedoiksi hankittiin Laji.fi-portaalin havaintotiedot uhanalaisista ja muista erityisesti huomioitavista lajeista (pl. linnut) sekä haitallisten vieraslajien havainnot. Merkittävimmät havainnot ovat liito-oravasta.

Maastossa paikannettiin uhanalaiset, luonnonsuojelulain ja vesilain mukaiset luontotyytit sekä metsälain mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt ja muut luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaat alueet. Selvitysalue käytiin maastossa kävellen kattavasti läpi riittävällä tarkkuudella, jotta mikään kartoitettavan alueen kohta ei jäänyt katveeseen. Kartoituksen teki FM Juha Kinnunen kesäaikaan 8.7.2022, jolloin kasvilajisto on kattavimmin havaittavissa ja luontotyyppien ja niiden arvon määrittäminen on luotettavaa.

Tulokset

Luontotyytit

Uhanalaisia, luonnonsuojelulain tai vesilain luontotyyppijä taikka metsälaissa mainittuja erityisen tärkeitä elinympäristöjä ei tavattu.

Raviradan pohjoispuolen suojelualue on hyvin samantyyppistä ikääntynyttä kuusikkoa kuin selvitysalueella. Osan selvitysalueen metsistä olisi siis voinut suojella, kun pohjoispuolen suojelualue muodostettiin. METSO-ohjelman valintakriteereistä eivät suojelualueella eikä sen ulkopuolella toteudu kuolleen puuston määräkriteerit. Metsät ovat runsaassa ulkoilukäytössä mikä kuluttaa kenttäkerrosta, ja vaikuttaa omalta osaltaan metsien luonnontilaisuuteen.

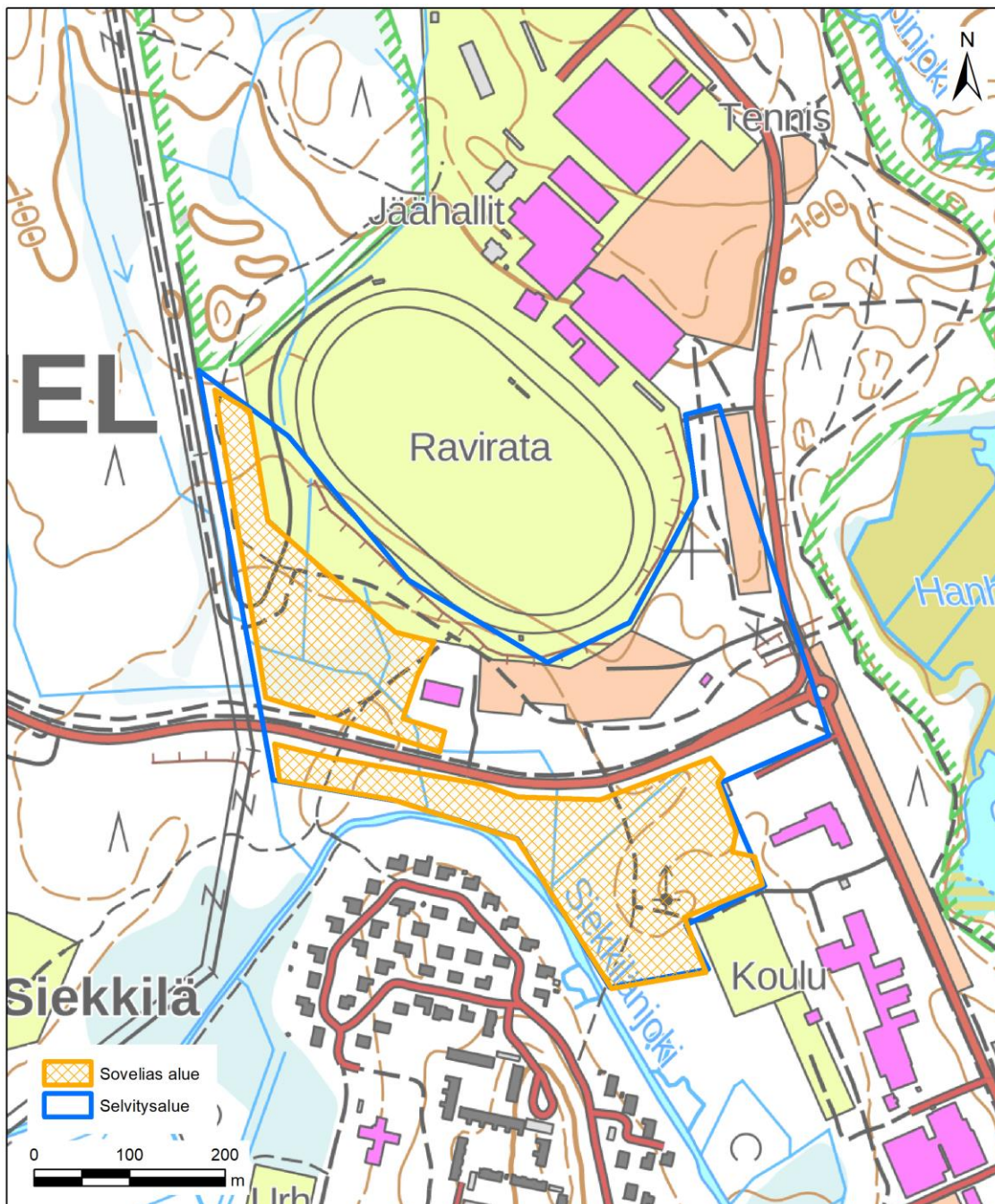
Uhanalaiset lajit

Uhanalaisia lajeja ei tavattu.

Selvitysalueelta ja sen ympäristöstä on useita vanhoja havaintoja liito-oravasta. Vauhkosen (2016) selvityksessä selvitysalueen eteläosa oli merkitty liito-oravan elinpiiriksi. Selvitysalueen metsät ovat laajalti liito-oravalle optimaalisia tai suboptimaalisia (kuva 2).

Muuta

Selvitysalueelta tehtiin Suomen 16. havainto lajista *Aceria silvicola* (koordinaatit 6840935:512635 ETRS-TM35FIN; määrityksen vahvistanut Adam Kranz, Austin, Texas, USA), joka kuuluu Eriophyidae-heimon äkämäpunkkeihin. Havainto on toinen tänä vuonna tehdyistä kahdesta havainnosta vuoden 1931 jälkeen. Havainto löytyy Laji.fi-portaalista.

Kuva 2. Tässä selvityksessä havaitut liito-oravalle soveliaat elinympäristöt.

Johtopäätökset

Selvityksessä ei tullut esiin luontoarvoja, jotka tulisi huomioida kaavasuunnittelussa.

Tämän selvityksen ajankohta oli liian myöhäinen liito-oravainventoinnin luotettavalle tekemiselle, joten liito-oravan esiintymisen selvittämiseksi tulee tehdä selvitys maaliskuun ja toukokuun lopun välisenä aikana.

Selvitysalue on kokonaisuudessaan potentiaalista lepakoiden ravinnonhankintamaastoa. Todennäköisimmät lajit ovat pohjanlepakko (*Eptesicus nilssonii*) ja viiksisiippalajit (viiksisiippa *Myotis mystacinus* ja isoviiksisiippa *Myotis brandti*). Suosittelemme lepakoiden esiintymisen selvittämistä, mikäli alueella kaavaillaan maankäytön muutoksia.

Kirjallisuus

- Luonnonsuojeluasetus 1997/2005/2013/2021: 14.2.1997 annettu luonnonsuojeluasetus (160/1997), 17.11.2005 annettu muutos (913/2005), 1.7.2013 alkaen voimassa oleva muutos (471/2013) ja 28.6.2021 alkaen voimassa oleva muutos (521/2021)
[<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1997/19970160>; <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2005/20050913>; <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2013/20130471>; <https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20210521>].
- Luonnonsuojelulaki 1996: 20.12.2006 annettu luonnonsuojelulaki (1096/1996)
[<http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1996/19961096>] ja luonnonsuojelulain perustelut (HE 79/1996)
[<http://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/1996/19960079>].
- Mäkelä, K. & Salo, P. 2021: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. – Suomen ympäristökeskuksen raportteja 47 | 2021
- Nieminen & Ahola (toim.) 2017: Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt. – Suomen ympäristö 1/2017.
- Vauhkonen, M. 2012: Mikkelin Kalevankankaan koulun alueen luontoselvitys. – Ympäristösuunnittelu Enviro Oy. 11 s.
- Vauhkonen, M. 2016: Mikkelin kantakaupungin ekosysteemipalvelu- ja viherrakenneselvitys. Liito-oravien esiintymisen ja elinympäristöjen kokonaistarkastelu. – Ympäristösuunnittelu Enviro Oy. 14 s.

Raviradan alueen liito- oravaselvitys

Mikkelin kaupunki

Kärkkäinen Jari

3.5.2023

P48334P001

3.5.2023

KJ

Sisällys

1	Johdanto	4
2	Selvitysalue	4
3	Aikaisemmat tiedot.....	7
4	Menetelmät ja aineisto.....	8
4.1	Lähtötiedot	8
4.2	Maastotyöt	8
4.3	Käsitteet	8
4.4	Epävarmuustekijät.....	9
5	Liito-orava	9
6	Tulokset.....	10
7	Lähteet	11

Paikkatietoaineistot:

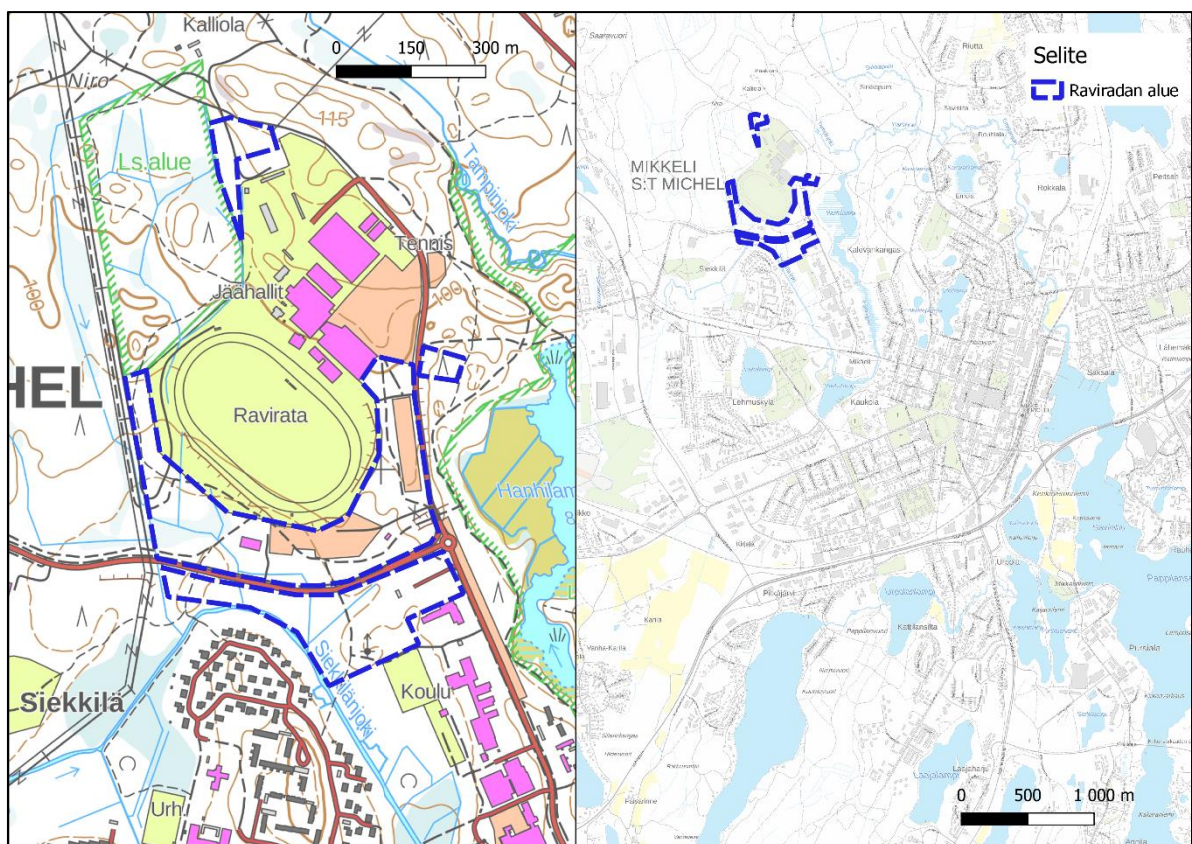
Maastokartta © MML WMS 2023

Raviradan alueen liito-oravaselvitys

1 Johdanto

Työssä laadittiin liito-oravaselvitys Raviradan selvitysalueelle Mikkelin kaupungissa. Selvitysalueen sijainti on esitetty kuvassa 1. Selvitysalueen pinta-ala on noin 18,8 hehtaaria.

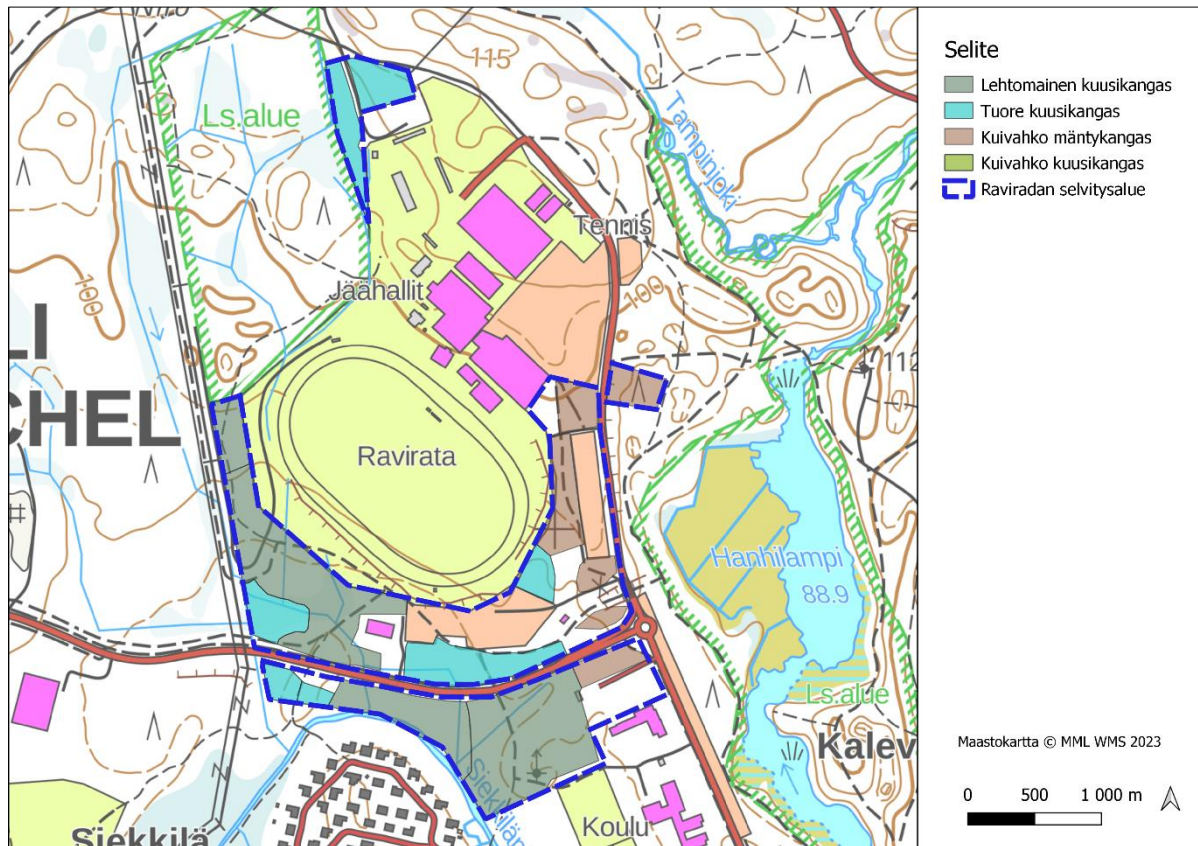
Liito-oravaselvitys laadittiin viranomaisohjeistuksen (Nieminen & Ahola 2017) mukaisesti. Selvityksen on laatinut FCG Finnish Consulting Group Oy:n FM biologi Jari Kärkkäinen.

Kuva 1. Raviradan selvitysalue.

2 Selvitysalue

Raviradan selvitysalue jakaantuu neljään osaan: Raviradan säästömetsään (Luonnonsuojelualue, YSA062036) rajautuva kuusikko, Raviradantien itäpuolella oleva männikkökuvio, Raviradan eteläpuolen alue ja Kalevalankankaantien eteläpuolen metsäalue.

Kuva 2. Raviradan selvitysalueen kasvillisuus.

Raviradan säästömetsään rajautuva kuusikko on varttunut tasaikäinen tuoreen kankaan talouskuusikko, missä on hieman lehtomaista kangasta ja soistumia.

Raviradantien itäpuolella oleva männikkökuvio on varttuvaa kuivahkon kankaan männikköä. Kuusi on alispuuna.

Raviradan eteläpuolen alue on suurelta osin tasaikäistä varttunutta talouskuusikkoa, kasvillisuus vaihtelee tuoreesta kankaasta saniaisvaltaiseen lehtoon. Itäosa alueesta on ojitettu. Itäosalla on mäntyvaltaista kuivahkon kankaan metsää, missä paikoin on kuivaa kangasta.

Kalevalankankaantien eteläpuolen metsäalue on suurelta osin varttunutta tasaikäistä lehtomaisen ja tuoreen kankaan kuusikkoa, mutta metsäalueen itäosalla on Kalevalankankaantien rajautuva varttuva männikkö. Kuusikon itäosalla kasvillisuus on tuoreen kankaan havupuukangasta, joka muuttuu länteen päin varttuneeksi lehtomaisen kankaan kuusikoksi. Paikoin kasvillisuus on osin ojitettua korpea tai siellä täällä on soistumia. Korpikasvillisuus keskittyy Siekkilänjoen läheisyyteen.

3.5.2023

KJ

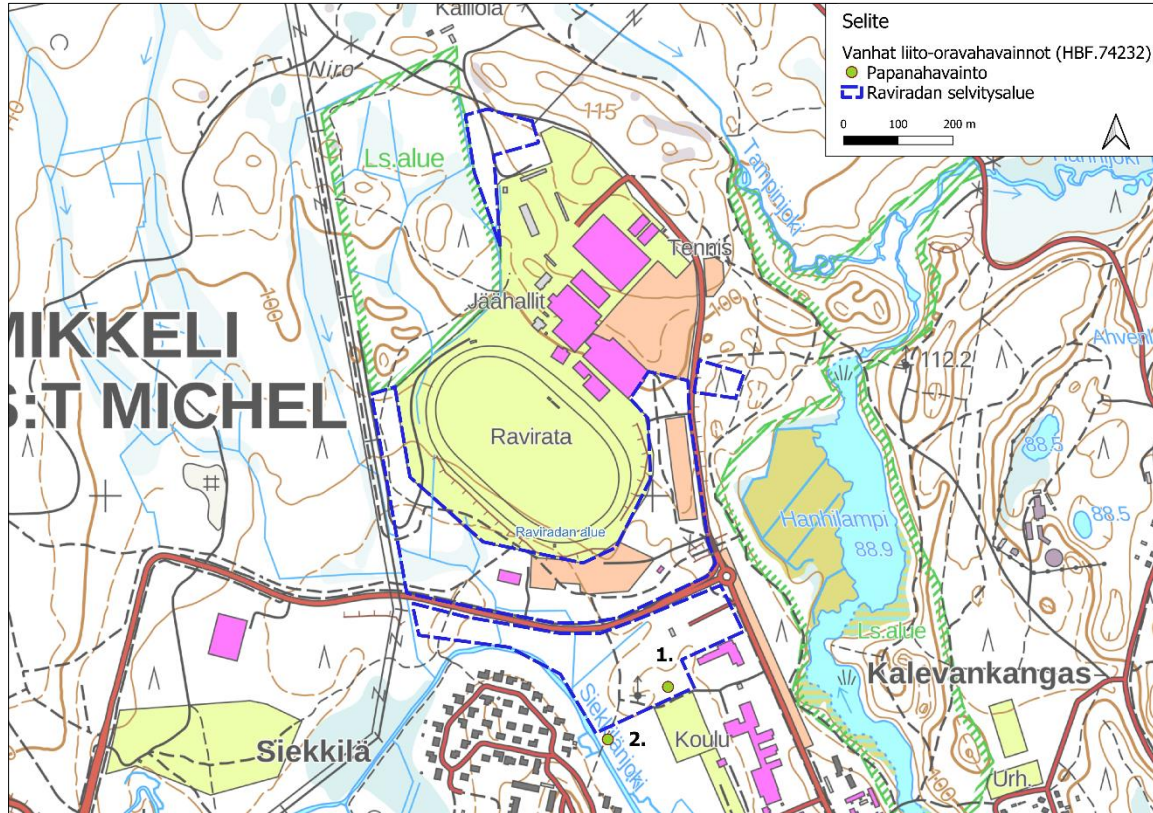
Kuva 3. Raviradantien itäpuolella oleva männikkökuvio (Kuva 22.4.2023).

Kuva 4. Kalevalankankaantien eteläpuolen kuusikkoa (kuva 2.5.2023).

3 Aikaisemmat tiedot

Raviradan alueelta on aikaisempia havaintoja selvitysalueen eteläosalta, Kalevalankankaan-tien eteläpuolelta (Kuva 5 ja Taulukko 1):

Kuva 5. Aikaisemmat havainnot liito-oravasta Raviradan selvitysalueelta ja sen läheisyydestä.

Taulukko 1. Aikaisemmat havainnot liito-oravasta Raviradan selvitysalueelta ja sen läheisyydestä (Laji.fi 20.4.2023, HBF.74232).

Pvm	Nro	Havainto
14.5.2011	1	Kalevankankaan koulusta luoteeseen. Suuren kuusen juurella 4 tuoretta papanaa.
14.5.2011	2	Siekkilänjoen varresta aivan selvitysalueen rajalla. Järeän kuusen juurella n. 10 liito-oravan papanaa. Tästä kaakkoon n. 100 m matkalla 3 muuta suurta kuusta, joista yhden juurella vajaat 10 vanhaa papanaa ja kahden juurella yksittäiset tuotteet papanat. Järeästä kuusesta n. 50 m päässä joen toisella puolella.

4 Menetelmät ja aineisto

4.1 Lähtötiedot

Selvityksen työvaiheet olivat lähtöaineiston koonti ja analysointi, maastoinventoinnit sekä raportointi. Selvitystä laadittaessa on otettu huomioon ympäristöviranomaisten antama yleinen ohjeistus:

- Katariina M., ja Salo, P. 2021: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 47.
- Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.) 2017: Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt. – Suomen ympäristö 1/2017: 1–278.
- Söderman, T. 2003: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi –kaavoituksessa, YVA-menettelyssä ja Natura-arvioinnissa. – Suomen ympäristökeskus, Ympäristöopas-sarja 109, Helsinki;

Lähtötietoina on käytetty Suomen Lajitietokeskuksen Laji.fi-portaalin aineistoa (20.4.2023, HBF.74232).

4.2 Maastotyöt

Liito-oravaselvityksen maastotöihin käytettiin kaksi maastotyöpäivä huhtikuussa 2023 (22.4.2023 ja 2.5.2023). Selvitys tehtiin viranomaisohjeistuksen (Nieminen & Ahola (toim.) 2017) mukaisesti.

Maastossa inventoitiin koko selvitysalue. Alueen metsiköistä tarkistettiin haapojen ja kookkaiden kuusten tyvet liito-oravan jätöspapanoiden varalta ja mikäli papanoita löydettiin, etsittiin maasta käsin havaittavia potentiaalisia pesäpaikkana toimivia koloja, risupesä ja liito-oravalle soveltuvia pönttöjä. Löydetyt papana- ja pesäpuut paikannettiin käsi-GPS:llä. Lisäksi kiinnitettiin huomiota liito-oravan kulkuyhteyksiin ja mahdollisiin ruokailualueisiin.

4.3 Käsitteet

Liito-orava-alueiden luokittelu on tehty seuraavan käsitteistön pohjalta:

- **Ydinalue** on kartoituksissa tunnistettu yhtenäinen alue, josta on tunnistettu pesäpuu eli liito-oravan lisääntymis- tai levähdyspaikka. Ydinaluerajaus tehdään myös silloin, kun pesän olemassaolosta on voimakkaita merkkejä, mutta itse pesää ei havaita. Ydinaluerajaus tehdään pesäpuun ympärille papanahavaintojen ja puuston

laadun mukaan niin laajaksi, että yksi naaras selviää ydinalueella poikasineen talven yli ja pystyy lisääntymään keväällä. Ydinalueilla on yleensä runsaammin papanoita kuin elinympäristössä. Ydinalueella suojelutoimenpiteet ovat tiukempia kuin muilla liito-orava-alueilla. Ydinalueen minimilaaajuutena on yleisesti pidetty vähintään noin yhtä hehtaaria (mm. Kuopion kaupunki 2017).

- **Elinympäristö** on liito-oravalle soveltuvaa aluetta, jossa on liito-oravalle ruokailuun, lepoon, liikkumiseen ja pesimiseen soveltuvaa puustoa. Elinympäristörajausten tavoitteellisena minimikokona on pidetty 5–10 hehtaaria, mutta tarkempi koko määräytyy alueen ominaisuuksien perusteella. Tiheään rakennetuilla alueilla tai voimakkaasti käsitellyillä metsäalueilla koko voi olla selvästi tätä pienempi. Elinympäristölle voi sijoittua yksi tai useampi ydinalue.
- **Soveltuva alue** on olosuhteiltaan liito-oravan elinympäristöksi hyvin soveltuva alue, josta ei nyt havaittu liito-oravia.
- **Liito-oravien kulkuyhteys** on yli 10 metristen puiden latvusten muodostama yhteys, jota liito-orava käyttää siirtyäkseen elinympäristöjen välillä tai elinympäristön sisällä. Yhteyksien pituudet ja leveydet vaihtelevat ja yhteys voi olla osa liito-oravan elinympäristöä.

4.4 Epävarmuustekijät

Liito-oravakartoitus on tehty viranomaisohjeistuksen mukaisesti optimaalisena ajankohtana keväällä (huhti-toukokuussa). Alue on inventoitu maastokartoituksessa tarkasti läpi.

Liito-orava elinympäristöt voivat olla joinain vuosina asumattomia, mikä aiheuttaa yleensä epävarmuutta selvitystuloksiin. Selvitykseen ei katsota sisältyvät merkittäviä epävarmuustekijöitä. Liito-oravaselvitys arvioidaan alueen maankäytön suunnittelun kannalta riittäväksi.

5 Liito-orava

Liito-orava on luontodirektiivin liitteen IV(a) laji ja se on luokiteltu vaarantuneeksi (VU) (Hyvärinen ym. 2019).

Liito-oravan **tyypillinen elinympäristö** on varttunut kuusivaltainen sekametsä, jossa on järeää puustoa, kolopuita pesä- ja piilopaikoiksi ja lehtipuita ravinnoksi. Lehtipuusto voi olla kuusimetsässä pieninä ryhminä tai hajallaan. Liito-oravan tärkeimpiä pesäpaikkoja ovat pienireikäiset, varsinkin käpytikan kovertamat kolot, jotka ovat yleensä haavoissa. Toiseksi tärkeimpiä ovat oravan rakentamat risupesät. Liito-orava voi hyväksyä pesäpaikakseen myös

pöntöt ja satunnaisesti rakennukset. Liito-orava on yöaktiivinen kasvinsyöjä, jonka pääasiallista ravintoa ovat kesällä lehtipuiden, etenkin haavan, leppien ja koivujen, lehdet (Nieminen & Ahola 2017).

Liito-oravan **lisääntymis- ja levähdyspaikkoja** ovat pesintään, päivän viettoon, levähtämiseen, suojautumiseen tai ravinnon varastointiin käytettävät puut, pöntöt tai rakennusten osat. Lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin sisältyvät suojaa antavat puut ja ruokailupuut siinä laajuudessa, että yksilö voi käyttää elinpiirinsä lisääntymis- ja levähdyspaikkoja menestyksekkäästi. Yhdellä elinpiirillä on useita lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Liito-oravien tulee pystyä liikkumaan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen sekä mahdollisten erillisten ruokailualueiden välillä. Naarailla lisääntymispaikka ja levähdyspaikka ovat yleensä yhteneväisiä, mutta uroksille voidaan määritellä vain levähdyspaikat eli urosten käyttämät piilopaikat. Lisääntymis- ja levähdyspaikkojen, ruokailupuiden ja kulkuyhteyksien määrittely on tapauskohtaista (Nieminen & Ahola 2017).

Naaraiden **elinpiirit ovat kooltaan** tyypillisesti 3–10 ha, mutta koko elinpiirin metsän ei tarvitse olla järeää kuusisekametsää. Elinpiiriin voi kuulua myös nuorempia metsäkuvioita, joilla naaraat käyvät ruokailemassa ja joilla osa pesistä voi sijaita. Naaraiden elinpiirin ydinosien, joilla yksilö viettää suurimman osan aikaansa, on yhdessä tutkimuksessa todettu olevan keskimäärin 0,9 ha (vaihteluväli 0,04–2,5 ha), ja yhdellä yksilöllä on keskimäärin 3,9 ydinosaa elinpiirillään. Urosten elinpiirit ovat kooltaan kymmeniä hehtaareja, jopa yli 100 ha ja ne voivat olla keskenään osittain tai suurimmaksi osaksi päällekkäin. Yhden uroksen elinpiirin alueella voi olla usean eri naaraan elinpiirit (Nieminen & Ahola 2017).

Liito-oravan **biologiaan liittyy oleellisesti liikkuminen** pesä- ja ruokailupaikkojen välillä sekä liikkuminen asuinmetsästä toiseen (dispersoivat nuoret yksilöt ja laajalla alueella liikkuvat urokset). Kulkuyhteyksinä voi olla paitsi varttuneita metsiä, myös nuoria, puustoltaan yli 10 m korkeita metsiä sekä riittävästi puita kasvavia siemenpuukuvioita, puutarhoja ja puistoalueita. Aikuiset naaraat liikkuvat vähiten, eivätkä ne urosten tavoin ylitä leveitä avoimia alueita (Nieminen & Ahola 2017).

6 Tulokset

Selvitysalueen metsiköistä ei tehty havaintoja lajista, eikä kolopuista tai risupesistä.

7 Lähteet

Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. *Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019*. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki.

Katariina M., ja Salo, P. 2021: *Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 47*.

Kuopion kaupunki 2017: *Toimintamalli liito-oravan suojelun ja maankäytön suunnittelun yhteensovittamiseksi. Raportti*.

Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.) 2017: *Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt. – Suomen ympäristö 1/2017: 1–278*.

Selonen, V. & Hanski, I. K. 2004: *Young flying squirrels (Pteromys volans) dispersing in fragmented forests. –Behavioral Ecology 15: 564–571*.

Selonen, V., Hanski, I. K. & Stevens, P. C. 2001: *Space use of the Siberian flying squirrel Pteromys volans in fragmented forest landscapes. – Ecography 24: 588–600*.

Suomen Lajitietokeskus/FinBIF. <http://tun.fi/HBF.74232> (haettu 20.4.2023).

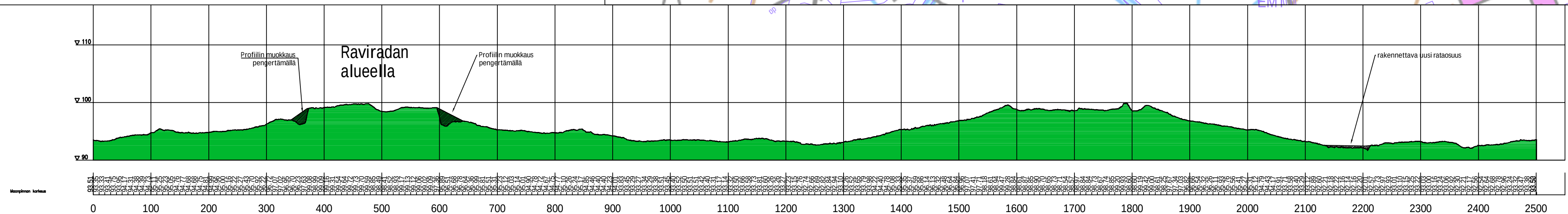
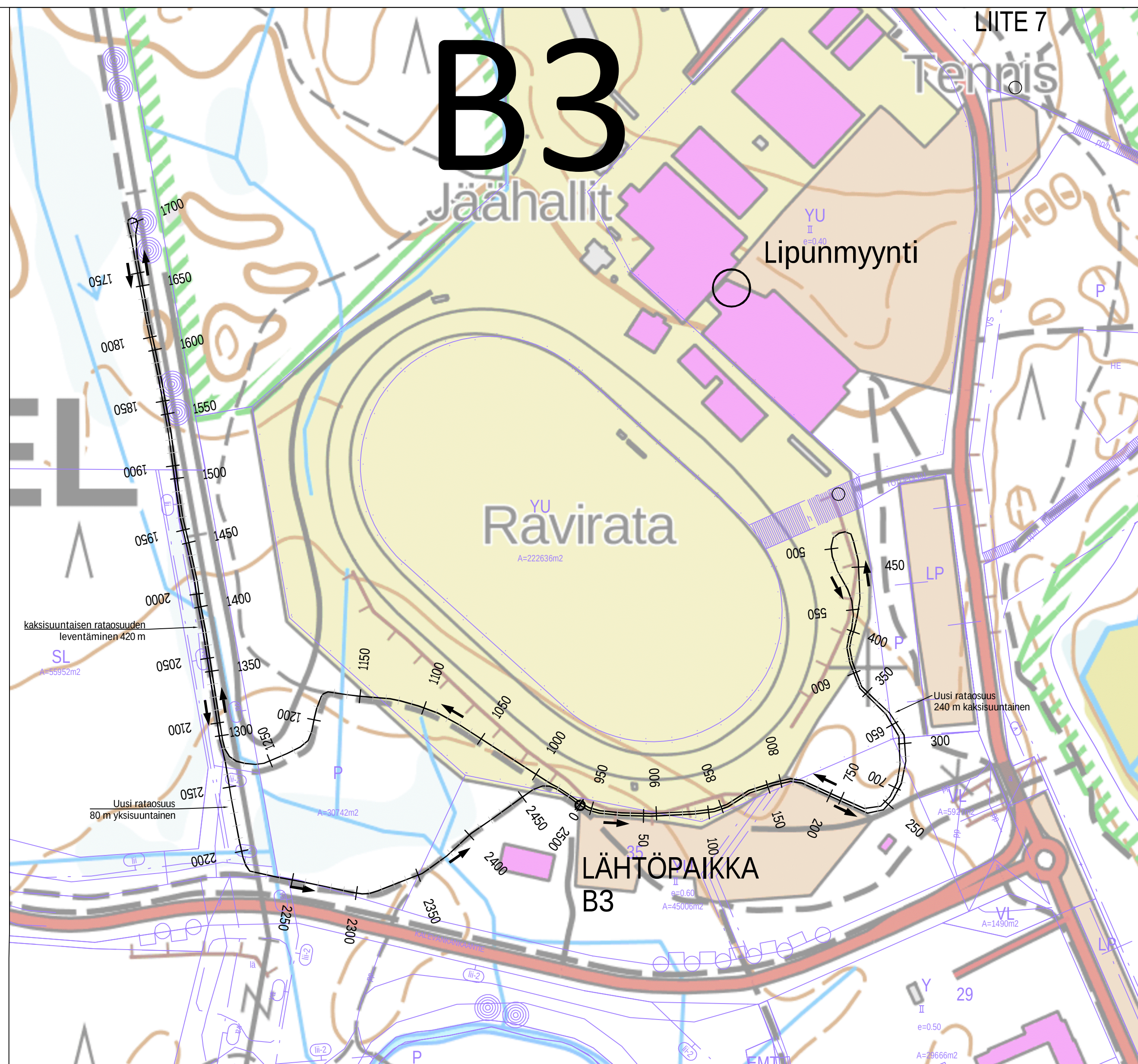
Söderman, T. 2003: *Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi –kaavoituksessa, YVA-menettelyssä ja Natura-arvioinnissa. Suomen ympäristökeskus, Ympäristöopas-sarja 109, Helsinki*

Ensilumenlatu Kalevankangas

Ratavaihtoehto B3

- + Reitin sijainti hyvä, lähellä lipunmyyntiä ja runsaasti pysäköintialueita
- + suuri osa radasta rakennetulla, valaistulla kuntoradalla
- + profiili helppo, loivasti vaihteleva
- osa radasta raviradan alueella (talvisin käyttämätön alue)
- rakennettavaa uutta rataa 320 m (240 + 80m), levennettävää rataosuutta 420 m
- rata pääosin kaksisuuntainen
- katkaisee sähkölinjalla ns. seiskan reitin jalankulkijoilta sulan maan aikana, ladun viereen jätettävä "jätkänpolku" jalankulkijoille

Väylän perustamiskustannukset 30 000 eur

Raviradan asemakaava saadut lausunnot OAS	
1. Etelä-Savon maakuntaliitto 5.1.2021 Kaava käsittää huomattavasti YUR-merkintää laajemman kokonaisuuden ja OAS:ssa ei ole esitelty muiden alueiden osalta tavoitteita kaavan sisällön suhteen ja siten esimerkiksi mahdollisiin selvitystarpeisiin ei voida ottaa kattavasti kantaa. OAS:ssa tulisiakin kattavammin kuvata, mitä uusia toimintoja tai nykyisten toimintojen laajennuksia alueelle suunnitellaan ja mihin. Alueelle suunniteltavan keinolumen ladun alustavat suunnitelmat olisi hyvä esittää vähintään ladun sijainnin osalta. Maakuntaliitto toteaa, että kaava-alueelle sijoittuu Hanhilammen natura-alue, joka on yhteneväinen rajaukseltaan Hanhilammen luonnonsuojelualueen kanssa ja joka on osoitettu sekä Etelä-Savon maakuntakaavassa (nat 8.402–merkintä) että asemakaavoitusta ohjaavassa Mikkelin kantakaupungin osayleiskaava 2040:ssä, mutta joka näyttäisi unohtuneen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta kokonaan. Natura-alue tulee huomioida OAS:ssa ja mikäli Kalevankankaan toimintoja on tarkoitus laajentaa, tulisi suunnitelmista esittää tarkempia tietoja hankkeesta ja Hanhilammen natura-alueen osalta tulisi laatia luonnonsuojelulain (LSL 65 §) mukainen natura-arviointi. Natura-arviointi voi olla tarpeellinen, vaikka suunnitellut uudet toiminnot eivät ulottuisi natura-alueelle, mikäli niillä on todennäköisesti alueelle ulottuvia merkittäviä haitallisia vaikutuksia. Selvitysten osalta maakuntaliitto toteaa, että OAS:ssa viitataan vain olemassa oleviin, kantakaupungin osayleiskaavatyön aikana laadittuihin, yleiskaavatasoisiin selvityksiin ja selvitykset tuleekin laatia asemakaavan edellyttämällä tarkkuustasolla ja ainakin luontoselvitys tulee päivittää. Maakuntaliitto huomauttaa lisäksi, että kaavan osallisiin tulisi lisätä Suur-Savon luonnonsuojeluyhdistys, Mikkelin latu sekä kantaverkkoa hallinnoiva Fingrid Oyj.	OAS-vaiheessa ei ollut tarpeeksi tarkkaa tietoa alueen tarpeellisista muutoskohteista. Muutoskohteet on esitelty asemakaavaluonnoksessa. Kartta latusuunnitelmista liitetään kaavaselostuksen liitteisiin, mikäli sellainen on valmistunut tai saatavilla. Uudet toiminnot eivät kohdistu natura-alueelle, eikä niiden vaikutuksien arvioida ulottuvan natura-alueelle, joten natura-arviota ei katsota tarpeelliseksi tämän kaavatyön yhteydessä. Luontoarvot alueen lounaisosasta on selvitetty kaavatyön yhteydessä vuoden 2022 aikana. Muilta osin alueen tila säilyy ennallaan ja on katsottu, että tarkempia selvityksiä esimerkiksi alueen itä- ja pohjoisosasta ei tarvita. Ehdotetut osalliset lisätty osallisuutteloon ja lisälausuntopyyntöt OAS:sta lähetetty.
2. Etelä Savon ELY-keskus 22.1.2021 Hankkeen tavoite on kuvattu OAS:ssa hyvin yleispiirteisesti, joten ELY-keskuksen näkemyksen mukaan tässä tapauksessa on syytä harkita kaavaluonnoksen laatimista siihen liittyvine lausuntopyyntöineen ennen lopullista kaavaehdotusta. OAS:n maininta raviratojen yleisestä merkintätavasta maa- ja metsätalousalueeksi ei vastaa ELY-keskuksen käsitystä alueen käyttötarkoitusta vastaavasta merkinnästä. Mm. raviratojen kaavavaraus on pääsääntöisesti osoitettu YU- tai VU-merkinnällä lisättyinä tarpeellisella	Kaavasta laaditaan luonnos. Ravirata on merkitty kaavaluonnokseen YU-1 alueena nimenomaan rakentamisen määrän ja laadun vuoksi.

indeksitiedolla. Tässä tapauksessa lienee tarkoituksenmukainen merkintä jatkossakin YU, koska alueella on ja sille tulee jatkossakin sijoittumaan erilaisia urheilurakennuksia. Kaava-alueen tämänhetkiseen rajaukseen sisältyy kaksi vuonna 1981 perustettua luonnonsuojelualuetta (liitteinä). Ns. Raviradan säästömetsän luonnonsuojelualue kuuluuakin kokonaisuudessaan voimassa olevaan kaavaan kuten myös osa Hanhilammen luonnonsuojelualueesta, joten ne on jatkossakin syytä sisällyttää nyt puheena olevan kaavahankkeen alueisiin. Hanhilammen perustettu luonnonsuojelualue sisältyy myös Hanhilammen Natura 2000-alueeseen, joskin Natura-alue on hiukan luonnonsuojelualuetta laajempi (liite). Molemmat kohteet on luonnollisestikin varustettava asianmukaisella kaavamerkinnällä ja -määräyksellä, jotka ovat linjassa em. luonnonsuojelualueen määräysten ja Natura-alueiden käsitteilyn kanssa. Kaavamuutoksen lähtöaineistona mainitaan yleiskaavan selvitykset. Kuitenkin kaava-alueen itäosassa ja raviradan lounaispuolella (yleiskaavassa kaupunkivihreä) on tarpeen tehdä tarkempi luonto- ja maisemaselvitys, jotka antavat nykyistä parempaa tietoa esim. mahdollisten maankäytön muutoksien aiheuttamien vaikutusten arvioinnille. Viranomaisosallisina on mainittu mm. joitain osakeyhtiöitä, joita ei viranomaisiksi katsota. Osallisina niitä luonnollisestikin tulee pitää, sikäli kun hanke niiden toimintaan liittyy. Osalliseksi on syytä lisätä kaava-alueen länsipuolella kulkevan kantaverkon ylläpitäjä Fingrid, lisäksi keskeisinä osallisina voisi yksilöidä myös aluetta käyttävät eri yhteisöt.	Luonnonsuojelualueet ja natura-alue otetaan huomioon kaavoituksessa. Alueille ei kaavan myötä ole suunnitelmassa muutoksia, muutokset painottuvat jo rakentuneelle alueelle. Alueen lounaisosan luontoarvot on selvitetty vuoden 2022 aikana. Viranomaislistaus korjattu. Fingrid on lisätty osallisiin.
3. Etelä Savon pelastuslaitos 21.12.2020 Pelastuslaitoksella ei ole huomautettavaa asemakaavasta ja sen OAS:sta.	Kirjataan tiedoksi.
4. Pohjois-Savon ELY-keskus 15.1.2021 Kaavahankkeen sijaitessa maantieverkon vaikutuspiirin ulkopuolella, ei ELY-keskuksella ole huomautettavaa asemakaavamuutoksen OAS:sta. ELY-keskus voi kuitenkin mielellään kommentoida liikennejärjestelyjä kaavan edetessä, mikäli kaupunki katsoo tämän tarpeelliseksi.	Kirjataan tiedoksi.
5. Fingrid Oyj 12.4.2021 Fingrid muistuttaa voimajohtoalueen yleisistä rakentamisen ja käytön rajoitteista ja pyytää tiedottamaan kaavan etenemisestä.	Kirjataan tiedoksi.

Raviradan asemakaavaluonnoksesta saadut lausunnot ja muistutukset, sekä niiden vastineet	
Lausunnon antajan nimi ja päivämäärä	Kaavoittajan vastine
Mikkelin seudun ympäristölautakunta 23.2.2023 Mikkelin seudun ympäristölautakunta pitää hyvänä, että alueen kaava päivitetään vastaamaan nykyistä maankäyttöä ja luodaan selkeät suuntaviivat tulevalle maankäytölle. Ympäristölautakunta pitää myös hyvänä, että kaavamuuotosalueeseen sisältyvä Raviradantien itäpuolinen alue on varattu kokonaisuudessaan VL-alueeksi. Sen lisäksi, että alueella on monenlaisia luontoarvoja, Kalevankankaan metsät ovat Mikkelin tärkeimpiä ulkoilumaastoja ja niillä suuri merkitys monen mikkeliiläisen hyvinvoinnille. Kalevankankaan latureitit ovat muodostuneet Mikkelin tärkeimmäksi latuverkostoksi ja myös ensilumenladun siirtoa on suunniteltu Kalevankankaalle. Hiihtäjien eniten käyttämä parkkialue Kalevankankaalla on ToriSport -hallin edessä raviradan eteläpuolella sijaitseva paikoitusalue, joka mahdollistaa pysäköinnin riittävän suurelle automäärälle siten, että siirtyminen ladulle on helppoa. Nyt nähtävillä olevassa kaavaluonnoksessa kyseinen paikoitusalue on osoitettu YU -alueeksi ilman erillistä paikoitusaluemerkintää. YU -merkintä ei sulje pois alueen käyttöä myös paikoitusalueena mutta ottaen huomioon hiihdon suuren suosion ja kyseisen parkkipaikan tarjoamat hyvät pysäköintiedellytykset ladun varrella ladun välittömässä läheisyydessä, mikä edesauttaa varttuneemankin väen helppoa siirtymistä ladulle, ympäristölautakunta esittää, että osa raviradan eteläpuolisesta YU -alueesta merkitään vakiintuneen maankäytön mukaisesti paikoitusalueeksi myös kaavaan. Kaavamuutoksella laajennetaan jonkin verran urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialuetta (YU) verrattuna tällä hetkellä toteutuneeseen maankäyttöön YU1 -alueen pohjoisosassa, raviradan länsipuolella ja Kalevankankaantien eteläpuolella. Kaavamuuotosalueen eteläosasta on laadittu luontoselvitys kesällä 2022 (Faunatica). Luontoselvityksen johtopäätöksissä todetaan, että raviradan eteläpuolella on liito-oravalle sopivaa metsää mutta ajankohta, jolloin luontoselvitys tehtiin, ei ollut sopiva liito-oravahavaintojen tekemiseen. Tämän johdosta luontoselvityksessä esitetään, että varsinainen liito-oravaselvitys tulee tehdä keväällä. Selvitysalueen eteläosa on aiemmissa selvityksissä (Vauhkonen 2016) todettu liito-oravan elinpiiriksi. Nyt nähtävillä olevassa kaavaluonnoksessa kyseinen alue on osoitettu YU -merkinnällä. Lisäksi luontoselvityksessä suositellaan lepakkoselvityksen tekemistä. Kaavaluonnoksessa on liito-oravalle sopivaa metsää varattu urheilukäyttöön myös YU1 -alueen pohjoisnurkasta ja raviradan länsipuolelta. Alueet näkyvät alla olevissa kuvakaappauksissa. Mikäli kyseisiltä alueilta ei ole ajantasaista tietoa, oikeaan aikaan (keväällä) tehdyistä liito-oravaselvityksistä, selvitykset tulee tehdä tänä vuonna ja varautua tekemään selvitysten johtopäätösten perusteella muutoksia kaavaluonnokseen kyseisten alueiden osalta.	Kirjataan tiedoksi Alueelle on varattu pysäköintiä ja sitä tarvittaessa toteutetaan myös YU-alueilla. Alueelle on laadittu liito-oravaselvitys keväällä 2023. Havaintoja ei ollut.

Lisäksi ympäristölautakunta esittää, että YU1-alueen pohjoiskärki muutetaan VL-alueeksi. Alue on pienialainen mutta kytkeytyy sijainniltaan ja metsän rakenteen ja iän puolesta vieressä olevaan suojelualueeseen (ks. alla olevat kuvakaappaukset). Saimaa Stadiumin hulevedet johdetaan laajalta asfaltoidulta alueelta suoraan kohti Hanhikankaan luonnonsuojelualueutta ja Hanhilampea, josta pintavettä imeytyy pohjavedeksi ja kulkeutuu aina Hanhikankaan vedenottamolle saakka. Saimaa Stadiumin ja muiden mahdollisesti asfaltoitavien suurien pintojen hulevesiä tulee nykyistä paremmin pyrkiä viivyttämään ennen vesistöön / maastoon johtamista. Saimaa Stadiumin paikoitusalueen hulevesien viivytystä on syytä parantaa mutta edellytykset viivytysratkaisuille ovat olemassa ilman, että kaavaan varataan erillistä aluetta Saimaa Stadiumin paikoitusalueen hulevesien viivyttämiseksi. Ympäristölautakunta pitää hyvänä kaavamääräystä, jonka mukaan puustoa tulee säilyttää mahdollisimman paljon ja tarvittaessa täydentää istuttamalla. Alueen mäntyvaltainen puusto on Kalevankankaalle tunnusomaista ja tärkeä maisemallinen elementti ja alueen viihtyisyyttä lisäävä tekijä. Erityisesti vanhoja järeitä puita ei ole mahdollista täydennysistutuksilla korvata.	Alue varataan kaavassa YU-alueeksi joka mahdollistaa alueen käytön urheilupalvelujen tuottamiseen. Kyseisiä hulevesiä varten on kaavassa varattu alue raviradan tien itäpuolelle. Kirjataan tiedoksi.
Etelä-Savon pelastuslaitos 9.3.2023 Pelastuslaitoksen toimintaedellytysten turvaamiseksi tulee kaavatyössä ja alueen toteutuksessa huomioida riittävä sammutusveden saanti pelastuslaitoksen sammutusvesisuunnitelmassa esitettyjen periaatteiden mukaisesti. Pelastuslain (379/2011) 30 §:n mukaan kunnan velvollisuus on huolehtia alueellaan sammutusveden hankinnasta pelastuslaitoksen tarpeisiin. Sammutusvesipisteen tulisi olla 300 metrin säteellä kaava-alueen kiinteistöistä. Kaavamuutoksella voi olla kyseisen alueen riskiruutuun vaikutusta siten, että ruudun riskiluokka nousee rakennettavan kerrosalan ja henkilömäärän vuoksi. Tämä vaikuttaa pelastustoimen toimintavalmiuksiin siten, että kyseinen riskiruutu olisi saavutettava nykyistä nopeammin. Mikäli kaavoitettavan alueen riskitaso nousee kaavoituksen vaikutuksesta voi sillä olla jatkossa vaikutusta alueen saavuttamisen kannalta ja pelastustoimen toimintavalmiuden toteutuminen on tarkasteltava sen osalta uudelleen.	Kirjataan tiedoksi. Kirjataan tiedoksi.
Mikkelin Latu ry ja Mikkelin Hiihtäjät ry 20.3.2023 Yleistä: Molemmat seurat pitävät myönteisenä sitä, että tässä vaiheessa pyydetään kannanottoa ja siksi lausunto on laadittu yhdessä korostaen sekä kilpailullisen toiminnan että kasvussa olevan luontoliikunnan huomioimista, koska nyt kyseessä suunnataan toimintaa pitkälle eteenpäin.	Kirjataan tiedoksi.

Kannanottoja kaavaratkaisuun: 1. Kannatamme aluevarausta mahdollisesti siirrettävälle ensilumenladulle perustellen: Kalevankankaalle saadaan ensilumenlatu, jota pystyy hyödyntämään nykyistä suurempi käyttäjäkunta. Tässä on mahdollisuus myös aktivoida Saimaa Stadiumin, Jäähallin, Jalkapallohallin ym saattoliikennettä siirtymään lasten/nuorten treenien ajaksi ladulle! Ensilumenladun suunnittelussa toivomme hyödynnettävän ideaa rakentaa latu niin, että lumettomana aikana sitä voidaan käyttää rullasuksiihiihtoon/rullaluisteluun. Tällä saadaan oman käyttäjäjoukon lisäksi Mikkelin lähiseudun aktiiveja, koska tällaisia ratoja ei liiemmin ole. 2. Toivomme kaavaratkaisun edetessä huomioitavan Kalevankankaan monikäyttöisyys ulkoiluun, retkeilyyn ympärivuotisena vaihtoehtona. Siksi alueelle tarvitaan huoltotiloja esim. Milkkelin Hiihtäjien nykyistä huoltopistettä kehittämällä (välinehuollon - ja vuokrauksen ohella myös kahviotoiminnan mahdollistaminen). Erityisen tärkeänä näemme WC-tilojen tarpeen ratkaisemisen. (myös Kalevankankaan laavulle tarvitaan eco-WC). Nykyisin käytettävissä olevat sisällä sijaitsevat WC-tilat ovat hankalasti saavutettavissa. 3. Kuten esittelytekstissä mainitaan Kalevankankaan alue on luonto- ja virkistysarvoiltaan kaupunkilaisille tärkeää aluetta ja tämä tulee olla ydintä alueen kehittämisessä niin pohdittaessa järjestettyä urheilua ja liikuntaa kuin kannustettaessa ihmisiä omaehtoiseen luontoharrastukseen liikkumalla niin jo valmiina olevilla reiteillä kuin tulevaisuuden uusillakin poluilla. 4. Olemme mielellämme mukana alueen kehittämisessä!	Kirjataan tiedoksi. Kaava mahdollistaa ladun toteuttamisen kyseisellä tavalla. Kaavamerkinntät mahdollistavat kyseiset toiminnot alueelle. Kirjataan tiedoksi. Kirjataan tiedoksi.
Savonlinnan kaupunki Riihisaari Savonlinnan museo 23.3.2023 Suunnittelualueella ei sijaitse rakennussuojelukohteita eikä alueelle sijoitu merkittäviä maisema-alueita. Alueella ei ole tehty kulttuuriympäristöselvitystä rakennusinventointia. Ravirata on perustettu 1960-luvulla, jolloin tai raviurheilun suosio yleisesti maassa kasvoi, ja katsomorakennukset ilmeisesti myöhemmin. Etelä-Savossa ei ole inventoitu modernia rakennusperintöä kaiken kattavasti mm. liikuntaympäristöjen osalta. Kaavaselistuksen rakennetun ympäristön osuutta (2.3) on hyvä tarkentaa vähintään kuvin ja lisäämällä selostukseen kunkin rakennuksen rakennusvuodet ja katsomorakennusten osalta myös suunnittelijat. Savonlinnan museolla ei ole huomauttamista arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.	Kaavaselistusta on täydennetty lausunnon pohjalta. Kirjataan tiedoksi.
Mikkeli-Seura ry 27.3.2023 Alueen toimijoita ovat myös kaupunkilaiset. Suunnittelualue on kaupunkilaisten omaehtoisen liikkumisen ja ulkoilun perinteinen alue. Sinne on	Kaavassa jo olemassa olevat polkuverkostot turvataan asiallisin

vuosikymmenten mittaan muodostunut laaja polkuverkosto, jota käyttää suuri joukko ihmisiä. Alueen suunnittelussa on syytä ottaa huomioon kaupunkilaisten sujuva pääsy lähiluontoon ja Kalevankankaan metseen tulevaisuudessakin.	merkinnöin. Alue on tavoitettavasti monipuolisesti kaavoituksen valmistuttuakin.
Fingrid Oyj 27.3.2023 Kiitämme lausuntopyynnöstä. Alueelle sijoittuu Fingrid Oyj:n 110 kV voimajohto Visulahti-Pyhävesi (1363). Se on Etelä-Savon Energia Oy:n 110 kV voimajohdon Mikkeli-Kirjala kanssa yhteispylväsrakenteessa. Voimajohtoja varten on lunastettu kiinteistön käyttöoikeuden supistus yhteiselle 46 metriä leveälle johtoalueelle. Rakennusrajoitusta merkitsevät rakennusrajat ulottuvat nykyisin 13 metrin päähän voimajohdon keskilinjasta. Olemme lausuneet kaavahankkeesta 12.4.2021 ja toimittaneet tietoja kaavoituksen lähtökohdaksi. Asemakaavan luonnoksessa voimajohtoa kuvaavat merkinnät ”Ohjeellinen johdolle varattu alueen osa” ja ”Ohjeellinen sähköjohdon linjaus”. Ohjeellinen merkintä on tässä tapauksessa hieman harhaanjohtava, kun lunastettu voimajohtoalue voidaan määritellä eksaktisti. ”Linjaus” -käsitteen voi yhdistää suunnitteluvaiheeseen, joten paremmat termit olisivat yksinkertaisesti voimajohto ja johtoa varten varattu alueen osa. Suosittelemme käyttämään johtoa varten varatun alueen osan leveytenä koko voimajohtoalueen leveyttä. Suojelumerkintöihin liittyen muistutamme, että voimajohtoaukealla puiden ja pensaiden luontainen kasvukorkeus ei saa ylittää 4 metriä. Myös reunavyöhykkeillä puuston kasvua rajoitetaan. Johdon omistajalla on oikeus pitää voimajohtonsa kyseisellä alueella ja oikeus ylläpitää ja huoltaa sitä. Edelleen muistutamme, että voimajohtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta ja edellä käsitellyistä asioista tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto (risteamalausunnot@fingrid.fi). Mm. materiaalissa mukana ollut ensilumenlatu Kalevankangas edellyttää, että sen reunaehdot selvitetään risteämälausunnon kautta, sillä latu sijoittuu voimajohtoalueelle. Fingridin voimajohdot ovat maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 22 § tarkoittamia voimajohtoja. Tämä lausunto koskee vain Fingrid Oyj:n voimajohtoja. Muiden omistajien lunastusta koskevat tiedot on pyydetävä johtojen omistajilta. Pyydämme lähettämään meille tietoa kaavan etenemisestä.	Kirjataan tiedoksi. Määräys muutettu ehdotuksen mukaiseksi. Kirjataan tiedoksi. Määräykseen lisätään teksti koskemaan kuulemista. Kirjataan tiedoksi. Kirjataan tiedoksi.
Etelä-Savon maakuntaliitto 27.3.2023 Maakuntaliiton näkemyksen mukaan, nyt laaditussa kaavaluonnoksessa jo perustettujen luonnonsuojelualueiden ns. Raviradan säästömetsän	

kaavamerkintä VL/s ja Hanhilammen VL ls merkinnät eivät riitä turvaamaan alueen luontoarvoja. Hanhilammen perustettu luonnonsuojelualue sisältyy lisäksi Natura 2000-verkostoon. Maakuntaliitto toteaaakin, että perustettujen luonnonsuojelualueiden kaavamerkinnän tulee olla SL (Luonnonsuojelualue). Maakuntaliitolla ei ole muuta huomautettavaa.	Raviradan säästömetsä merkitään ehdotuksen mukaisesti suojelualueena (SL). Kirjataan tiedoksi.
Pohjois-Savon ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri vastuualue 27.3.2023 Suunnittelualue on kaukana maanteistä ja vaikutukset näihin jäävät pääosin minimaalisiksi. Vain suurempien tapahtumien aikaan suunnittelualueelta lähtevä autoliikenne voi aiheuttaa hetkellistä ruuhkautumista valtatiellä 13 ja sen rampeilla. ELY-keskuksella ei ole varsinaisesti lausuttavaa kaavaluonnoksesta. ELY-keskus kuitenkin kannustaa, että suurtapahtumista ja niiden mahdollista muutoksista ja vaikutuksista liikenteeseen tiedotetaan hyvissä ajoin ja tapahtumien yhteydessä liikenteenohjauksella pyritään porrastamaan liikennettä. Tarkemmassa suunnittelussa tulisi huomioida riittävästi, että kävelyn ja pyöräilyn yhteydet ovat jatkuvia ja turvallisia sekä koko kaava-alueella että yksittäisten kaava-alueen toimintojen ympäristössä.	Kirjataan tiedoksi. Kirjataan tiedoksi.
Mikkelin Ravirata Oy 28.3.2023 Lausumme raviradan asemakaavasta seuraavaa: -Raviradan hiittilenkki (pituus n. 3 km) merkitään näkymään kaavaan -Ajo/hu merkintä lisätään luonnonsuojelualueen läpi kulkevalle uralle hiittilenkiltä raviradan tallialueelle -Rakentamisen mahdollistava merkintä lisätään alueen pohjoisosassa sijaitsevalle LPA-alueelle (ns. Riihelän alueelle)	Ehdotetut merkinnät ja muutokset lisätään kaavaan.
Etelä-Savon ELY-keskus 3.4.2023 Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ei ole huomautettavaa kaavaluonnoksen takia, joskin luonnonympäristöön, pohjaveteen ja näihin liittyvien kaavamerkintöjen osalta kaavaluonnosta on täydennettävä seuraavalla tavalla; • kaava-alueen luoteis- sekä itäosat sijaitsevat perustetuilla luonnonsuojelualueilla (Raviradan säästömetsä ja Hanhilammen luonnonsuojelualue), jotka tulee kaavassa osoittaa merkinnällä SL (luonnonsuojelualue) sekä varustaa asianmukaisilla kaavamääräyksillä, jotka ovat linjassa em. luonnonsuojelualueiden ja Hanhilammen Natura-alueen osalta myös Natura-alueita koskevien säädösten kanssa. Kaavaluonnoksen merkinnät VL/s ja VL eivät sovellu noille alueille.	Raviradan säästömetsää koskeva merkintä on muutettu suojelualueeksi (SL). Kaava-alueen rajausta on muutettu, eikä se kosketa enää Hanhilaampea.

• kaava-alueen eteläosasta tehtiin luontoselvitys heinäkuussa 2022 (Faunatica). Selvitysalueen ikääntynyt kuusikko on raportin mukaan hyvin samantyyppistä kuin selvitysalueen pohjoispuolinen Raviradan säästömetjän luonnonsuojelualue. Raportissa on rajattu liito-oravalle soveltuvat alueet, joilla tulee tehdä oikea-aikainen (maaliskuu – touko-kuun loppu) liito-oravaselvitys. Alueelta on lajista useita vanhempia havaintoja. Vuoden 2016 selvityksessä (Vauhkonen) alueen eteläosassa todettiin liito-oravan elinpiiri. Lisäksi ELY-keskus suosittelee Faunatican luontoselvityksen tavoin lepakkoselvityksen tekemistä. Ennen kuin tarvittavat selvitykset ovat käytössä, ei ELY-keskus voi ottaa kantaa ko. alueiden maankäyttöön. • Hanhikankaan pohjavesialueen rajausta tulee osoittaa kaavassa asianmukaisella määräyksellä.	Liito-orava selvitys laadittiin keväällä 2023, eikä havaintoja ollut. Lepakkoselvityksen tarpeellisuudesta neuvoteltiin ELY-keskuksen kanssa, ja selvityksen teettämistä ei nähty tarpeelliseksi kaavan luonteen ja maankäytön muutosten vähäisyyden vuoksi. Pohjavesialueen rajausta lisätty kaavakarttaan.
---	---

Raviradan asemakaavaluonnoksesta saadut lausunnot ja muistutukset, sekä niiden vastineet	
Lausunnon antajan nimi ja päivämäärä	Kaavoittajan vastine
1. Mikkelin seudun ympäristölautakunta 23.2.2023 Mikkelin seudun ympäristölautakunta pitää hyvänä, että alueen kaava päivitetään vastaamaan nykyistä maankäyttöä ja luodaan selkeät suuntaviivat tulevalle maankäytölle. Ympäristölautakunta pitää myös hyvänä, että kaavamuuotosalueeseen sisältyvä Raviradantien itäpuolinen alue on varattu kokonaisuudessaan VL-alueeksi. Sen lisäksi, että alueella on monenlaisia luontoarvoja, Kalevankankaan metsät ovat Mikkelin tärkeimpiä ulkoilumaastoja ja niillä suuri merkitys monen mikkeliiläisen hyvinvoinnille. Kalevankankaan latureitit ovat muodostuneet Mikkelin tärkeimmäksi latuverkostoksi ja myös ensilumenladun siirtoa on suunniteltu Kalevankankaalle. Hiihtäjien eniten käyttämä parkkialue Kalevankankaalla on ToriSport -hallin edessä raviradan eteläpuolella sijaitseva paikoitusalue, joka mahdollistaa pysäköinnin riittävän suurelle automäärälle siten, että siirtyminen ladulle on helppoa. Nyt nähtävillä olevassa kaavaluonnoksessa kyseinen paikoitusalue on osoitettu YU -alueeksi ilman erillistä paikoitusaluemerkintää. YU -merkintä ei sulje pois alueen käyttöä myös paikoitusalueena mutta ottaen huomioon hiihdon suuren suosion ja kyseisen parkkipaikan tarjoamat hyvät pysäköintiedellytykset ladun varrella ladun välittömässä läheisyydessä, mikä edesauttaa varttuneemankin väen helppoa siirtymistä ladulle, ympäristölautakunta esittää, että osa raviradan eteläpuolisesta YU -alueesta merkitään vakiintuneen maankäytön mukaisesti paikoitusalueeksi myös kaavaan. Kaavamuutoksella laajennetaan jonkin verran urheilutoimintaa palvelevien rakennusten korttelialuetta (YU) verrattuna tällä hetkellä toteutuneeseen maankäyttöön YU1 -alueen pohjoisosassa, raviradan länsipuolella ja Kalevankankaantien eteläpuolella. Kaavamuuotosalueen eteläosasta on laadittu luontoselvitys kesällä 2022 (Faunatica). Luontoselvityksen johtopäätöksissä todetaan, että raviradan eteläpuolella on liito-oravalle sopivaa metsää mutta ajankohta, jolloin luontoselvitys tehtiin, ei ollut sopiva liito-oravahavaintojen tekemiseen. Tämän johdosta luontoselvityksessä esitetään, että varsinainen liito-oravaselvitys tulee tehdä keväällä. Selvitysalueen eteläosa on aiemmissa selvityksissä (Vauhkonen 2016) todettu liito-oravan elinpiiriksi. Nyt nähtävillä olevassa kaavaluonnoksessa kyseinen alue on osoitettu YU -merkinnällä. Lisäksi luontoselvityksessä suositellaan lepakkoselvityksen tekemistä. Kaavaluonnoksessa on liito-oravalle sopivaa metsää varattu urheilukäyttöön myös YU1 -alueen pohjoisnurkasta ja raviradan länsipuolelta. Alueet näkyvät alla olevissa kuvakaappauksissa. Mikäli kyseisiltä alueilta ei ole ajantasaista tietoa, oikeaan aikaan (keväällä) tehdyistä liito-oravaselvityksistä, selvitykset tulee tehdä tänä vuonna ja varautua tekemään selvitysten johtopäätösten perusteella muutoksia kaavaluonnokseen kyseisten alueiden osalta.	Kirjataan tiedoksi Alueelle on varattu pysäköintiä ja sitä tarvittaessa toteutetaan myös YU-alueilla. Alueelle on laadittu liito-oravaselvitys keväällä 2023. Havaintoja ei ollut.

Lisäksi ympäristölautakunta esittää, että YU1-alueen pohjoiskärki muutetaan VL-alueeksi. Alue on pienialainen mutta kytkeytyy sijainniltaan ja metsän rakenteen ja iän puolesta vieressä olevaan suojelualueeseen (ks. alla olevat kuvakaappaukset). Saimaa Stadiumin hulevedet johdetaan laajalta asfaltoidulta alueelta suoraan kohti Hanhikankaan luonnonsuojelualueutta ja Hanhilampea, josta pintavettä imeytyy pohjavedeksi ja kulkeutuu aina Hanhikankaan vedenottamolle saakka. Saimaa Stadiumin ja muiden mahdollisesti asfaltoitavien suurien pintojen hulevesiä tulee nykyistä paremmin pyrkiä viivyttämään ennen vesistöön / maastoon johtamista. Saimaa Stadiumin paikoitusalueen hulevesien viivytystä on syytä parantaa mutta edellytykset viivytysratkaisuille ovat olemassa ilman, että kaavaan varataan erillistä aluetta Saimaa Stadiumin paikoitusalueen hulevesien viivyttämiseksi. Ympäristölautakunta pitää hyvänä kaavamääräystä, jonka mukaan puustoa tulee säilyttää mahdollisimman paljon ja tarvittaessa täydentää istuttamalla. Alueen mäntyvaltainen puusto on Kalevankankaalle tunnusomaista ja tärkeä maisemallinen elementti ja alueen viihtyisyyttä lisäävä tekijä. Erityisesti vanhoja järeitä puita ei ole mahdollista täydennysistutuksilla korvata.	Alue varataan kaavassa YU-alueeksi joka mahdollistaa alueen käytön urheilupalvelujen tuottamiseen. Kyseisiä hulevesiä varten on kaavassa varattu alue raviradan tien itäpuolelle. Kirjataan tiedoksi.
2. Etelä-Savon pelastuslaitos 9.3.2023 Pelastuslaitoksen toimintaedellytysten turvaamiseksi tulee kaavatyössä ja alueen toteutuksessa huomioida riittävä sammutusveden saanti pelastuslaitoksen sammutusvesisuunnitelmassa esitettyjen periaatteiden mukaisesti. Pelastuslain (379/2011) 30 §:n mukaan kunnan velvollisuus on huolehtia alueellaan sammutusveden hankinnasta pelastuslaitoksen tarpeisiin. Sammutusvesipisteen tulisi olla 300 metrin säteellä kaava-alueen kiinteistöistä. Kaavamuutoksella voi olla kyseisen alueen riskiruutuun vaikutusta siten, että ruudun riskiluokka nousee rakennettavan kerrosalan ja henkilömäärän vuoksi. Tämä vaikuttaa pelastustoimen toimintavalmiuksiin siten, että kyseinen riskiruutu olisi saavutettava nykyistä nopeammin. Mikäli kaavoitettavan alueen riskitaso nousee kaavoituksen vaikutuksesta voi sillä olla jatkossa vaikutusta alueen saavuttamisen kannalta ja pelastustoimen toimintavalmiuden toteutuminen on tarkasteltava sen osalta uudelleen.	Vesihuollon kapasiteetteihin otetaan kantaa alueen tarkemmassa infran suunnittelussa. Kirjataan tiedoksi.
3. Mikkelin Latu ry ja Mikkelin Hiihtäjät ry 20.3.2023 Yleistä: Molemmat seurat pitävät myönteisenä sitä, että tässä vaiheessa pyydetään kannanottoa ja siksi lausunto on laadittu yhdessä korostaen sekä kilpailullisen toiminnan että kasvussa olevan luontoliikunnan huomioimista, koska nyt kyseessä suunnataan toimintaa pitkälle eteenpäin.	Kirjataan tiedoksi.

Kannanottoja kaavaratkaisuun: 1. Kannatamme aluevarausta mahdollisesti siirrettävälle ensilumenladulle perustellen: Kalevankankaalle saadaan ensilumenlatu, jota pystyy hyödyntämään nykyistä suurempi käyttäjäkunta. Tässä on mahdollisuus myös aktivoida Saimaa Stadiumin, Jäähallin, Jalkapallohallin ym saattoliikennettä siirtymään lasten/nuorten treenien ajaksi ladulle! Ensilumenladun suunnittelussa toivomme hyödynnettävän ideaa rakentaa latu niin, että lumettomana aikana sitä voidaan käyttää rullasuksiihiihtoon/rullaluisteluun. Tällä saadaan oman käyttäjäjoukon lisäksi Mikkelin lähiseudun aktiiveja, koska tällaisia ratoja ei liiemmin ole. 2. Toivomme kaavaratkaisun edetessä huomioitavan Kalevankankaan monikäyttöisyys ulkoiluun, retkeilyyn ympärivuotisena vaihtoehtona. Siksi alueelle tarvitaan huoltotiloja esim. Milkkelin Hiihtäjien nykyistä huoltopistettä kehittämällä (välinehuollon - ja vuokrauksen ohella myös kahviotoiminnan mahdollistaminen). Erityisen tärkeänä näemme WC-tilojen tarpeen ratkaisemisen. (myös Kalevankankaan laavulle tarvitaan eco-WC). Nykyisin käytettävissä olevat sisällä sijaitsevat WC-tilat ovat hankalasti saavutettavissa. 3. Kuten esittelytekstissä mainitaan Kalevankankaan alue on luonto- ja virkistysarvoiltaan kaupunkilaisille tärkeää aluetta ja tämä tulee olla ydintä alueen kehittämisessä niin pohdittaessa järjestettyä urheilua ja liikuntaa kuin kannustettaessa ihmisiä omaehtoiseen luontoharrastukseen liikkumalla niin jo valmiina olevilla reiteillä kuin tulevaisuuden uusillakin poluilla. 4. Olemme mielellämme mukana alueen kehittämisessä!	Kirjataan tiedoksi. Kaava mahdollistaa ladun toteuttamisen kyseisellä tavalla. Kaavamerkinntät mahdollistavat kyseiset toiminnot alueelle. Kirjataan tiedoksi. Kirjataan tiedoksi.
4. Savonlinnan kaupunki Riihisaari Savonlinnan museo 23.3.2023 Suunnittelualueella ei sijaitse rakennussuojelukohteita eikä alueelle sijoitu merkittäviä maisema-alueita. Alueella ei ole tehty kulttuuriympäristöselvitystä rakennusinventointia. Ravirata on perustettu 1960-luvulla, jolloin tai raviurheilun suosio yleisesti maassa kasvoi, ja katsomorakennukset ilmeisesti myöhemmin. Etelä-Savossa ei ole inventoitu modernia rakennusperintöä kaiken kattavasti mm. liikuntaympäristöjen osalta. Kaavaselistuksen rakennetun ympäristön osuutta (2.3) on hyvä tarkentaa vähintään kuvin ja lisäämällä selostukseen kunkin rakennuksen rakennusvuodet ja katsomorakennusten osalta myös suunnittelijat. Savonlinnan museolla ei ole huomauttamista arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.	Kaavaselistusta on täydennetty lausunnon pohjalta. Kirjataan tiedoksi.
5. Mikkeli-Seura ry 27.3.2023 Alueen toimijoita ovat myös kaupunkilaiset. Suunnittelualue on kaupunkilaisten omaehtoisen liikkumisen ja ulkoilun perinteinen alue. Sinne on	Kaavassa jo olemassa olevat polkuverkostot turvataan asiallisin

vuosikymmenten mittaan muodostunut laaja polkuverkosto, jota käyttää suuri joukko ihmisiä. Alueen suunnittelussa on syytä ottaa huomioon kaupunkilaisten sujuva pääsy lähiluontoon ja Kalevankankaan metseen tulevaisuudessakin.	merkinnöin. Alue on tavoitettavasti monipuolisesti kaavoituksen valmistuttuakin.
6. Fingrid Oyj 27.3.2023 Kiitämme lausuntopyynnöstä. Alueelle sijoittuu Fingrid Oyj:n 110 kV voimajohto Visulahti-Pyhävesi (1363). Se on Etelä-Savon Energia Oy:n 110 kV voimajohdon Mikkeli-Kirjala kanssa yhteispylväsrakenteessa. Voimajohtoja varten on lunastettu kiinteistön käyttöoikeuden supistus yhteiselle 46 metriä leveälle johtoalueelle. Rakennusrajoitusta merkitsevät rakennusrajat ulottuvat nykyisin 13 metrin päähän voimajohdon keskilinjasta. Olemme lausuneet kaavahankkeesta 12.4.2021 ja toimittaneet tietoja kaavoituksen lähtökohdaksi. Asemakaavan luonnoksessa voimajohtoa kuvaavat merkinnät ”Ohjeellinen johdolle varattu alueen osa” ja ”Ohjeellinen sähköjohdon linjaus”. Ohjeellinen merkintä on tässä tapauksessa hieman harhaanjohtava, kun lunastettu voimajohtoalue voidaan määritellä eksaktisti. ”Linjaus” -käsitteen voi yhdistää suunnitteluvaiheeseen, joten paremmat termit olisivat yksinkertaisesti voimajohto ja johtoa varten varattu alueen osa. Suosittelemme käyttämään johtoa varten varatun alueen osan leveytenä koko voimajohtoalueen leveyttä. Suojelumerkintöihin liittyen muistutamme, että voimajohtoauealla puiden ja pensaiden luontainen kasvukorkeus ei saa ylittää 4 metriä. Myös reunavyöhykkeillä puuston kasvua rajoitetaan. Johdon omistajalla on oikeus pitää voimajohtonsa kyseisellä alueella ja oikeus ylläpitää ja huoltaa sitä. Edelleen muistutamme, että voimajohtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta ja edellä käsitellyistä asioista tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto (risteamalausunnot@fingrid.fi). Mm. materiaalissa mukana ollut ensilumenlatu Kalevankangas edellyttää, että sen reunaehdot selvitetään risteämälausunnon kautta, sillä latu sijoittuu voimajohtoalueelle. Fingridin voimajohdot ovat maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 22 § tarkoittamia voimajohtoja. Tämä lausunto koskee vain Fingrid Oyj:n voimajohtoja. Muiden omistajien lunastusta koskevat tiedot on pyydetävä johtojen omistajilta. Pyydämme lähettämään meille tietoa kaavan etenemisestä.	Kirjataan tiedoksi. Määräys muutettu ehdotuksen mukaiseksi. Kirjataan tiedoksi. Määräykseen lisätään teksti koskemaan kuulemista. Kirjataan tiedoksi. Kirjataan tiedoksi.
7. Etelä-Savon maakuntaliitto 27.3.2023 Maakuntaliiton näkemyksen mukaan, nyt laaditussa kaavaluonnoksessa jo perustettujen luonnonsuojelualueiden ns. Raviradan säästömetsän	

kaavamerkintä VL/s ja Hanhilammen VL ls merkinnät eivät riitä turvaamaan alueen luontoarvoja. Hanhilammen perustettu luonnonsuojelualue sisältyy lisäksi Natura 2000-verkostoon. Maakuntaliitto toteaaakin, että perustettujen luonnonsuojelualueiden kaavamerkinnän tulee olla SL (Luonnonsuojelualue). Maakuntaliitolla ei ole muuta huomautettavaa.	Raviradan säästömetsä merkitään ehdotuksen mukaisesti suojelualueena (SL). Kirjataan tiedoksi.
8. Pohjois-Savon ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri vastuualue 27.3.2023 Suunnittelualue on kaukana maanteistä ja vaikutukset näihin jäävät pääosin minimaalisiksi. Vain suurempien tapahtumien aikaan suunnittelualueelta lähtevä autoliikenne voi aiheuttaa hetkellistä ruuhkautumista valtatiellä 13 ja sen rampeilla. ELY-keskuksella ei ole varsinaisesti lausuttavaa kaavaluonnoksesta. ELY-keskus kuitenkin kannustaa, että suurtapahtumista ja niiden mahdollista muutoksista ja vaikutuksista liikenteeseen tiedotetaan hyvissä ajoin ja tapahtumien yhteydessä liikenteenohjauksella pyritään porrastamaan liikennettä. Tarkemmassa suunnittelussa tulisi huomioida riittävästi, että kävelyn ja pyöräilyn yhteydet ovat jatkuvia ja turvallisia sekä koko kaava-alueella että yksittäisten kaava-alueen toimintojen ympäristössä.	Kirjataan tiedoksi. Kirjataan tiedoksi.
9. Mikkelin Ravirata Oy 28.3.2023 Lausumme raviradan asemakaavasta seuraavaa: -Raviradan hiittilenkki (pituus n. 3 km) merkitään näkymään kaavaan -Ajo/hu merkintä lisätään luonnonsuojelualueen läpi kulkevalle uralle hiittilenkiltä raviradan tallialueelle -Rakentamisen mahdollistava merkintä lisätään alueen pohjoisosassa sijaitsevalle LPA-alueelle (ns. Riihelän alueelle)	Ehdotetut merkinnät ja muutokset lisätään kaavaan.
10. Etelä-Savon ELY-keskus 3.4.2023 Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ei ole huomautettavaa kaavaluonnoksen takia, joskin luonnonympäristöön, pohjaveteen ja näihin liittyvien kaavamerkintöjen osalta kaavaluonnosta on täydennettävä seuraavalla tavalla; • kaava-alueen luoteis- sekä itäosat sijaitsevat perustetuilla luonnonsuojelualueilla (Raviradan säästömetsä ja Hanhilammen luonnonsuojelualue), jotka tulee kaavassa osoittaa merkinnällä SL (luonnonsuojelualue) sekä varustaa asianmukaisilla kaavamääräyksillä, jotka ovat linjassa em. luonnonsuojelualueiden ja Hanhilammen Natura-alueen osalta myös Natura-alueita koskevien säädösten kanssa. Kaavaluonnoksen merkinnät VL/s ja VL eivät sovellu noille alueille.	Raviradan säästömetsää koskeva merkintä on muutettu suojelualueeksi (SL). Kaava-alueen rajausta on muutettu, eikä se kosketa enää Hanhilaampea.

• kaava-alueen eteläosasta tehtiin luontoselvitys heinäkuussa 2022 (Faunatica). Selvitysalueen ikääntynyt kuusikko on raportin mukaan hyvin samantyyppistä kuin selvitysalueen pohjoispuolinen Raviradan säästö metsän luonnonsuojelualue. Raportissa on rajattu liito-oravalle soveltuvat alueet, joilla tulee tehdä oikea-aikainen (maaliskuu – touko-kuun loppu) liito-oravaselvitys. Alueelta on lajista useita vanhempia havaintoja. Vuoden 2016 selvityksessä (Vauhkonen) alueen eteläosassa todettiin liito-oravan elinpiiri. Lisäksi ELY-keskus suosittelee Faunatican luontoselvityksen tavoin lepakkoselvityksen tekemistä. Ennen kuin tarvittavat selvitykset ovat käytössä, ei ELY-keskus voi ottaa kantaa ko. alueiden maankäyttöön. • Hanhikankaan pohjavesialueen rajausta tulee osoittaa kaavassa asianmukaisella määräyksellä.	Liito-orava selvitys laadittiin keväällä 2023, eikä havaintoja ollut. Lepakkoselvityksen tarpeellisuudesta neuvoteltiin ELY-keskuksen kanssa, ja selvityksen teettämistä ei nähty tarpeelliseksi kaavan luonteen ja maankäytön muutosten vähäisyyden vuoksi. Pohjavesialueen rajausta lisätty kaavakarttaan.
--	---